

MÅL OCH BUDGET 2024–2026

Det här är mål och budget

Mål och budget är Nacka kommuns främsta styrdokument. Det beskriver bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad Nackaborna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på checkar, taxor och avgifter samt hur resurser ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Den innehåller både drift- och investeringsbudget.

Styrdokumentet mål och budget lägger fast resursfördelningen till nämnderna och anger inriktningen för verksamheterna de tre kommande åren.

Utgångspunkterna för nämndernas förslag till mål och budget för åren 2024–2026 togs fram i juni 2023 av kommunstyrelsen. Nämnderna har 2023 gjort prognoser för de kommande åren. Det kan handla om antalet kommuninvånare, bostäder som ska byggas, barn i förskola och skola eller äldre personer som behöver stöd. Prognoserna används för att beräkna kommunens kommande intäkter och kostnader.

Med utgångspunkt i prognoser och ekonomiska ramar, har nämnderna kommit med förslag till kommunfullmäktige. Förslagen omfattar resursfördelning, fokusområden och resultatindikatorer för nämndernas respektive verksamheter.

Alliansen i Nacka har, utifrån nämndernas förslag tagit fram ett samlat förslag till kommunfullmäktige på mål och budget för perioden 2024–2026 för Nacka kommun.

Innehållsförteckning

Förslag till särskilda beslut	3
Alliansens inledning till budgeten	7
Så styrs Nacka kommun.....	10
Förutsättningar inför 2024–2026	14
Fortsatt bostadsbyggande	16
Befolkningsutveckling	16
Kommunens utgångsläge	18
Kommunens helägda aktiebolag och samverkan med andra	19
Förslag till budget 2024	23
Projektbudget inklusive investeringar	35
Nämndernas mål och budget.....	39
Kommunstyrelsen	39
Nämnden för arbete och försörjning	48
Fritidsnämnden	52
Kulturnämnden	56
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	61
Natur- och trafiknämnden	66
Socialnämnden	72
Utbildningsnämnden.....	77
Äldrenämnden.....	82
Överförmyndarnämnden	86

Bilagor

- 1. Nämndernas resultatindikatorer**
- 2. Agenda 2030**
- 3. Checkbelopp och ersättningar**
- 4. Taxor och avgifter**
- 5. Investeringar**
- 6. Övergripande verksamhet**
- 7. Politiska resurser**
- 8. Motioner**
- 9. Alliansens politiska inriktning 2022-2026**

Förslag till särskilda beslut

Övergripande

1. Skattesatsen för år 2024 fastställs till 17:88, en sänkning med 10 öre.
2. Kommunfullmäktige noterar alliansens politiska inriktning för 2022-2026, enligt bilaga 9.
3. Partierna i kommunfullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare och månadsarvode till kommunal- och oppositionsråd fastställs enligt bilaga 7.
4. Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden och ersättning för barn tillsyn, fastställs enligt bilaga 7.
5. Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål. Resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten, stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över tid till och med år 2040, investeringar ska i rullande fyraårsperioder vara självfinansierad till 50 procent och soliditeten ska uppgå till minst 50 procent.
6. Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,5 procent.
7. Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg enligt tabell sid. 27.
8. För Nacka Energi AB fastställer kommunfullmäktige kravet på koncernbidrag för räkenskapsår 2024 till 8,0 miljoner kronor. Nacka Stadshus AB erhåller koncernbidrag och betalar utdelning till Nacka kommun.
9. För Nacka vatten och avfall AB fastställer kommunfullmäktige ersättningen för koncerngemensamma kostnader till 2 miljoner kronor.
10. Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 3 450 miljoner kronor (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet. Fördelat enligt följande:
  - Lånetak för kommunen 1 157 miljoner kronor.
  - Lånetak för Nacka Stadshus AB 93 miljoner kronor.
  - Lånetak för Nacka vatten och avfall AB på 1 800 miljoner kronor
  - Lånetak för Nacka Energi AB på 375 miljoner kronor.
11. Kommunfullmäktige fastställer följande låneramsavgift, att betala kommunen:
  - Lånetak för Nacka Energi Försäljning AB på 25 miljoner kronor
  - För Nacka Stadshus AB 56 000 kronor.
  - För Nacka vatten och avfall AB på 1 075 000 kronor.
  - För Nacka Energi AB på 224 000 kronor.
  - För Nacka Energi Försäljning AB på 15 000 kronor.
12. Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag ett räntepåslag på bolagets lån som bolaget upptar hos kommunen och Nacka Stadshus AB, enligt följande:
  - För Nacka Stadshus AB ett räntepåslag på 58 punkter (0,58 procentenheter)
  - För Nacka vatten och avfall AB ett räntepåslag på 58 punkter (0,58 procentenheter).
  - För Nacka Energi AB ett räntepåslag på 22 punkter (0,22 procentenheter).
  - För Nacka Energi Försäljning AB ett räntepåslag på 22 punkter (0,22 procentenheter).
13. Kommunfullmäktige fastställer för bolagen att den rörliga räntan på kommunkoncernkontot motsvarar vad kommunen betalar/erhåller i ränta samt för följande bolag checkkreditlimiter:
  - för Nacka Stadshus AB en checkkredit upp till och med 10 miljoner kronor.
  - för Nacka vatten och avfall AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.
  - för Nacka Energi AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.
  - för Centrala Nacka marknadsbolag AB en checkkredit upp till och med 2 miljoner kronor.
  - för Boo 1:207 AB en checkkredit upp till och med 1 miljon kronor.

14. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna VA-taxa enligt bilaga 4.
15. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna avfallstaxa enligt bilaga 4.
16. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka Energi ABs föreslagna nätavgifter enligt bilaga 4.

Kommunstyrelsen

17. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen, samt resultatindikatorer för kommunstyrelsen enligt bilaga 1.
18. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för välfärd skola till 1 miljon kronor och för välfärd samhällsservice till 1 miljon kronor.
19. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för enheten för fastighetsförvaltning till 10,5 miljoner kronor.
20. Kommunfullmäktige fastställer planen för försäljning av mark till 435,1 miljoner kronor år 2024, 393,6 miljoner kronor år 2025 och 393,6 miljoner kronor år 2026.
21. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2024:
  - Kommunstyrelsen får i uppdrag att följa upp och utvärdera hyresmodellen som beslutades om 2021 och vid behov föreslå förändringar.
  - Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med fritidsnämnden och kulturnämnden, följa upp hur skollokaler används under icke skoltid och om riktlinjerna för ökat samutnyttjande av lokaler leder till just ökat samnyttjande
  - Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med kulturnämnden, nämnden för arbete och försörjning, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden, utreda om kundvalen bör kompletteras med någon form av bonus för att stimulera hög kvalitet i verksamheten och hur det i så fall ska kunna utformas för respektive kundval.

Nämnden för arbete och försörjning

22. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet

Nämndernas mål och budget, nämnden för arbete och försörjning, samt resultatindikatorer för nämnden för arbete och försörjning enligt bilaga 1.

23. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 3.

Fritidsnämnden

24. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden, samt resultatindikatorer för fritidsnämnden enligt bilaga 1.
25. Kommunfullmäktige fastställer fritidsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.

Kulturnämnden

26. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden, samt resultatindikatorer för kulturnämnden enligt bilaga 1.
27. Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 3.
28. Kommunfullmäktige fastställer kulturnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.
29. Kommunfullmäktige fastställer kulturpeng för 2024 till 189 kronor per år.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

30. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt resultatindikatorer för miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt bilaga 1.
31. Kommunfullmäktige fastställer miljö- och stadsbyggnadsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.

Natur- och trafiknämnden

32. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden, samt resultatindikatorer för natur- och trafiknämnden enligt bilaga 1.

33. Kommunfullmäktige fastställer natur- och trafiknämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.

Socialnämnden

34. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, socialnämnden, samt resultatindikatorer för socialnämnden enligt bilaga 1.
35. Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 3.
36. Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.

Utbildningsnämnden

37. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden, samt resultatindikatorer för utbildningsnämnden enligt bilaga 1.
38. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp, taxor och avgifter enligt bilaga 3.
39. Kommunfullmäktige fastställer avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i enlighet med Skolverkets beslut om tak för maxtaxan för 2024 enligt bilaga 4.
40. Kommunfullmäktige bemyndigar utbildningsnämnden att fastställa avgift för öppen fritidsverksamhet.

Äldrenämnden

41. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden, samt resultatindikatorer för äldrenämnden enligt bilaga 1.
42. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet särskilt boende check, hemtjänst, ledsagning och avlösning samt för kundvalet dagverksamhet enligt bilagan 3.
43. Kommunfullmäktige fastställer äldrenämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4.

Överförmyndarnämnden

44. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2024 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndar-

nämnden, samt resultatindikatorer för överförmyndarnämnden enligt bilaga 1.

Motioner

45. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Kostnadsfri pedagogisk skollunch för personal inom välfärd skola” avslå förslaget om att införa kostnadsfria pedagogiska måltider inom välfärd skolas grundskolor.
Kommunfullmäktige noterar att den pedagogiska måltiden ingår i skolpersonalens arbetstid och erbjuds subventionerat som en skattefri förmån för de som vill äta den, och att skolpersonalen har en schemalagd lunchrast, samt att summan för pedagogisk lunch bedöms som skälig. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.
46. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Kommunstödd bastuflotte och bastuförening i Fisksätra” avslå motionen. Det ingår inte i det kommunala kärnuppdraget att tillhandahålla bastuflotte i kommunal regi.
Kommunfullmäktige noterar att om en fristående aktör önskar initiera iordningsställande av en bastuflotte och bilda en bastuförening i Fisksätra finns möjlighet att ansöka om bygglov och strandsskyddsdispens hos kommunen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.
47. Kommunfullmäktige beslutat i motionen ”Inför valbarhet mellan friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för medarbetare inom Nacka kommun” avslå motionen då det inte är förenligt med skattelagstiftningen att erbjuda valbarhet mellan friskvårdsbidraget och en friskvårdstimme per vecka. Motionen är därmed färdigbehandlad.
48. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Problem med snöröjning av bussgator och gångbanors säkerhet” notera att kommunen redan arbetar i enlighet med förslaget i motionen och att det till hösten kommer att kunna göras ännu mer riktade insatser mot gångbanorna i och med nytt snöröjningsavtal. Motionen är därmed färdigbehandlad.
49. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Kostnadsfri frukost till Nackas elever i grundskola och gymnasium” avslå motionen.
Kommunfullmäktige noterar att det ligger inom rektors ansvar att besluta om resursfördelningen på respektive skola (exempelvis avgiftsfria

- frukostar). Kommunfullmäktige noterar vidare att det ingår i vårdnadshavarnas ansvar att se till att elever får en näringsriktig frukost. Det finns således inte något behov av att påtala behovet av en statligt finansierad kostnadsfri frukost för alla landets skolelever. Motionen anses därmed färdigbehandlad.
50. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Hitta nya ytor till idrott i centrala Nacka” notera att Östlig förbindelse är riksintresse för kommunikation och att beslut om att ändra detta inte är möjligt att göra på kommunal nivå. Kommunfullmäktige noterar även att det redan pågår ett arbete med att tillskapa nya idrottsytor på Sicklaön som motsvarar intentionen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.
51. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Inför ett lånecykelsystem i Nacka” notera att natur- och trafiknämnden redan har i sitt uppdrag att arbeta för att ett lånecykelsystem ska kunna införas i Nacka kommun och att det pågår arbete och samarbete med grannkommunerna och Region Stockholm i syfte att resor med lånecyklar ska kunna ske över kommungränserna. Motionen är därmed färdigbehandlad.
52. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Inrätta och bilda ett kommunalt fastighetsbolag” avslå motionen då kommunen möjliggör bostadsbyggande av hyresrätter på annat sätt än genom att bilda ett kommunalt bostadsföretag som förvaltar, bygger och förvärvar hyresrätter samt kostnaderna inte står i relation till nyttan.
53. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Kostnadsfria mensskydd i Nackas kommunala skolor” notera att idag redan finns tillgång till och möjlighet att hämta kostnadsfria mensskydd vid behov hos skolsköterskorna i Nackas kommunala skolor. Med denna notering anses motionen färdigbehandlad.
54. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Medlemskap i klimatkommunerna” bifalla motionen och ansöka om medlemskap för Nacka kommun i nätverket Klimatkommunerna under 2023.
55. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Ta hand om och bevara kulturhistoriska byggnader i Nacka” notera att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.
56. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Avgiftsfri skolfrukost” avslå motionens förslag att införa avgiftsfria skolfrukostar i Nackas kommunala skolor, eftersom frågor som rör resursfördelningen på en skola (exempelvis avgiftsfria frukostar) beslutas av respektive rektor och inte av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige noterar även att det ingår i vårdnadshavarnas ansvar att tillse att elever får en näringsriktig frukost. Motionen anses därmed färdigbehandlad.
57. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Villa Kaprifol som föreningslokal” notera att arbete pågår med att utreda olika möjligheter för en framtida och mer långsiktig lösning som är lämplig för Villa Kaprifol. Motionen är därmed färdigbehandlad.
58. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Hyr föreningslokaler i Henriksdal, Saltsjöqvarn eller Kvarnholmen” avslå förslaget i motionen om att utreda om kommunen har möjlighet att hyra enstaka föreningslokaler. Nacka kommun erbjuder kulturstöd som kan sökas av föreningar, organisationer och företagare för att bland annat täcka kostnader för lokalhyra.
59. Kommunfullmäktige beslutar i motionen ”Utred regelbundet trafiksituationen på Kvarnholmsvägen och identifiera åtgärder” notera att det pågår ett arbete i syfte att utreda trafiksituationen längs Kvarnholmsvägen (en områdesutredning kopplat till pågående stadsutveckling), vilket ligger i linje med intentionen i motionen. Kommunfullmäktige noterar även att det pågår ett systematiskt arbete i kommunen för att identifiera, prioritera och sätta in åtgärder i syfte att förhindra trafikstockning och fortkörning, begränsa trafikbuller och öka trafiksäkerheten vid skolor och övergångsställen, vilket ligger i linje med intentionen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Alliansens inledning till budgeten

Motståndskraft och framtidstro – vi stärker välfärden och hushållen i Nacka.

Orolig omvärld tränger sig på

Omvärlden förändras i snabb takt. Oväntade händelser och internationell oro har blivit det nya normala. Krig i Syrien och Irak drev miljoner människor på flykt och medförde ett mycket stort flyktingmottagande i Sverige och Nacka 2015-2017. Pandemin 2020-2022 lamslog en hel värld och påverkade människors hälsa, frihet och liv och hela världsekonomin. Rysslands anfallskrig 2022 mot Ukraina har fått påtagliga konsekvenser också i Sverige. Sist, men inte minst, blir de negativa konsekvenserna av klimatförändringarna allt tydligare.

2022 såg vi skenande elpriser, rekordhög inflation och snabbt stigande livsmedelspriser. Riksbankens styrränta har höjts kraftigt på kort tid. I maj 2022 höjdes den till 0,25 procent efter att varit negativ eller legat på noll i åtta år. När 2023 års budget i Nacka antogs hade den precis höjts till 1,75 procent. Nu är den 4%. Detta har en betydande påverkan på hushåll, företag och kommuner.

En barnfamilj i villa har fått ökade boende- och levnadskostnader på nästan 100 000 kronor under 2022 och till sommaren 2023, enligt SEB. Kostnaderna ökade med 48 procent 2022 jämfört med 2021 och har sedan fortsatt öka, men i lägre takt. Sannolikt drabbas Nackafamiljerna ännu hårdare eftersom bostadspriserna är högre här.

Till detta ska läggas en allt våldsammare gängkriminalitet med skjutningar, sprängningar och bränder och där såväl förövare som brottsoffer blir allt yngre. Detta bidrar starkt till ökad otrygghet i hela samhället.

Nu måste politiken handla om att tända ljus, inte förbanna mörkret! Att skapa hopp och tillförsikt om att framtiden kommer att bli bättre. Vi ska göra vad vi kan i Nacka.

Framtidssäkrad kommun

Att möta det oväntade blir en allt viktigare förmåga för oss alla. Vi ska fortsätta stärka Nacka kommuns

kapacitet att hantera kriser och flera insatser görs i denna budget. Det är ett sätt att ”framtidssäkra” oss.

En helt grundläggande förutsättning för att klara kriser och påfrestningar är att såväl kommun som hushåll har en stark och robust ekonomi. Vi har arbetat långsiktigt och målmedvetet med detta i Nacka för att uthålligt kunna stå emot lågkonjunktur och kriser. Vi har en låg låneskuld och har byggt upp reserver och överskott och det är budgetdisciplin i verksamheterna. Nacka har högsta möjliga ekonomiska rating (AAA) och har två år i rad utsetts till Sveriges mest robusta kommun. De ekonomiska musklerna gjorde att vi i våras kunde lägga fram en tilläggsbudget för att lindra effekterna av inflationen i våra verksamheter. Vi tillförde skolan och äldreomsorgen 36 miljoner kronor extra i år för att säkra kvaliteten och undvika de stora nedskärningar vi sett på andra håll.

Det ekonomiska utgångsläget

Många kommuner brottas med stora ekonomiska problem. Enligt SKR:s prognos går var tredje kommun med underskott i år. De samlade underskotten för kommunerna beräknas bli 7 miljarder kronor nästa år, trots att regeringen utökade de generella statsbidragen till kommunerna med 7 miljarder kronor.

Nacka har en mer gynnsam situation, även om läget fortfarande är osäkert. Nu gäller det att manövrera försiktigt och inte bara öppna kranarna. Vi behöver fokusera på kärnverksamheterna och se till att skattepengarna används med förnuft och försiktighet. Det gäller att ha ett långsiktigt perspektiv och kunna vara uthållig om lågkonjunkturen blir lång och djup.

I kommunens prognos i juni beräknades att det skulle finnas ett utrymme på 292 miljoner kronor att använda 2024 för volymkompensation, checkhöjningar och andra satsningar och ändå uppnå ett resultat på 137 miljoner kronor, som motsvarar 2 procent överskott. Vi anser att det är viktigt att hålla fast vid de ekonomiska målen, även i en tuff tid.

Detta utrymme har nu ökat till 445 miljoner kronor. Det är främst fler invånare och att fler Nackabor arbetar mer som möjliggör detta.

Skatteintäkterna ökar med 360 miljoner kronor, men samtidigt skärps skatteutjämningen. 2024 beräknas Nacka betala 946 miljoner kronor till andra kommuner i inkomstutjämning. Extra statsbidrag på 73 miljoner, lägre uppräknings av KPI för tunnelbanebidraget och bättre finansnetto är andra delar som förklarar det förbättrade läget.

Vi prioriterar skolan, omsorgen och hushållen

Alliansens budgetförslag innebär också att de hyreshöjningar som aviserades under våren 2023 kan begränsas, vilket frigör pengar till annat i skolor och äldreomsorg.

Det ger både utrymme för stora satsningar på skolan och omsorgen och en större reserv för att kunna hantera stora kostnadsökningar samt en skattesänkning för att stärka hushållen.

Övergripande föreslår vi följande användning av de 445 miljoner kronorna:

- Utbildningsnämnden +117 miljoner kronor
- Äldrenämnden +74 miljoner kronor
- Natur- och trafiknämnden +70 miljoner kronor
- Socialnämnden +65 miljoner kronor
- Övriga nämnder +69 miljoner kronor
- Förstärkt reserv för KS oförutsett och bättre resultat +19 miljoner kronor
- Skattesänkning +40 miljoner kronor

Alliansens politiska inriktning för mandatperioden, som lades fast efter valet 2022, finns i bilaga 9 och gäller fortfarande. Flera av de ambitioner och mål som presenterades där har genomförts eller håller på att genomföras. Vi ger endast ett fåtal nya uppdrag och vill i stället fokusera på att uppnå det vi tidigare har föresatt oss.

I den osäkra situation som vi befinner oss är det angeläget att öka reserverna för att kunna hantera förändringar. Det kan handla om lägre skatteintäkter, högre ränta, behov av ökade brottsförebyggande insatser och att nya idrottsanläggningar eller LSS-bostäder blir klara tidigare än aviserat. Med ökade reserver tar vi ansvar för framtiden och en långsiktigt hållbar ekonomi i kommunen.

Utbildning i världsklass med rekordsatsning

Alliansens mål är att Nacka ska vara den bästa platsen för barn att växa upp i och att Nackas skolor och förskolor ska erbjuda våra barn och unga den bästa tänkbara starten i livet.

Eleverna ska rustas med kunskaper och färdigheter för livet. De ska gå till skolan med glädje och förhoppningar och de ska gå hem med nya lärdomar, insikter och upplevelser.

Nackas skolor håller erkänt hög kvalitet. Elever och föräldrar är över lag nöjda och studieresultaten är bland de bästa i landet. Så ska det fortsatt vara. En utbildning av hög kvalitet är det bästa vi som kommun kan ge våra barn. En trygg och inkluderande skolgång är också den bästa förebyggande insatsen både för att minska kriminalitet, utanförskap och psykisk ohälsa.

Ett positivt skolklimat med höga förväntningar och fokus på kunskapsresultat är avgörande, liksom engagerade och kunniga medarbetare. Det är i mötet mellan elever, lärare och annan personal på skolan som det unika värdet för varje elev skapas och det ska vi ha goda förutsättningar för. En unik valfrihet för eleverna och fria och självständiga skolor med stora beslutsbefogenheter är viktiga förutsättningar för att nå dit.

För att klara detta höjer vi skolpengen med sammantaget 5,5 procent 2024, inklusive den extra höjning om 2 procent som vi gjorde från 1 juli 2023, vilket är mer än någonsin tidigare. Förskolechecken höjs sammantaget 5 procent. Kulturskolechecken höjs med 3,5 procent och checken inom vuxenutbildningen och SFI höjs 2 procent.

Omsorgen får 135 miljoner kronor mer

Alla människor har rätt till ett tryggt och självständigt liv. När den egna förmågan sviktar ska det offentliga stå starkt. Den vård och omsorg som kommunen finansierar för personer som behöver hjälp i sin vardag ska hålla hög kvalitet.

Socialnämnden och äldrenämnden tillförs vardera 65 respektive 74 miljoner kronor mer 2024 för att

säkra kvaliteten och kunna erbjuda stöd till fler. Checken för särskilt boende höjs 5 procent inklusive den extra höjning om 2 procent som gjordes i tilläggsbudgeten. På motsvarande sätt höjs hemtjänstchecken med 8 procent sedan 2022. Därutöver fördubblar vi bonusen för hög personalkontinuitet i hemtjänsten, från 13 till 25 kronor per timme.

Socialnämnden har tidigare fått ökade resurser för att kunna erbjuda mer stöd till barn och unga som far illa eller där det finns en oro för barnens egna beteende, för utökat SSPF*-arbete med ungdomar i riskzon samt för ökad avhoppbarverksamhet från kriminella gäng. Nu kompletterar vi det arbetet med ett pilotprojekt som syftar till att bättre nå ungdomar med problematisk skolfrånvaro som riskerar att dras in i kriminella gäng. Det gör vi genom att inrätta ett skolsocialt team där socialtjänst och skola kan arbeta sida vid sida med konkreta insatser. Uppsökande verksamhet för att få fler barn i utsatta områden att delta på fritids och att utöka den öppna kulturskolan i Fisksätra är andra förebyggande insatser i budgeten.

Den femte skattesänkningen

Hushållen är hårt pressade av högre boendekostnader, många går igenom ett veritabelt stålbad. Det är mycket angeläget att kommunen gör sitt yttersta för att lindra detta. Skatten ska inte vara högre än den absolut måste vara. Kommunalskatten är den största utgiftsposten för många och har dessutom en stor påverkan på tillväxten i samhället.

Nu genomför vi den femte skattesänkningen i Nacka sedan 2017, denna gång med 10 öre. I små men systematiska steg och utan att äventyra kommunens ekonomi stärker vi hushållens ekonomi. Totalt har vi sänkt skatten med 75 öre per intjänad hundralapp. Sammanlagt innebär det att medborgarna nästa år får behålla 300 miljoner kronor mer av sina intjänade pengar, vilket motsvarar 6 500 kronor för ett genomsnittligt hushåll.

Arbetet med en tryggare och grönare kommun fortsätter

Utöver de ekonomiska satsningarna fortsätter vårt fokus på trygghets- samt klimat- och miljöfrågorna. Kommunstyrelsen har särskilda utskott för dessa

områden för att samordna och leda kommunens arbete.

En rad konkreta uppdrag kring klimat- och miljöfrågorna gavs i 2023 års budget och de pågår nu. Det handlar bland annat om rening av sjöar, iordningställande av våtmarker, satsningar på laddstationer för elbilar, fler solceller, tillgängliggörande av vattenområden och skydd av mer natur. Arbetet med en ny översiktsplan och en grön- och blåstrukturplan har påbörjats. Kommunen ska också genomföra en markanvisning med klimatprofil och i det egna byggandet ställs höga klimat- och miljökrav.

På trygg- och säkerhetsområdet förstärks arbetet mot välfärdsskuld och bedrägerier nästa år.

Trygghetsutskottet får lite pengar för att stödja civilsamhället. Alliansens program Framgång Fisksätra fortsätter. Under 2024 finns också resurser för att etablera fem trygghetspunkter i olika kommundelar, detta som en konkret åtgärd för att stärka vår beredskap.

* SSPF är ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamheter, som syftar till att fånga upp barn och unga som är på väg in i kriminalitet.

Så styrs Nacka kommun

Nacka kommuns styrmodell består av fem olika delar; vision, värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper. Här beskrivs styrmodellen och

kommunens finansiella indikatorer som ska säkerställa att Nacka kommun tillgodoser kommunalagens krav på god ekonomisk hushållning.

Figur 1 Nacka kommuns styrmodell

Vision

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglade sig i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i Nacka.

Värdering

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

Ambition - bäst på att vara kommun

Ambitionen ”Vi ska vara bäst på att vara kommun” slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag samt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner. Nacka kommun ska vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser.

Kommunens verksamheter ska arbeta med kostnadseffektiva lösningar och Nacka kommun ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer.

Mål för Nacka kommun

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet inom kommun och dess helägda bolag: Maximalt värde för skattepengarna, Bästa utveckling för alla, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka samt Stark och balanserad tillväxt. Under 2024 kommer fortsatt fokus att vara på målet Maximalt värde för skattepengarna. Det innebär god budgethållning för alla nämnder och verksamheter samt att säkerställa långsiktig god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet.

Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden för budgetperioden. Avsnittet ”Nämndernas mål och budget” beskriver vad målen innebär för de olika verksamheterna.

Målen följs upp genom resultatindikatorer och redovisas för varje nämnd i bilaga 1. Agenda 2030 med dess indikatorer i Kolada har integrerats i kommunens resultatstyrningssystem Stratsys och följs upp på både nämnd- och kommunövergripande nivå. Agenda 2030 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning av mål, nämndernas fokusområde och resultatindikatorer sker under året i tertial- och årsbokslut.

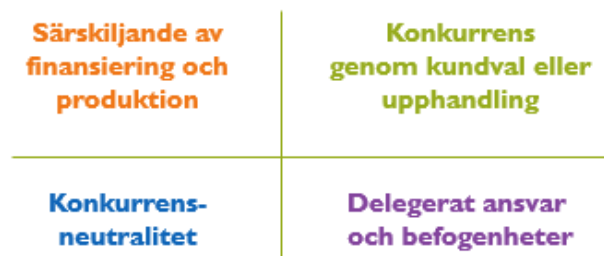
Kommunens fyra övergripande mål och modellen för hur de ska följas upp

Figur 2 Kommunens fyra övergripande mål.

Styrprinciper

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De ska vägleda verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras.

Figur 3 De fyra styrprinciperna

Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara i privat eller kommunal regi. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten: välfärd skola och välfärd samhällsservice.

Den andra styrprincipen är konkurrensneutralitet vilket innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som exempelvis förskola, skola, hemtjänst och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare, till exempel snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är delegerat ansvar och befogenheter. Ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå. I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta hur deras verksamhet ska utformas. Principen är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

God ekonomisk hushållning i Nacka kommun

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om fyra finansiella resultatindikatorer. Här följer en beskrivning av respektive indikator.

	Budget 2024
Resultatöverskott (minst 2 procent) i ordinarie verksamheten	2,0 procent
Soliditeten ska överstiga 50 procent	50,0 procent
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad till och med år 2040	Uppnås
Investeringar ska självfinansieras till 50 procent i rullande 4-årsperioder	Uppnås

Tabell 4 Finansiella resultatindikatorer 2024

Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatöverskottet uttrycks i procent där resultatet ställs i proportion till det så kallade skattenettet, vilket är en summa av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag. Resultatöverskottet ska uppgå till minst 2,0 procent av skattenettet.

Resultatkravet mäts utifrån resultatet exklusive jämförelsestörande poster. I jämförelsestörande poster ingår alla typer av intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Resultat exklusive jämförelsestörande poster ger en mer rättvis

bild av hur kommunen klarar att finansiera ordinarie verksamhet över tid.

Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på faktorer som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budgeten för att klara svängningar i ekonomin, såsom exempelvis i form av förändringar i skatteintäkter eller oväntade händelser som en pandemi. Resultatöverskottet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatöverskottet är en avvägning. Dagens behov ska kunna tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta dagens invånare i Nacka.

Målet för 2024–2026 är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2,0 procent i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive jämförelsestörande poster. Resultatet för 2024 är budgeterat till 138 miljoner kronor, exklusive jämförelsestörande poster.

Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Nyckeltalets utveckling har en stark koppling till resultatet och självfinansieringsgraden av investeringar. Målsättningen är att kommunen ska ha en soliditet exklusive ansvarsförbindelse som uppgår till minst 50 procent.

Målsättningen 2024 är att uppnå en soliditet på 50 procent. Med den höga investeringstakt som prognostiseras framöver finns en risk att soliditeten inte uppnås.

Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden mellan 2024–2026 har delats in i två delar:

1. Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad till och med år 2040.

Med stadsutveckling avses framtagande av detaljplaner som möjliggör utveckling av kvarter med bostäder och lokaler samt utbyggnad av allmänna anläggningar som gator, vägar och torg.

Självfinansiering innebär att inkomster är minst lika stora som utgifter. Uppföljningen ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte av enskilda projekt. I resultatet får reavinster från exempelvis försäljning av mark räknas med.

En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget en stadsutvecklingsekonomi som är i balans för hela perioden 2014–2040. Det är alltjämt en stor utmaning att uppnå målet om en stadsutvecklingsekonomi i balans fram till 2040 och arbete pågår med en robust genomförandeplanering.

2. Investeringar ska vara självfinansierade till minst 50,0 procent i rullande 4-årsperioder.

Investeringar avser alla investeringar som kommunen genomför. Här ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen investerar i att bygga en skola, samt investeringar i allmänna anläggningar inom stadsbyggnadsprojekt. Med egna

medel menas att pengarna kommer från överskottet i resultaträkningen med tillägg för avskrivningar, som inte är likviditet. Uppföljningen ska ske över fyraårsperioder som avser föregående år (2023), innevarande år (2024) samt två planår (2025 och 2026). I Mål och budget 2024-2026 beräknas målet uppnås.

Budgetföljsamhet på alla nivåer

Budgetföljsamhet i alla verksamheter och på alla nivåer i kommunen är avgörande för att Nacka ska klara den planerade tillväxten. Nacka kommuns ekonomi är i grunden stark. Coronapandemin och de senaste årens höga inflationstakt har visat att det oväntade kan inträffa och att till synes givna förutsättningar kan ändras snabbt. En robust och stark ekonomi för kommunen som helhet ger större möjligheter att hantera osäkerhetsfaktorer som ändrade skatteintäkts-prognoser eller framtida utmaningar som pensions-åtaganden, förändrade statsbidrag eller ökade investeringsbehov. Den starka ekonomin gjorde det möjligt att besluta om en tilläggsbudget i juni 2023 på 36 miljoner kronor för att lindra effekterna av inflationen i skolan och äldreomsorgen.

Nyckeltal svensk ekonomi (tillväxttakt om inget annat anges)	2022	2023	2024	2025	2026
BNP*	2,8	-0,6	1	3,6	1,7
Konsumentprisindex, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8
Konsumentprisindex med fast ränta, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2
Arbetslöshet**	7,5	7,6	8,6	8,6	8
Befolkning, 15-74 år***	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5	3,6	5,2	4,7
Timplön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,9	3,9	3,4	3,3
Styrränta vid årets slut***	2,5	4,3	2,8	1,8	1,8

Tabell 5 Finansiella resultatindikatorer 2024, Källa: SKR oktober 2023

* Kalenderkorrigerad

** procent av arbetskraften

*** procent

Förutsättningar inför 2024–2026

Kommunens budget påverkas starkt av yttre faktorer såsom global ekonomi, inflation, sysselsättning och ränteläge. De senaste åren har världsekonomin präglats av tvära kast först med anledning av coronapandemin, därefter fick Rysslands anfallskrig mot Ukraina påtagliga konsekvenser, främst i form av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Detta stämmer väl även för svensk ekonomi och utgången väntas ge svag tillväxt åren 2023-2024.

Samhällsekonomi

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och expansiv ekonomisk politik resulterat i den exceptionella inflationsutveckling som utspelat sig sedan början av 2022. Utgången väntas ge två år av svagare global tillväxt 2023–2024. Den ekonomiska politiken har lagts om för att få kontroll över inflationen, främst i form av höjda räntor. Trots svag tillväxt är arbetsmarknaderna förvånansvärt starka.

Även Sveriges ekonomi följer samma mönster. Den inhemska efterfrågan som försvagades 2022 fortsätter att dämpas av den höga inflationen och den penningpolitiska åtstramningen. Svenska hushåll, som i en internationell jämförelse har rörliga boräntor i större utsträckning och högre skuldkvot, påverkas mycket av det allt högre ränteläget. Investeringarna, exklusive bostadsmarknaden, har dock stått emot förvånansvärt starkt. Stora nödvändiga och påbörjade investeringar i grön omställning bidrar sannolikt. Även exporten har hittills utvecklats relativt starkt. Den svaga kronkursen och en mindre räntekänslig omvärld, har gynnat exportsektorn.

Prognoser för 2023 visar att BNP faller till följd av hög inflation och åtstramad penningpolitik. Även 2024 blir ett svagt år när lågkonjunkturen bottnar innan återhämtningen tar fart. Inflationen har vänt nedåt sedan sommaren 2023 men håller i sig längre än tidigare prognoser visat. Den senaste bedömningen är att inflationen når Riksbankens inflationsmål om 2 procent under hösten 2024.

Den svaga konjunkturen har haft förvånansvärt liten effekt på arbetsmarknaden. Anställda behåller sina arbeten och efterfrågan på arbetskraft är fortsatt hög. Men det finns tecken på att en försvagning av arbetsmarknaden är på väg. Många framåtblickande indikatorer har försvagats, exempelvis anställningsplanerna inom handel och byggindustrin. Det är bara inom tjänstebranschen som anställningsplanerna är positiva. Dessutom innebär den ansträngda ekonomin i kommuner och regioner att sysselsättningsstillväxten i den offentliga sektorn i det närmaste stannar av helt framöver och förblir svag under 2024, trots att antalet anställda i staten ökar. Den sammantagna bedömningen är att arbetslösheten ökar 2024 och det dröjer till 2026 tills den sjunker igen.

Kommunernas ekonomi

De ekonomiska utmaningarna för kommunerna är stora. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Många kommuner förväntas redovisa underskott både 2023 och 2024. Förändringen har gått mycket snabbt från 2000-talets starkaste resultat till de svagaste. Flera år med starka resultat har stärkt soliditeten och den långsiktiga beredskapen har förbättrats i de flesta kommuner. Det bidrar till ett bra utgångsläge inför de stora ekonomiska utmaningar som nu drabbar sektorn då hög inflation, stigande räntekostnader och kraftiga kostnadsökningar för pensioner medför att resultaten faller i snabb takt. SKR prognostiserar kommunernas totala resultat 2023 till 9 miljarder kronor, vilket är det svagaste resultatet sedan IT-kraschen i början av 2000-talet. Det innebär negativa resultat i väldigt många kommuner och i andra fall är marginalerna små och trycket på effektiviseringar i verksamheterna stora. År 2024 förvärras situationen ytterligare och kommunerna beräknas få ett underskott på 7 miljarder kronor.

Under förutsättning att inflationstakten minskar rejält går pensionskostnaderna ned 2025, nästan lika drastiskt som de ökade, och resultaten i kommuner och regioner återhämtas. När och hur mycket inflationen dämpas blir avgörande för att trycket från pensionskostnaderna och höga räntekostnader ska lätta och hur ekonomin därmed ser ut i ett lite längre perspektiv.

Demografisk utmaning

En stor och sedan länge känd utmaning för kommunerna är att befolkningen i åldrarna 80 och äldre ökar väsentligt snabbare än den arbetsföra befolkningen i åldrarna 20–66 år. Det kommer att innebära att kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen blir en av de absolut största utmaningarna framöver. Med dagens personaltäthet blir det svårt, för att inte säga omöjligt att bemanna äldreomsorgen i en del kommuner.

Skatteunderlaget

	2022	2023	2024	2025	2026
Skatteunderlag, procentuell förändring	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3

Tabell 6 Skatteunderlagstillväxt 2024-2026

Skatteunderlaget ökade mycket 2022 främst till följd av en stark ökning av lönesumman. Även höjningen av garantipensionerna (från och med augusti 2022) bidrog till ökningen. Under det första halvåret 2023 fortsatte lönesumman att öka kraftigt, med drygt 5 procent jämfört med samma period 2022. En svagare arbetsmarknad andra halvåret 2023 bedöms leda till en inbromsning av lönesumman. Faktorer som motverkar avmattningen i löneinkomsterna är full årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt en höjning av pensionerna som beror på stor ökning av prisbasbeloppet 2023.

Under 2024 prognostiseras en inbromsning av skatteunderlagstillväxten och den bedöms hamna under en historisk genomsnittlig ökning. Förklaringen är den allt svagare uppgången för lönesumman. Under 2022–2024 håller också uppräkningsgrunden grundavdragen tillbaka skatteunderlagstillväxten.

Under åren 2025–2026 bedöms skatteunderlaget att öka snabbare igen, på grund av en uppgång i antalet arbetade timmar i ekonomin.

Sänkta reallöner, orsakat av den varaktigt högre prisnivå som följer av inflationschocken 2022–2023, de uppräknade skiktgränserna för vissa skattesatser samt beslutade skattesänkningar innebär allt starkare drivkrafter för att arbeta. Dessa effekter antas påverka arbetsutbudet i ekonomin positivt.

Det nominella skatteunderlaget ökar ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas

köpkraften för kommuner och regioner att urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 prognostiseras en real uppgång till 1 procent i genomsnitt. 2023-2024 beräknas skatteunderlaget i reala termer att minska. Först 2025 kommer det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktigt försvagning av kommunsektorns köpkraft.

Ökade pensionskostnader 2023-2024

Pensionskostnaderna för kommuner och regioner ökar markant 2023 vilket främst beror på ovanligt låga pensionskostnader 2022, kraftig ökning av prisbasbeloppet, högre löneökningar och nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer.

Den snabba uppgången i inflationstakten medför en stor uppgång i prisbasbeloppet år 2023.

Prisbasbeloppet har stor betydelse för värdeuppräkningsgrunden av pensionsunderlaget till förmånsbestämd pension, men även till värdesäkring av utestående pensionskulder. Under ett antal år har prisbasbeloppet ökat långsamt och på så sätt hållit tillbaka pensionskostnaderna. Den förmånsbestämda pensionen beräknas på ett genomsnitt av inkomsterna ett antal år tillbaka i tiden. De historiska inkomsterna räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbelopp (PBB).

Vid sidan av den redovisade pensionskostnaden tillkommer även en kostnad för värdesäkring av pensionskulden, vilket räknas som en finansiell kostnad. Även denna kostnadspost ökar mycket kraftigt 2023 på grund av det högre prisbasbeloppet.

SKR, Sobona och de fackliga organisationerna har kommit överens om ett moderniserat pensionssystem från och med 2023. Ett viktigt skäl till förändringen är att fler ska omfattas av ett avgiftsbestämt pensionssystem istället för ett förmånsbestämt pensionssystem, vilket bland annat underlättar för arbetsgivarna att prognostisera pensionskostnaderna. Samtidigt höjs avgifter/premier från 4,5 procent till 6 procent av lönesumman upp till taket (7,5 inkomstbasbelopp/år) och från 30,0 procent till

31,5 procent för inkomster över taket, vilket innebär en kostnadsökning av den avgiftsbestämda pensionen.

Prognoser från KPA och SKR visar att den höga inflationen och förändringarna i pensionsavtalen ger exceptionellt höga pensionskostnader åren 2023-2024 för hela kommunsektorn men från 2025 och framåt går kostnadsnivån ner igen till en mer normal nivå. Detta förutsatt att inflationen sjunker under 2023-2024 i nivå med nu rådande prognoser för svensk ekonomi.

Hur omvärldsekonomin påverkar Nackas ekonomi

Nacka kommuns ekonomi är i grunden stark. Svensk arbetsmarknad har hittills påverkats förvånansvärt lite av oroligheterna i omvärlden vilket gör att effekterna på Nacka kommuns skatteintäkter än så länge varit tämligen små. Prognoser visar dock en något svagare svensk arbetsmarknad framöver, framförallt inom handel och byggindustrin. Nackas befolkning har en hög sysselsättningsgrad jämfört med övriga riket men bedömningen är att en något försvagad arbetsmarknad även får konsekvenser för medborgarna i Nacka. Det leder till att skatteunderlaget i Nacka kommer öka i en lägre takt 2024 än de senaste åren. Kommunen har trots detta fortsatt fjärde högsta skattekraften i riket.

Den höga inflationen får konsekvenser för kommunens kostnadsutveckling. Prisutvecklingen slår olika hårt på olika verksamheter. Äldreomsorgen och skolan som är stora konsumenter av livsmedel drabbas av hög inflationstakt och byggsektorn har haft höga prisökningar som får stora konsekvenser för stadsutvecklingsprocessen. Inflationen driver också upp priset på arbetskraft, det vill säga löner vilket också påverkar Nackas ekonomi.

Inflationen och det nya pensionsavtalet har stor påverkan på Nacka kommuns pensionskostnader under åren 2023-2024. Dels påverkas de finansiella pensionskostnaderna som belastar den kommunövergripande ekonomin, dels påverkas de pensionskostnaden som verksamheterna har för varje anställd och som ingår i personalomkostnadspålägget (PO-pålägget).

Fortsatt bostadsbyggande

Under budgetperioden väntas 2 500 nya bostäder färdigställas. Stadsutvecklingen är inne i en aktiv byggfas samtidigt som det planeras både för nya bostäder och arbetsplatser runt om i kommunen.

Svagare konjunktur, hög styrränta och ökade priser i byggsektorn har lett till att bostadsmarknaden befinner sig i ett mycket svårt läge i hela landet. Antalet påbörjade lägenheter i flerbilshus har minskat med 57 procent första halvåret i år, i vissa regioner med över 90 procent. Nacka förefaller klara sig bättre än många andra. Nya byggstartar sker, planeringen för byggande efter krisen pågår för fullt och efterfrågan på mark är fortsatt stor.

Nacka vill fortsätta bidra till att efterfrågan på bostäder kan täckas och att nya attraktiva områden skapas. Totalt beräknas cirka 2 500 nya bostäder färdigställas på olika platser i kommunen under den kommande treårsperioden. På västra Sicklaön fortsätter utvecklingen och nya bostäder beräknas färdigställas på Kvarnholmen, i Nacka strand och på Nya Gatan i centrala Nacka samt på Nobelberget. Ett tillskott av nya bostäder beräknas ske även i andra delar av kommunen så som Älta, Orminge och Fisksätra.

För att bidra till ett starkt näringslivsklimat i kommunen är det viktigt att planera för olika typer av verksamheter. Merparten av de nya arbetsplatserna beräknas tillkomma först efter år 2030 då förutsättningarna i centrala Nacka påverkas av takten i utbyggnaden av tunnelbanan. Atrium Ljungbergs planerade satsning på att bygga trästad i Sickla, Stockholm Wood City, bidrar positivt till att stärka Nacka som attraktivt läge för framtidens arbetsplatser.

Befolkningsutveckling

Nackas befolkning är grunden till hela kommunens verksamhet och hur den utvecklas är en viktig byggsten i kommunens budgetarbete. Under kommande år förväntas en årlig tillväxttakt på 1,5 procent. Hur antalet invånare och ålderssammansättningen utvecklas påverkar skatteintäkter och kostnader för förskola, skola, äldreomsorg och annan service.

Under många år har Nacka haft en hög befolkningstillväxt, vilket drivits av högt bostadsbyggande. Nu minskar både bostadsbyggandet och födelsetalen i landet, vilket kommer att påverka även Nacka i form av en något dämpad befolkningsutveckling.

Vid årsskiftet 2022/2023 uppgick antalet Nackabor till 109 486, vilket var 1 252 fler än vid årsskiftet 2021/2022. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,2 procent och är en något lägre tillväxttakt jämfört med de senaste åren. Enligt befolkningsprognosen från augusti 2023 förväntas antalet Nackabor vara 111 226 vid årsskiftet 2023/2024 och till årsskiftet 2024/2025 prognostiseras en befolkning på 112 786 invånare.

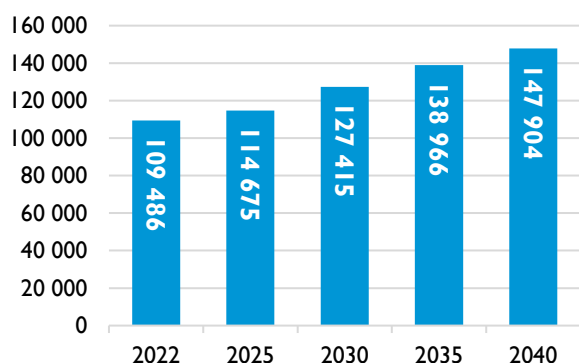

Diagram 7 Prognostiserat invånarantal 2025, 2030, 2035 och 2040

Under budgetperioden förväntas en årlig tillväxttakt runt 1,5 procent (som lägst 1,1 procent och som högst 1,7 procent). Befolkningsprognosen baseras till stor del på prognoser som görs över bostadsbyggandet i Nacka där läget på bostadsmarknaden påverkar byggandet.

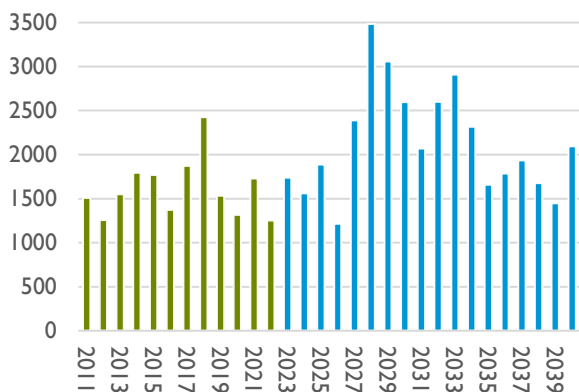

Diagram 8 Årlig befolkningstillväxt. Utfall 2011–2021 och prognos 2022–2040

Under perioden 2023–2026 ökar befolkningen i alla åldersgrupper. Barn mellan 0–12 år förväntas öka med 367 personer, varav barn mellan 0–5 år står för den största ökningen med 194 barn. Antalet tonåringar i åldern 13–18 år väntas under samma period öka med 135 personer. Vuxna i åldersgruppen 19–64 år förväntas öka med 4 054 personer. Antalet äldre mellan 65–84 år ökar med 1 315 personer och de som är över 85 år ökar med 534. Prognosen för utvecklingen av antalet förskolebarn (särskilt de yngsta) är mer osäker eftersom antalet i högre grad styrs av födelsetal och inflyttning.

Ålder	Utfall		Prognos		
	2022	2023	2024	2025	2026
0-5 år	8 240	8 216	8 250	8 352	8 434
6-9 år	6 036	6 046	6 073	6 115	6 164
10-12 år	4 585	4 600	4 641	4 684	4 630
13-15 år	4 789	4 777	4 682	4 642	4 654
16-18 år	4 517	4 603	4 724	4 801	4 787
19-24 år	6 320	6 670	6 834	7 035	7 151
25-64 år	56 682	57 512	58 313	59 295	59 905
65-84 år	16 029	16 365	16 705	17 065	17 344
85- år	2 288	2 438	2 565	2 684	2 822
Totalt	109 486	111 226	112 786	114 675	115 890

Tabell 9 Folkmängd per åldersgrupp

Ålder	Utfall	Prognos			
	2022	2023	2024	2025	2026
0-5 år	-46	-24	34	103	81
6-9 år	-49	10	27	43	48
10-12 år	-81	15	40	44	-54
13-15 år	73	-12	-94	-40	12
16-18 år	73	86	121	78	-14
19-24 år	106	350	164	201	117
25-64 år	692	830	801	983	609
65-84 år	373	336	340	361	279
85- år	111	150	128	119	138
Totalt	1252	1740	1561	1889	1214

Tabell 10 Förändring av antalet personer per år

Kommunens utgångsläge

Prognosen för 2023 visar på ett starkt ekonomiskt läge för kommunen som helhet. Delar av försäljningen av exploateringsmark försenas och pensionskostnaderna ökar men balanseras av att skatteintäkterna ökar mer än väntat och nämnderna sammantaget går mot ett överskott.

Helårsprognosen för kommunens resultat 2023 beräknas i tertialrapport 2 till +341,6 miljoner kronor, vilket är -240,7 miljoner kronor sämre än årsbudgeten på 582,3 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på att försäljningsintäkter av exploateringsmark delvis skjuts till 2024. Det balanseras delvis av skatteintäkterna som ökar på grund av fler i arbete och en högre befolkningsprognos.

Kommunens prognos i tertialrapport 2 exklusive jämförelsestörande poster är +222,8 miljoner kronor. Det motsvarar 3,4 procent av skatteintäkter och statsbidrag (målet är 2 procent).

Nämnderna prognostiserar sammantaget ett överskott på +29,5 miljoner kronor för helåret. En ökning med +8,8 miljoner jämfört med aprilprognosen. Äldrenämnden redovisar underskott på -17,8 miljoner kronor och står för den största negativa avvikelsen. Behovet av platser på särskilt boende är högt samtidigt som tillgången är mindre på grund av ombyggnation. Kommunstyrelsen redovisar underskott på -4,4 miljoner kronor där Södertörns brandförsvaret har den största avvikelsen.

Största positiva avvikelsen har nämnden för arbete och försörjning som prognosticerar ett överskott med +22,0 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre kostnader för ekonomiskt bistånd och att färre personer behöver arbetsmarknadsinsatser. Utbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på +17,0 miljoner kronor som huvudsakligen beror på färre inskrivna barn i förskola och grundskola som delvis balanseras av underskott på likvärdighetsresurs och anpassad grundskola. Övriga nämnder prognostiserar mindre överskott eller nollresultat för 2023.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag väntas sammantaget bli +128,6 miljoner kronor bättre än budget. Det beror främst på en starkare

arbetsmarknad och högre generella statsbidrag än vad som var känt när budgeten fastställdes.

Kommunens låneskuld uppgick till 1 950 miljoner kronor vid utgången av andra tertialet 2023 och beräknades att vid 2023 års slut uppgå till 2 150 miljoner kronor. Den relativt låga låneskulden skapar goda förutsättningar inför framtiden, då fortsatta investeringsbehov medför att lånebehovet förväntas öka.

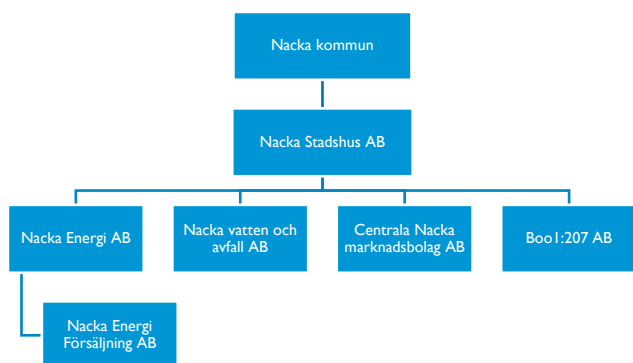
För år 2023 prognostiserar nämnderna en nettoinvesteringssvolym på 1 266,1 miljoner kronor.

Nacka kommun står sig fortsatt starkt ekonomiskt och visar dessutom på goda verksamhetsresultat. Kommunens måluppfyllelse för 2023 bedöms bli god. Under 2023 har Nacka kommun nominerats till årets digitaliseringskommun av SKR och myndigheten för digital förvaltning. Nackas företagare är nöjda med företagsklimatet enligt Sveriges kommuner och regioners nationella kvalitetsmätning. Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard and Poor's ger Nacka kommun högsta betyget AAA i sin senaste mätning. Nackas ekonomi står stabil både på lång och kort sikt trots inflation.

I maj 2023 fattade Kommunfullmäktige beslut om en tilläggsbudget för att säkra kvalitén i välfärden på 36,2 miljoner kronor som finansieras av överskott på statsbidrag och skatter. Tilläggsbudgeten fördelas på utbildningsnämnden, äldrenämnden och socialnämnden 2023.

Kommunens helägda aktiebolag och samverkan med andra

Nacka kommun äger 100 procent av Nacka Stadshus AB. Nacka Stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen och äger fyra bolag: Nacka vatten och avfall AB, Nacka Energi AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB och Boo 1:207 AB. Nacka Energi AB äger i sin tur Nacka Energi Försäljning AB.

Figur 11 Nacka kommuns helägda aktiebolag

De kommunala aktiebolagen följer samma regler och styrande dokument som nämnderna och verksamheterna i Nacka kommun. Bolagen ska bidra till kommunens vision om öppenhet och mångfald samt att kommunens övergripande mål nås. Precis som kommunens nämnder ska även bolagen bidra till god ekonomisk hushållning utifrån ett koncernperspektiv och använda konkurrens och upphandlingar som medel för att få mest värde för pengarna. Hur respektive bolag ska bidra fastställs av bolagens respektive styrelse i samband med att styrelserna fastställer bolagens affärsplan för kommande år. I samband med affärsplanen kan bolagens respektive budget komma att justeras.

Nacka Stadshus AB (NSAB) bedriver ingen egen verksamhet, utan förvaltar aktier i de helägda dotterbolagen.

Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB (NVOA) ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall och bedriver verksamhet för två taxekollektiv, VA- och avfallsverksamhet. För 2024 budgeterar bolaget sammantaget ett resultat efter finansiella poster på 3,7 miljoner kronor, varav 522,6 miljoner i

intäkter, 459,3 miljoner i kostnader och 59,7 miljoner i finansiella nettokostnader. Respektive taxekollektivs verksamhet ska särredovisas eftersom resultatöverskott och underskott, så kallat över/underuttag, enligt lag ska återställas till respektive taxekollektiv.

Bolagets totala nettoinvesteringar för 2024 budgeteras till 260,0 miljoner kronor. För 2024 planerar bolaget att investera i förnyelse av VA-ledningsnät och VA-anläggningar för 92 miljoner kronor och i nyläggning av VA för 24 miljoner kronor. Investeringar för stadsbyggnadsprojekt (vilket möjliggör VA-försörjning till fastigheter som tidigare inte har haft kommunalt VA) budgeteras till 200 miljoner kronor. Anslutningsavgifter på 83 miljoner kronor beräknas komma in under 2024, vilket därmed minskar nettoinvesteringarna. Avfallsinvesteringar (främst kärbyten) budgeteras till 4 miljoner kronor och övriga investeringar till 23 miljoner kronor, vilket främst avser digitalisering av vattenmätare (18 miljoner kronor).

För 2024 föreslås, för att möjliggöra bolagets investeringar, en låneram på 1 800 miljoner kronor, vilket är en utökad låneram på 300 miljoner kronor jämfört med 2023 års budget. Bolaget föreslås få en oförändrad checkkredit på 70 miljoner kronor.

VA-verksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2024 på 2,6 miljoner kronor efter finansiella poster.

Under 2023 har hela skulden till VA-kollektivet för tidigare års resultatöverskott på 11,3 miljoner kronor återställts, och bolaget prognosticerar i stället att vid 2023 års utgång ha en fordran på VA kollektivet på 8,8 miljoner kronor, ett så kallat underuttag, vilket ska återställas. Efter 2024 års utgång prognosticeras bolagets fordran på kollektivet ha öka något för att då uppgå till 10,0 miljoner kronor.

Bolagets driftkostnader förväntas öka under 2024, bland annat för inköp av dricksvatten och avloppsrening. Bolaget har också ökade kostnader för avskrivningar samt högre räntenettokostnader, vilket beror på högre ränteläge i kombination med en högre upplåning till följd av nya investeringsprojekt. Stora lån medför att VA-verksamheten är känslig för ränteförändringar. Räntekostnadsnettot beräknas öka jämfört med prognos för 2023 med 26,0 miljoner kronor till 56,5 miljoner kronor.

Med anledning av bolagets kostnadsökningar förslås VA-taxan för 2024 höjas avseende *brukningsavgifterna* (en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader) med 23 procent. Höjningen föreslås gälla samtliga delavgifter i VA-taxan liksom *särskilda avgifter* (ska täcka kostnader som uppstår när fastighetsägaren begärt särskilda åtgärder eller åsidosatt sina skyldigheter) och *sprinkler*. Undantaget är avgifterna för *industriavlopp* (en överhaltsavgift för verksamheter med spillvatten som kräver extra rening) som höjs med 25 procent för att hamna på samma nivå som Stockholm Vatten och Avfalls industriavloppstaxa. *Anläggningsavgifterna* (en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet) har lämnats oförändrade.

Avfallverksamhetens budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster på 1,0 miljoner kronor för 2024.

I resultatet ingår återförande av 18,1 miljoner kronor tillbaka till taxekollektivet för att balansera tidigare års överuttag, vilket minskar skulden till taxekollektivet. Vid utgången av 2023 prognosticeras skulden till kollektivet till 28,5 miljoner kronor, för att efter 2024 års utgång uppgå till 10,4 miljoner kronor.

Driftkostnaderna förväntas 2024 öka, delvis genom att kommunen övertar ansvar för insamling av förpackningar.

Taxan föreslås höjas med sammantaget 3 procent för 2024. Intäkterna ökar också genom att förpackningsinsamlingen ska finansieras av producentavgifter, men bolaget bedömer att kostnaden kommer att överstiga ersättningsnivåerna.

Nacka Energi AB

Nacka Energi AB (NEAB) är ett elnätbolag vars huvuduppgift är att distribuera el till cirka 29 000 anslutna kunder inom koncessionsområdet, vilket omfattar Nacka kommun exklusive Boo kommundel.

NEAB budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster för 2024 på 35,4 miljoner kronor, varav 249,3 miljoner i intäkter, 205,5 miljoner i kostnader och 8,4 miljoner i finansiella nettokostnader.

De största kostnadsposterna är nätförluster och nätavgifter för överliggande nät (regionnätavgifter). Avgifterna till de överliggande näten beräknas till 41,5 miljoner kronor (budget 2023 på 37,5 miljoner). Nätförlusterna beräknas till 13,7 miljoner kronor (budget 2023 på 6,2 miljoner), vilket beror på högre elpriser. Bolagets finansnetto uppgår till netto 8,4 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3,2 miljoner kronor jämfört med budget 2023. Ökningen är en följd av ökad upplåningsvolym samt högre ränteläge.

Taxan för nätavgifterna föreslås för 2024 öka med i genomsnitt cirka 7,5 procent, och bedöms ge 14 miljoner kronor högre intäkter. Höjningen av taxan för 2024 motiveras i sin helhet av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet samt det högre kostnadsläget på material, resurser och kostnader till överliggande nät.

Energimarknadsinspektionen har ännu inte fastställt intäktsramen för reglerperioden 2024-2027, beslut väntas komma tidigast i december 2023. Föreslagna avgiftsförändringar bedöms ligga inom förväntad intäktsram. Bolagets nätavgifter bedöms även efter en höjning ligga under medelnivån för 2024.

Investeringsvolymen för 2024 budgeteras till 227,4 miljoner kronor. De består i huvudsak av investeringar för att säkerställa kommande års effektbehov till Nacka Energis koncessionsområde med bland annat en förstärkt inmatning samt av investeringar i samband med utbyggnaden av västra Sicklahalvön. Under 2024 färdigställs delar av de reinvesteringar som rör de flaskhalsar i systemet där äldre kablar byts ut mot nya med högre överföringskapacitet och bygga om några fördelningsstationer. Parallellt pågår arbetet med att säkra placering av en ny fördelningsstation i centralt läge i dialog med kommunen.

För 2024 föreslås en låneram på 375 miljoner kronor, vilket är en utökad låneram på 195 miljoner kronor jämfört med 2023 års budget. Bolaget föreslås få en oförändrad checkkredit på 70 miljoner kronor.

Nacka Energi Försäljning AB

Nacka Energi Försäljning AB (NEFAB) erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag, sam-

förläggning för andra ledningsägare, nyanläggning och förnyelse av vägbelysning för Nacka kommun, verifiering av mätplatser samt energitjänster i form av laddinfrastruktur.

NEFAB budgeterar för 2024 ett negativt resultat efter finansiella poster på 0,4 miljoner kronor, varav 18,6 miljoner i intäkter, 18,5 miljoner i kostnader och 0,4 miljoner i finansiella nettokostnader. Både intäkter och kostnader förväntas öka något under 2024 som en följd av uppbyggnad och satsning på energitjänsteområdet och laddinfrastruktur i Nacka.

Investeringsvolymen för 2024 budgeteras till 24,5 miljoner kronor och avser främst energilagrar och laddgator. I budget 2024 planerar bolaget för ett batteri av storleksordningen 1MW / 2MWh (energilager) och för tio nya publika laddgator. I slutet av 2023 kommer bolaget installera sin första solcellsanläggning med ett mindre batteri på fördelningsstation Sickla. År 2024 ämnar bolaget uppföra ytterligare två solcellsanläggningar i egen regi. Installationen av solceller är lönsam.

Centrala Nacka marknadsbolag AB

Centrala Nacka marknadsbolag AB (CNAB) stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

CNAB budgeterar 2024 med ett nollresultat efter finansiella poster. Intäktsbudgeten uppgår till

3,6 miljoner kronor och avser partnerskapsavgifter från kommunen och fastighetsägare. Kostnadsbudgeten uppgår till 3,6 miljoner kronor för bland annat marknadsaktiviteter, projektledning och kommunikationsplattform.

Bolaget föreslås få en oförändrad checkkredit på 2 miljoner kronor.

Boo 1:207 AB

Boo 1:207 AB (BOO) äger fastigheten Nacka Bo 1:207, vilken utgörs av en cirka 8 000 kvadratmeter stor tomt med en villabyggnad samt komplementbyggnader. Fastigheten är av strategisk betydelse för utvecklingen kring kommande trafikplats Boo och bolaget ska säkerställa fastighetens nyttjande ur ett kommunalt stadsutvecklingsperspektiv.

Boo budgeterar för 2024 ett positivt resultat efter finansiella poster på 170 tusen kronor. Från och med 2024 beräknas de första intäkterna för byggetablering erhållas, förutsatt att stadsutvecklingsprojektet SOBOO kommer igång och etablerar enligt plan.

Samverkan med andra

Nacka kommun äger även mindre delar av ett fåtal aktiebolag samt är medlem i två kommunalförbund. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska även koncernbolag och förbund som kommunen har ett varaktigt, betydande inflytande med minst 20 procent, ingå i kommunens uppföljning av god ekonomisk hushållning.

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos T2	Budget 2024
Nacka Stadshus AB	-2,5	-2,6	-2,6	-5,0	-3,6	-5,0
Nacka vatten och avfall AB	10,2	0,5	1,0	-2,3	1,4	3,7
Resultat exklusive över- och underuttag till taxekollektivet	3,5	41,3	4,1	-19,8	1,4	-14,4
Nacka Energi AB	27,2	20,8	31,8	39,3	41,8	35,4
Nacka Energi Försäljning AB	1,9	1,8	0,8	0,0	-0,1	-0,4
Centrala Nacka marknadsbolag AB	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Boo 1:207 AB	-	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,2

*) Exklusive över- och underuttag till taxekollektivet

Tabell 12 Resultat efter finansiella poster i kommunens helägda bolag 2020-2024 (miljoner kronor)

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos T2	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nacka vatten och avfall AB	443,6	150,1	273,0	280,0	250,1	260,0	275,0	377,0
Nacka Energi AB	45,5	82,7	86,0	134,4	130,3	227,4	187,7	132,6
Nacka Energi Försäljning AB	0,2	1,3	4,7	10,9	8,5	24,5	20,0	10,0
Centrala Nacka marknadsbolag AB	0,6	-	-	-	-	-	-	-
Summa	489,9	234,1	363,7	425,3	388,9	511,9	482,7	519,6

Tabell 13 Investeringar kommunens helägda bolag 2020-2026 (miljoner kronor)

Förslag till budget 2024

I budget 2024 prioriteras satsningar på utbildning och social omsorg. Tidigare beslutade satsningar på klimat, miljö och trygghet förstärks också. Det finns även utrymme för en skattesänkning, vilket lindrar de ökade levnadskostnader hushållen drabbats av i och med den ökade inflationen och det högre ränteläget.

Resultatet uppgår till 362,2 miljoner kronor 2024 och 138,0 miljoner kronor exklusive jämförelsestörande poster vilket motsvarar 2,0 procent i resultatöverskott. Budgetförslaget omfattar även långsiktiga investeringsplaner inom fastighetsområdet, exploatering samt natur och trafikområdet.

	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1754,2	2337,8	1696,6	2525,6	2375,3	2520,9
Verksamhetens kostnader	-7271,8	-7821,7	-7593,5	-8604,4	-8364,8	-8284,5
Avskrivningar	-285,9	-305,2	-304,7	-328,3	-351,2	-367,5
Verksamhetens nettokostnader	-5803,5	-5789,2	-6201,6	-6407,1	-6340,7	-6131,1
Skatteintäkter (inkl. avräkning)	6434,7	6828,0	6900,3	7151,6	7547,5	7946,8
Inkomstutjämnning	-737,5	-869,5	-872,7	-946,1	-975,4	-1015,4
Kostnadsutjämnning	315,2	298,9	300,7	324,5	309,3	321,4
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	297,9	202,6	255,2	339,4	267,6	235,2
LSS	-143,6	-143,5	-151,9	-151,6	-153,8	-156,3
Övriga generella statsbidrag	29,2	4,8	16,7	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	174,2	181,2	182,8	186,3	186,3	186,3
Skattenetto	6370,1	6502,6	6631,0	6904,1	7181,4	7518,0
Finansiella intäkter	72,7	88,6	97,3	84,5	111,7	131,5
Finansiella kostnader	-128,1	-219,8	-185,2	-219,3	-207,0	-210,8
Finansnetto	-55,5	-131,2	-87,9	-134,8	-95,3	-79,3
Resultat efter finansiella poster	511,1	582,2	341,6	362,2	745,4	1307,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	511,1	582,2	341,6	362,2	745,4	1307,6
Jämförelsestörande poster	143,5	453,0	118,8	224,2	317,0	501,9
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	367,6	129,2	222,8	138,0	428,5	805,7

Tabell 14 Resultaträkning 2022-2026, miljoner kronor

Kommunens resultat 2024

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatöverskottet uttrycks i procent där resultatet exklusive jämförelsestörande poster ställs i proportion till det så kallade skattenettet (summa av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag). Resultatöverskottet ska uppgå till minst 2 procent av skattenettet för att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång sikt.

Budgeterat resultat för 2024 uppgår till 362,2 miljoner kronor. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, uppgår till 138,0 miljoner kronor. Det motsvarar ett resultatöverskott på 2,0 procent av skattenettet vilket är i nivå med det långsiktiga finansiella målet. Det visar resultatet i kommunens ordinarie verksamhet och är det resultat som är viktigt för kommunens ekonomi långsiktigt.

Balanskravsresultatet ska enligt kommunallagen vara positivt. Kommunens balanskravsresultat 2024 uppgår till 362,2 miljoner kronor, vilket inte är någon skillnad från det faktiska resultatet. Balanskravsresultatet uppfyller lagkravet med god marginal. Även för planåren 2025–2026 budgeteras positiva resultat vilket ger utrymme för kommande volymökningar och checkhöjningar. I resultatet för 2025 och 2026 finns reservation för volymökningar och satsningar med cirka 285 miljoner kronor respektive 370 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader

2024 beräknas verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen uppgå till 6 407,1 miljoner kronor år 2024, 6 340,7 miljoner kronor år 2025 och 6 131,1 miljoner kronor 2026. Att det är stor differens mellan åren beror främst på stora belopp av engångskaraktär som gåvor, markförsäljningintäkter och kostnader för såld mark. Dessa klassas som jämförelsestörandeposter och räknas bort från styrmålet.

Intäkter i verksamheten (exklusive interna transaktioner) kommer främst från avgifter och taxor samt från statliga bidrag. Exempel på taxor och avgifter är egenavgifter för förskola och pedagogisk omsorg, nätavgifter, se bilaga 4. De statliga bidragen är dels generella och kan användas där kommunen anser att de behövs mest, dels riktade till specifika verksamheter. De flesta specialdestinerade statsbidrag är kopplade till prestationskrav, vilket innebär att de genererar motsvarande kostnader.

Verksamhetens intäkter och kostnader	Utfall 2021			Budget 2022		Prognos T2 2022		Budget 2023			Plan 2024			Plan 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto		
Kommunstyrelsen	-180,0	3 761,3	-3 984,3	-223,0	-227,4	3 874,0	-4 161,6	-287,6	3 874,0	-4 161,6	-287,6	3 874,0	-4 161,6	-287,6		
Nämnden för arbete och försörjning	-160,2	84,5	-264,6	-180,1	-158,1	61,6	-233,4	-171,8	61,6	-233,4	-171,8	61,6	-233,4	-171,8		
Fridsnämnden	-162,6	28,8	-210,6	-181,8	-177,3	29,1	-221,5	-192,4	29,1	-221,5	-192,4	29,1	-221,5	-192,4		
Kulturnämnden	-138,4	13,4	-163,6	-150,2	-146,7	13,4	-165,8	-152,4	13,4	-165,8	-152,4	13,4	-165,8	-152,4		
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-36,8	0,0	-40,8	-40,8	-43,3	105,0	-145,3	-40,3	105,0	-145,3	-40,3	105,0	-145,3	-40,3		
Natur- och trafikanämnden	-339,8	24,9	-394,6	-369,6	-363,6	25,2	-464,5	-439,3	25,2	-464,5	-439,3	25,2	-464,5	-439,3		
Socialnämnden	-935,8	64,1	-1 074,5	-1 012,2	-1 011,2	67,7	-1 144,8	-1 077,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1		
Utbildningsnämnden	-3 029,7	203,0	-3 389,3	-3 208,2	-3 191,2	232,9	-3 557,9	-3 325,0	232,9	-3 557,9	-3 325,0	232,9	-3 557,9	-3 325,0		
Äldrenämnden	-938,7	62,2	-1 034,4	-984,8	-1 002,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	65,2	-1 123,8	-1 058,6	65,2	-1 123,8	-1 058,6		
Överförmyndarnämnden	-8,6	0,9	-9,4	-8,5	-8,5	1,1	-9,6	-8,5	1,1	-9,6	-8,5	1,1	-9,6	-8,5		
Summa nämnder	-5 930,6	4 243,0	-10 566,0	-6 359,3	-6 329,7	4 475,2	-11 228,3	-6 753,0	4 475,2	-11 228,3	-6 753,0	4 475,2	-11 228,3	-6 753,0		
Tunnelbana	-90,3	0,0	-65,8	-65,8	-65,8	0,0	-23,0	-23,0	0,0	-33,5	-33,5	0,0	-28,3	-28,3		
varav redovisas som finansiell kostnad	82,6	0,0	62,8	62,8	61,8	0,0	20,0	20,0	0,0	30,5	30,5	0,0	25,3	25,3		
Oförutsett	-14,2	0,0	-30,0	-20,0	-10,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-20,0	-20,0		
Övergripande verksamhet	149,0	1 032,1	-438,9	593,1	142,0	1 047,9	-669,0	378,9	902,9	-457,5	445,4	1 052,2	-407,3	644,9		
varav försäljning mark	0,0	646,8	0,0	646,8	61,2	435,1	0,0	435,1	393,6	0,0	393,6	588,8	0,0	588,8		
Verksamhetens nettokostnader	-5 803,5	5 275,1	-11 037,9	-5 789,2	-6 201,6	5 523,1	-11 930,2	-6 407,1	5 378,1	-11 718,8	-6 340,7	5 527,4	-11 658,5	-6 131,1		

Tabell 15 Verksamheternas intäkter och kostnader 2022-2026, miljoner kronor

Inkluderar interna transaktioner vilket innebär att endast nettot stämmer med resultaträkningen.

De största posterna av verksamhetens kostnader är löner och sociala avgifter för kommunens anställda, vilket står för cirka en tredjedel av kommunens totala kostnader. Köp av tjänster utgör den näst största kostnadsposten, då en stor del av verksamheten sker via kundval.

Nämndernas intäkter och kostnader

För 2024 budgeteras nämndernas nettokostnader till 6 753,0 miljoner kronor. Det är en ökning med 393,7 miljoner kronor jämfört med budget 2023.

Ökningen består främst av:

- Volymökningar på 139,4 miljoner kronor.
- Satsningar till exempel checkhöjningar på 254,4 miljoner kronor netto.

Av volymökningarna går de största beloppen till socialnämnden 54,3 miljoner kronor, äldrenämnden på 36,7 och natur- och trafiknämnden på 36,5 miljoner kronor. Nämnden för arbete och försörjning och utbildningsnämnden minskar sina volymer med 10,6 respektive 10,1 miljoner kronor.

Riktade satsningar för 2024 där checkarna höjs:

- Förskola höjs med 3,0 procent.
- Pedagogisk omsorg höjs med 3,5 procent.
- Fritidshem höjs med 3 procent.
- Förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola höjs med 3,5 procent.
- Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola höjs med 3,4 procent.
- Kundval kulturskola höjs med 3,5 procent.
- Äldre med särskilt boende höjs med 3,0 procent.
- Dagverksamhet för äldre höjs med 2,0 procent.
- Hemtjänst höjs med 2,0 procent.
- LSS boende och korttidsvistelse höjs med 3,5 procent.
- Övriga checkar inom socialtjänsten höjs med 2 procent.
- Grundläggande vuxenutbildning höjs med 2 procent.

- Gymnasial vuxenutbildning höjs med 2 procent
- Svenska för invandrare höjs med totalt 2 procent.
- Arbetsmarknadsinsatser höjs med 2 procent.

Särskilda satsningar görs exempelvis inom klimat, miljö och trygghet. Kommunstyrelsens budget för oförutsett höjs med 10 miljoner kronor.

Tunnelbanan

För utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka avsätts 23 miljoner kronor för främst uppräknings av konsumentprisindex (KPI) under 2024. Utbyggnaden av tunnelbanan är påbörjad och beräknas vara klar 2030.

Fördelning av nettokostnaderna per nämnd, i procent

Figur 16 Fördelning av nettokostnaderna per nämnd, i procent

Övergripande verksamhet

Inom övergripande verksamhet är verksamhetsintäkter och kostnader budgeterade som inte hör till en specifik nämnd, bland annat pensioner, vissa statsbidrag, realisationsvinster, gåvor och framtids-

fonder. För 2024 har den övergripande verksamheten ett budgeterat överskott på 379,0 miljoner kronor. Se bilaga 6.

Pensionskostnader, utöver det som påförts nämnderna via personalomkostnadspålägget (PO-pålägget), beräknas under 2024 uppgå till 291,6 miljoner kronor. Kostnaderna för pensioner bedöms under 2023 och 2024 vara exceptionellt höga (se ”Ökade pensionskostnader 2023 och 2024”) och beräknas återgå till normalnivå 2025. En del av de ökade pensionskostnaderna, som beror på tidigare pensionsförpliktelser, räknas som jämförelsestörande vid beräkningar av kommunens resultat exklusive jämförelsestörande poster.

De statsbidrag som redovisas under övergripande verksamhet är sådana bidrag som bokförs kommunövergripande men fördelas till verksamheten genom exempelvis checksystemet. Dessa statsbidrag avser bland annat maxtaxan för förskolan på 27,0 miljoner kronor, flyktingmottagande på 2,0 miljoner kronor, statsbidrag för äldreomsorg på 33,3 miljoner kronor och del av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskola.

Kommunen har även realisationsvinster som år 2024 uppgår till 337,6 miljoner kronor. Huvuddelen av realisationsvinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande. Försäljningar av mark är ett värdefullt tillskott för att hålla kommunens skuldsättning på en låg nivå.

Inom övergripande verksamhet redovisas också övertagande av allmänna anläggningar, så kallade gåvor, som år 2024 uppgår till 284,0 miljoner kronor.

Vissa intäkter och kostnader som hör samman med investeringar så som exploateringsersättningar och plankostnader ska enligt rekommenderade redovisningsregler bokföras som driftskostnader och redovisas därmed under övergripande verksamhet.

Framtidsfonderna skapar möjligheter

Med anledning av ett starkt resultat 2020 inrättade kommunfullmäktige fyra framtidsfonder med totalt 125 miljoner kronor för att finansiera strategiska framtidsåtgärder vid sidan om den vanliga driftbudgeten. Dessa ska vara av extraordinär och tillfällig karaktär och inte omfatta insatser som normalt sett

ryms i den vanliga driftbudgeten. Kommunstyrelsen beslutar hur pengarna används. Fram till och med oktober 2023, givet kommunstyrelsens beslut 23 oktober, har totalt 31 projekt tilldelats sammanlagt 86 miljoner kronor ur de fyra framtidsfonderna, bland annat till rening av sjöar, digitalisering och kommunvakter.

Pris- och lönekomensation

SKR bedömer att inflationen under 2024 kommer att uppgå till 2,3 procent (KPIF) och arbetskraftskostnader bedöms enligt SKR öka med 3,8 procent (4,9 procent inklusive ökning av PO- pålägget).

Mål och budget ger ingen generell komensation för löne- och prisökningar under budgetperioden 2024– 2026. Komensation ges till prioriterade verksamheter genom checkhöjningar på 2- 3,5 procent, via ökade anslag till exempel kontorsorganisationen 2024 samt genom indexuppräknningar i en del avtal.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som, regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB).

Från och med 2023 ändrades det pensionsavtal som kommuner och regioner är anslutna till (se avsnitt ”Förutsättningar inför 2024-2026”). Ett av skälen till det nya pensionsavtalet är att så många som möjligt ska omfattas av ett avgiftsbestämt pensionssystem istället för ett förmånsbestämt. Samtidigt höjs avgifter/premier från 4,5 procent till 6 procent av lönesumman upp till taket (7,5 inkomstbasbelopp) och från 30 procent till 31,5 procent för inkomster över taket, vilket innebär en kostnadsökning av den avgiftsbestämda pensionen. Dessa förändringar i kombination med en exceptionellt hög inflation 2022 och 2023 får stora effekter på kommuners pensionskostnader åren 2023-2024.

SKR har tagit fram ett preliminärt PO-pålägg år 2024 som uppgår till 45,75 procent av lönesumman, vilket är nästan 7 procent högre än nivån två år tidigare 2022. Prognoser visar att PO-pålägget kommer sjunka från 2025 och framåt och då ligga närmare nivån 2022. År 2023 höjde Nacka kommun PO-pålägget med 1,5 procent. För att undvika stora svängningar behåller kommunen PO-pålägget oförändrat 2024. Detta görs för att skapa stabilitet i verksamhetens ekonomi och för att det ska gå att planera personalstyrkan mer långsiktigt än ett år i taget.

I Nacka kommun tillämpas sedan 2019 ett differentierat PO-pålägg i syfte att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer. PO-pålägget differentieras i tre delar; välfärd samhällsservice, välfärd skola samt övriga.

PO-pålägg 2024	15-18 år	19-65 år	fyllt 66 år
Välfärd samhällsservice	15,93%	40,43%	15,81%
Välfärd skola	15,93%	44,80%	15,81%
Övriga	15,93%	48,34%	15,81%

Tabell 17 PO-pålägg 2024 i procent för olika ålderskategorier i olika verksamheter

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna skiljer sig åt för åldersgrupperna 15-18 år respektive de som fyllt 66 år. PO-pålägget är anpassat efter arbetsgivaravgifterna inom respektive grupp.

Internräntan

Internräntan höjs från 1,25 procent till 2,50 procent på grund av ett högre ränteläge i omvärlden. Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå.

Internhyresmodell

Från och med 2021 infördes en ny internhyresmodell som baseras på kostnadshyra. Det innebär att internhyran för ett hyresobjekt beräknas så att den motsvarar alla de kostnader som enheten för fastighetsförvaltning förväntas ha för hyresobjektet. Varje verksamhet bär på så sätt sina egna lokalkostnader. Internhyresmodellen ska utvärderas under 2024.

Interndebering

I Nacka kommun förekommer köp- och säljtransaktioner internt. Under våren 2023 har stadsledningskontoret genomfört en översyn av principer för internprissättning och kommunstyrelsen beslutade om nya principer 2023-06-12 § 210.

Internprissättning sker med utgångspunkt i några grundläggande principer som gäller för samtliga att följa och förhålla sig till och där interndebering sker på något av följande tre vis; försäljning, fördelning av gemensamma kostnader eller central finansiering genom anslag. Bland annat ska priser för kommande räkenskapsår fastställas i samband med att kommunstyrelsen fattar beslut i ramärendet och köp- och-sälj av interna tjänster ska företrädesvis ske enligt överenskommelse genom avtal för hel eller del av heltidsresurs. Modellen föreslår prisnivåer för räkenskapsår 2024 avseende avtalade tjänster, timarvoden, lönestöd och digitala tjänster.

Den nya internprissättningen ska tydliggöra och klargöra budgetmedlens väg, förenkla ekonomisk uppföljning och bespara administration. Det kommer att minska interna transaktioner motsvarande 32,8 miljoner kronor. Förändringen innebär ramjusteringar mellan nämnderna men är ett nollsummespel totalt för kommunen.

Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak av skatter. Cirka 80 procent av intäkterna utgörs av

skatter som betalas av de med förvärvsinkomst som är folkbokförda i kommunen. År 2024 beräknas skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag uppgå till 6 904,1 miljoner kronor.

	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos T2 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäkter (inkl. avräkning)	6 434,7	6 828,0	6 900,3	7 151,6	7 547,5	7 946,8
Allmän kommunalskatt	5 882,0	6 270,5	6 274,4	7 148,3	7 547,5	7 946,8
Avräkning	138,7	0,0	150,1	3,3	0,0	0,0
Generella statsbidrag och utjämning	-64,6	-325,4	-269,2	-247,5	-366,1	-428,8
Inkomstutjämning	-737,5	-869,5	-872,7	-946,1	-975,4	-1 015,4
Kostnadsutjämning	315,2	298,9	300,7	324,5	309,3	321,4
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	297,9	202,6	255,2	339,4	267,6	235,2
LSS-utjämning	-143,6	-143,5	-151,9	-151,6	-153,8	-156,3
Övriga generella statsbidrag	29,2	4,8	16,7	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	174,2	181,2	182,8	186,3	186,3	186,3
Summa skattenetto	6 370,1	6 502,6	6 631,0	6 904,1	7 181,4	7 518,0

Tabell 18 Kommunens skattenetto 2022-2026, miljoner kronor

Skatteintäkter

2024 beräknas skatteintäkterna inklusive avräkning uppgå till 7 151,6 miljoner kronor, en ökning med 323,6 miljoner kronor jämfört med budget 2023. De kommunala skatteintäkterna är framförallt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet och av kommunens folkmängd. Kommunens skatteprognos för 2024 och framåt utgår från en skattesats på 17:88, vilket är en sänkning med 10 öre sedan 2023. Antaget de i oktober 2023 kända skattesatsförändringar till 2024 och oförändrade skattesatser från 2023 i övriga kommuner ger det Nacka kommun den femte lägsta skattesatsen i landet. Riksgenomsnittet är 20:67 år 2023.

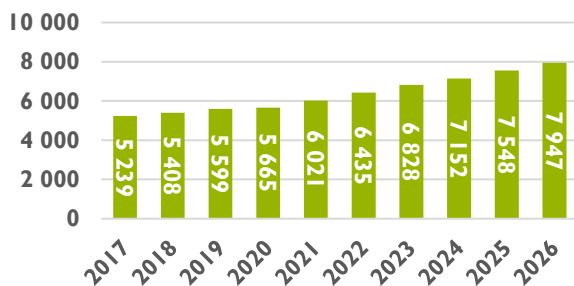

Diagram 19 Skatteintäkter 2017-2026, miljoner kronor

Skatteprognosen för 2024 baseras på Nackas folkmängd den 1 november 2023 beräknas, vilken beräknas uppgå till 110 896 invånare. Det är 1 648 fler jämfört med samma tidpunkt föregående år, vilket motsvarar en ökningstakt på 1,5 procent. Under budgetperioden väntas invånarantalet med totalt cirka 4,7 procent på tre år.

Utjämning och generella statsbidrag

Syftet med det kommunala utjämningsystemet är att alla kommuner ska ha förutsättningar att ge likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och olika strukturella förhållanden. Skillnader i skattesatser ska i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå. Utjämnings-systemet består av fem delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som består av flera olika delmodeller), strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till funktionsnedsatta (LSS- utjämning).

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomstutjämning	-586,0	-545,5	-536,2	-635,7	-737,5	-869,5	-946,1	-975,4	-1 015,4
Kostnadsutjämning	355,0	386,0	299,3	274,0	315,2	298,9	324,5	309,3	321,4
Införandebidrag	10,0	0,0	38,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	16,0	72,5	107,7	315,7	297,9	202,6	339,4	267,6	235,2
LSS	-103,0	-118,5	-125,4	-133,3	-143,6	-143,5	-151,6	-153,8	-156,3
Övriga generella statsbidrag	41,0	21,0	213,1	48,5	29,2	4,8	0,0	0,0	0,0
Summa utjämning	-267,0	-184,5	-3,0	-130,8	-238,8	-506,6	-433,7	-552,4	-615,1

Tabell 20 Utjämning mellan kommunerna 2018-2026, miljoner kronor

Nacka är en av få kommuner i landet som är nettobidragsgivare till utjämningsystemet. Kommunen betalar en avgift till inkomstutjämning och LSS-utjämning, men erhåller kompensation i form av kostnadsutjämning, regleringsbidrag och övriga generella statsbidrag.

Den sammantagna effekten av skatteutjämning och statsbidrag medför att relationen ”Nacka-Statens” landar på en nettokostnad för kommunen på -433,7 miljoner kronor, det vill säga det är vad Nacka bidrar med till andra kommuner.

En parlamentariskt sammansatt kommitté har i uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningsen. Syftet med uppdraget är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningsen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. Uppdraget ska redovisas i maj 2024 och det kan komma förslag till förändringar av dagens system.

Inkomstutjämningsen

Inkomstutjämningsen är ett fördelningsystem som utgår från skattekraften i respektive kommun. Kommuner med låg skattekraft får större bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar till systemet. Nacka kommun har en skattekraft 2024 på 133,6 procent, vilket är en ökning med 0,6 procent jämfört med prognos 2023.

För 2024 prognostiseras en avgift i inkomstutjämningsen på -946,1 miljoner kronor. Varje Nackabo bidrar med 8 531 kronor till andra kommuner.

Kostnadsutjämningsen och införandebidrag

Kostnadsutjämningsen jämnar ut strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som till exempel löner och geografi. Kostnadsutjämningsen är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämningsen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering och består av nio delmodeller.

För 2024 prognostiseras kostnadsutjämningsen för Nacka kommun till ett bidrag på 324,5 miljoner kronor vilket motsvarar 2 926 kronor per medborgare. Det är framförallt en kompensation för att Nacka har en stor andel barn i förskole- och skolålder.

Införandebidrag ges till kommuner för möjlighet till succesiv anpassning till förändringar i det kommunala utjämningsen. Nacka kommun får inget införandebidrag under budget och plan perioden.

Regleringsposten

Regleringsposten i utjämningsen justerar mellanskillnaden mellan bidrag och avgifter i inkomstutjämningsen, kostnadsutjämningsen och

strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat. För 2024 ingår här kompensation till kommunerna för det höjda grundavdraget för pensionärer (pensionärsskattesänkning) och höjda generella statsbidrag till kommunerna som regeringen föreslår i budgetpropositionen.

År 2024 beräknas regleringsposten för Nacka kommun bli ett bidrag på 339,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 3 060 kronor per invånare. Det är en ökning med 84,2 miljoner kronor varav den största delen är ett ökat generellt statsbidrag på 73,3 miljoner kronor.

LSS-utjämnningen

LSS-utjämnningen är ett interkommunalt utjämnings-system där kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämnningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2022. Prognosen för Nacka kommun år 2024 är att betala en avgift i LSS-utjämnningen på 151,6 miljoner kronor.

Övriga generella statsbidrag

Inga övriga generella statsbidrag har aviserats för åren 2024-2026.

Fastighetsavgiften

Nacka kommuns intäkter för fastighetsavgiften beräknas år 2024 uppgå till 186,3 miljoner kronor.

Riktade statsbidrag 2024

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

De statsbidrag som tidigare aviserats inom olika områden och som går direkt till verksamheten redovisas nedan. Vissa statsbidrag bokförs kommunövergripande och fördelas ut till verksamheterna genom checksystemet.

Tabellen visar en uppskattning av riktade statsbidrag som kan sökas inom respektive område. För riktade statsbidrag gäller i regel att det kräver motprestation, för intäkterna finns alltså motsvarande kostnader. I tabellen framgår även de kostnader som är kopplade till de insatser där riktade statsbidrag söks.

	Bidrag	Kostnad	Netto
Nämnden för arbete och försörjning			
Vuxenutbildning	12,0	-28,0	-16,0
Ensamkommande barn/unga	8,0	-8,0	0,0
Nyanlända flyktingar	21,0	-26,0	-5,0
Summa	41,0	-62,0	-21,0
Stadsutveckling			
Orminge centrum	2,6	-5,2	-2,6
Sickla industriväg	3,0	-6,0	-3,0
Summa	5,6	-11,2	-5,6
Natur- och trafiknämnden			
Trafikmiljön Boo Gårds skola (TrV)	1,6	3,3	-1,7
Nedskräpningsansökan (Naturvårdsverket)			
Projektering och utredning, åtgärder Älta mosse (Länsstyrelsen)	1,0	1,1	-0,1
Våtmarksmosaik Velamsund/Knarrnäs (Länsstyrelsen)	1,0	1,1	-0,1
Tätning bevattningsdamm Velamsund (Länsstyrelsen)	0,2	0,2	0,0
Skogsö fuktängar (Länsstyrelsen)	0,5	0,5	-0,1
Näckdjupet. Projektering och utbyggnad (Länsstyrelsen)	3,0	3,3	-0,3
Rudsjöns ängar (Länsstyrelsen)	0,3	0,3	0,0
Vrakvikens fisklek utbyggnad (Länsstyrelsen)	0,7	0,7	-0,1
Summa	8,3	10,5	-2,4
Socialnämnden			
Statsbidrag Habiliteringsersättning 2023	2,4	2,4	0,0
Statsbidrag subvention familjehemsplaceringar 2023	0,9	0,9	0,0
Stimulansmedel psykisk hälsa 2023	3,0	3,0	0,0
Stimulansmedel stärkt samverkan för personer med samsjuklighet 2023	0,4	0,4	0,0
Stimulansmedel suicidprevention 2023	0,9	0,9	0,0
Statsbidrag för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser	0,6	0,6	0,0
Summa	8,2	8,2	0,0
Utbildningsnämnden			
Asylsökande barn och elever i förskola och skola	4,9	-7,0	-2,1
Omsorg på kvällar, nätter och helger	1,2	-15,5	-14,3
Barn som vistas i landet utan tillstånd	0,2	-0,4	-0,2
Barn som inte är folkbokförda i Sverige	1,1	-1,1	0,0
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan (6,5 mnkr går till kommunfinanserna centralt)	32,7	-26,2	6,5
Maxtaxa (27,0 mnkr går till kommunfinanserna centralt)	27,0	0,0	27,0
Summa	67,1	-50,2	16,9

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

	Bidrag	Kostnad	Netto
Äldrenämnden			
Äldreomsorgslyftet	17,0	-17,0	0,0
Summa	17,0	-17,0	0,0
Välfärd skola			
Likvärdig skola	33,7	-33,7	0,0
Lärarlönelyftet	25,3	-25,3	0,0
Karriärtjänster förstelärare	13,6	-13,6	0,0
Läromedel	5,9	-5,9	0,0
Lärarassistenter	4,2	-8,4	-4,2
Personalförstärkning inom elevhälsan och specialpedagogik	2,0	-2,0	0,0
Skapande skola	1,1	-1,1	0,0
Gymnasial lärlingsutbildning	0,5	-0,5	0,0
Lovskola	0,5	-0,5	0,0
Högskolestudier i specialpedagogik	0,3	-0,3	0,0
Summa	87,0	-91,2	-4,2
Välfärd samhällsservice			
AO Omsorg och assistans			
Personligt ombud	1,8	-1,8	0
Summa	1,8	-1,8	0
Totalsumma	236,0	-214,7	-16,3

Tabell 21 Riktade statsbidrag 2024, miljoner kronor

Finansiella intäkter och kostnader

Nacka kommuns finansnetto, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, beräknas för 2024 uppgå till ett negativt netto på 134,8 miljoner kronor. Nacka kommun är koncernbank för kommunen inklusive dess helägda bolag. Behov av upplåning och placering av överskottslikviditet bedöms utifrån ett koncernperspektiv och sker alltid i kommunens namn med vidareutlåning till de kommunala bolagen.

Finansiella intäkter

Kommunens finansiella intäkter består främst av räntor på utlåning till bolagen, utdelning från Nacka Stadshus AB (bestående av koncernbidrag från Nacka Energi AB minskat med ej utdelningsbart belopp) och övriga finansiella intäkter såsom låneramsavgift från kommunens bolag, ränta på bankkonto med mera. De finansiella intäkterna för 2024 budgeteras till 84,5 miljoner kronor, vilket är 4,1 miljoner kronor lägre än i 2023 års budget.

Ränteintäkter på lån till koncernens bolag beräknas uppgå till 69,3 miljoner kronor för 2024 och ökar därmed med 27,3 miljoner kronor jämfört med

budget 2023. Ökningen beror i huvudsak på ökade räntenivåer på utlåning till kommunens bolag i kombination med att bolagen beräknar utöka sin sammantagna upplåning med 520,0 miljoner kronor. För att uppnå en transparent räntesättning, som bedöms vara marknadsmässig och konkurrensneutral, faktureras bolagen utifrån kommunens genomsnittliga upplåningsränta inklusive derivat med ett bolagsspecifikt räntepåslag.

Kommunens genomsnittliga ränta för 2024 beräknas uppgå till 3,09 procent, vilket är 0,70 procentenheter högre jämfört med budget 2023. Kommunens genomsnittliga ränta för upplåningen kan variera under året och räntenivån till bolagen justeras därför fyra gånger per år. På så vis följer räntesättningen på lån till bolag kommunens verkliga externa snittränta. För att respektive bolag ska erhålla en marknadsmässig ränta får bolaget ett påslag på kommunens genomsnittliga ränta. Räntepåslaget ska spegla respektive bolags ekonomiska styrka och därmed nivån som bolaget förväntas få vid en upplåning på egna meriter.

Finansiella intäkter och kostnader	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ränta på lån till koncernen	17,8	42,0	36,6	69,3	96,5	115,7
Koncernbidrag till Nacka stadshus AB från Nacka Energi AB	26,8	16,8	16,8	8,0	8,0	8,0
Avgår ej utdeln.bart fr Nacka Stadshus AB	-10,0	-8,0	-8,0	-6,0	-7,0	-7,0
Försäljning bostadsrätter	34,8	35,0	40,2	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	3,3	2,8	11,6	13,2	14,2	14,8
Finansiella intäkter	72,7	88,6	97,2	84,5	111,7	131,5
Ränta lån	-14,7	-69,5	-38,5	-89,7	-124,8	-150,8
Finansiell pensionskostnad	-18,8	-78,8	-78,7	-101,0	-42,0	-25,4
Försäljning bostadsrätter	-1,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering tunnelbana	-87,3	-62,8	-62,8	-20,0	-30,5	-25,3
Övriga finansiella kostnader	-6,2	-8,7	-4,9	-8,6	-9,7	-9,3
Finansiella kostnader	-128,0	-219,8	-185,2	-219,3	-207,0	-210,8
Summa finansnetto	-55,3	-131,2	-87,9	-134,8	-95,3	-79,3

Tabell 22 Finansnetto, miljoner kronor

För Nacka Stadshus AB föreslås ett räntepåslag på 58 punkter (0,58 procentenheter), för Nacka vatten och avfall AB 58 punkter (0,58 procentenheter), för Nacka Energi AB 22 punkter (0,22 procentenheter) och för Nacka Energi Försäljning AB 22 punkter (0,22 procentenheter).

Utdelningen från Nacka Stadshus AB 2024 baseras på årsredovisningen för räkenskapsår 2023. Utdelningen för 2024 budgeteras till 2,0 miljoner kronor, vilket är 6,8 miljoner kronor lägre än budget 2023. Nacka Stadshus AB erhåller koncernbidrag från Nacka Energi AB på 8,0 miljoner kronor (beslut i Mål och budget 2023), som därefter reduceras med 6,0 miljoner kronor till följd av att fritt eget kapital i Nacka Stadshus AB inte beräknas möjliggöra högre utdelning. Koncernbidraget från Nacka Energi AB för räkenskapsår 2024 föreslås uppgå till 8,0 miljoner och får effekt hos kommunen först för budget 2025. Den föreslagna nivån på koncernbidraget för räkenskapsår 2024 är på samma nivå som för räkenskapsår 2023.

För 2024 budgeteras ingen försäljning av bostadsrätter, medan den i budget 2023 uppgick till 35,0 miljoner kronor.

Övriga finansiella intäkter budgeteras till 13,2 miljoner kronor, vilket är 10,4 miljoner kronor högre än budget 2023. De består av ränteintäkter för ägarlån till Käppalaförbundet (6,4 miljoner kronor), ränteintäkter på kommunens bankkonto (6,4 miljoner kronor) och bolagens låneramsavgift (1,4 miljoner kronor).

Kommunens helägda bolag betalar en låneramsavgift för att täcka del av koncernbankens kostnader. Låneramsavgiften fördelas utifrån bolagets andel av sitt lånetak ställd i relation till kommunkoncernens totala lånetak. Bolagens sammantagna andel av kommunkoncernens totala lånetak uppgår till 69 procent och har ökat med 3,5 procentenheter jämfört med budget 2023.

Ränteintäkter på kommunens bankkonto budgeteras till 6,4 miljoner kronor. Under 2023 var dessa ränteintäkter obudgeterade.

Finansiella kostnader

Kommunens finansiella kostnader består främst av räntekostnader på lån, finansiellkostnad på pensionsavsättning, medfinansiering av tunnelbanan (KPI uppräknings) och övriga finansiella kostnader. De finansiella kostnaderna för 2024 uppgår till 219,3 miljoner kronor och är 0,5 miljoner kronor lägre än i budget 2023.

Den finansiella kostnaden för pensionsavsättningen är den största budgetposten och uppgår till 101,0 miljoner kronor, vilket är 22,2 miljoner kronor högre än i budget 2023. Kostnaden drivs i huvudsak upp av en högre inflation.

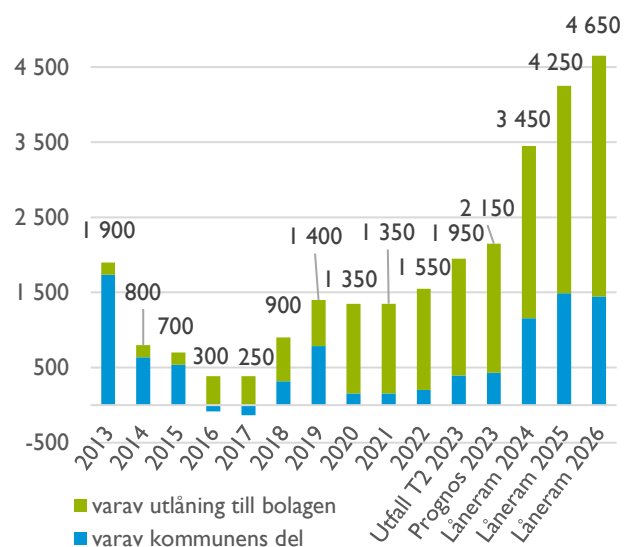
Inflationsuppräknings av medfinansiering av tunnelbana budgeteras till 20,0 miljoner kronor för 2024, vilket är 42,8 miljoner kronor lägre än budget 2023. KPI-uppräknings beräknas vara lägre 2024 än 2023 och avsättningen minskar genom utbetalningar

enligt fastställd betalplan. Därutöver har beräkningsmodellen för inflationsuppräknningen omarbetats jämfört med budget 2023 vilket också är en förklaring till förändringen.

Övriga finansiella kostnader beräknas till 8,6 miljoner kronor 2024 och avser bland annat upplåningskostnader, kostnader för checkkredit och backupfaciliteter. Den ligger i paritet med budget 2023.

Räntekostnaden på lån beräknas uppgå till 89,7 miljoner kronor för 2024 och är 20,2 miljoner kronor högre än budget 2023. Den ökade räntekostnaden beror på högre räntenivåer i samband med nyupplåning och refinansiering av lån, i kombination med en högre upplåningsvolym. Räntenivån beräknas för 2024 uppgå till i snitt 3,09 procent, att jämföra med budgeterad räntenivå för 2023 på 2,39 procent. Riksbanken höjde i september 2023 styrräntan med 0,25 procentenheter till 4,0 procent, att jämföras med styrräntan i september 2022 då den uppgick 1,75 procent. Styrräntan har således mer än fördubblats på ett år.

Diagram 23 Kommunens låneskuld per den 31 december, 2013-2026, miljoner kronors

Låneskulden för kommunkoncernen uppgick den 31 augusti 2023 till 1 950,0 miljoner och prognosticeras vid 2023 års utgång uppgå till 2 150 miljoner kronor, vilket är 350 miljoner kronor lägre än budget 2023. Under perioden 2024–2026 ökar investeringsbehoven. Det leder till ett ökat upplåningsbehov och därmed en högre skuldsättning.

År 2024 beräknas skuldsättningen för kommunkoncernen uppgå till 3 450 miljoner kronor, för 2025 till 4 250 miljoner kronor och för 2026 till 4 650 miljoner kronor. Skuldsättningen för 2024 är 50 miljoner kronor högre än som beräknades för samma år i Mål och budget 2023.

Det sammanlagda lånetaket för koncernbanken föreslås för 2024 uppgå till 3 450 miljoner kronor, varav 1 157 miljoner kronor (34 procent) avser upplåning till kommunen och 2 293 miljoner kronor (66 procent) till kommunens bolag. Lånetaket för Nacka Stadshus AB föreslås uppgå till 93 miljoner kronor och är 221 miljoner lägre än 2023, vilket är en följd av att bolaget tidigare vidareutlånat motsvarande belopp till Nacka vatten och avfall AB. Från och med 2024 gör Nacka vatten och avfall AB all sin upplåning direkt från kommunen. Lånetaket för Nacka vatten och avfall AB föreslås sammantaget höjas med 300,0 miljoner kronor och uppgå till sammanlagt 1 800,0 miljoner kronor. Lånetaket för Nacka Energi AB föreslås till 375 miljoner kronor, vilket är 195 miljoner kronor högre än budget 2023. Nacka Energi Försäljning AB:s har hittills ingen upplåning men föreslås för 2024 ett lånetak på 25 miljoner kronor.

En aktiv finansförvaltning gynnar kommunen och dess bolag. Det är viktigt att Nacka kommun försäkras sig om att ha tillgång till likvida medel. I syfte att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera lånealternativ såsom ett certifikatprogram, som uppgår till 4 000,0 miljoner kronor, och ett MTN-program (obligationer), som uppgår till 4 000,0 miljoner kronor. Inom det befintliga MTN-programmet har kommunen möjlighet att emittera gröna obligationer, vilket ytterligare breddar investerarsbasen.

Nacka kommun har för 2024 en checkkredit på 1 000,0 miljoner kronor och back-up faciliteter för 1 000,0 miljoner kronor. Back-up faciliteter (kreditlöften) ska ses som en försäkring och är till för att nyttjas när det till exempel inte är möjligt att emittera certifikat och obligationer på kapitalmarknaden.

Projektbudget inklusive investeringar

När Nacka utvecklas är det viktigt att kommunen investerar för såväl nuvarande som nya Nackabor. Nämndernas prognos för projekt år 2024 uppgår till 737,3 miljoner kronor, varav 1 653,1 miljoner kronor avser investering. Erfarenhetsmässigt har utfallet inte kommit upp till den föreslagna budgeten per år, och den samlade bedömningen tillsammans med stadsutveckling är därför 1 100,0 miljoner kronor i investeringsbudget för år 2024. De största projekten står fastighetsenheten, stadsutveckling samt natur- och trafiknämnden för.

Kommunen har hittills beslutat om projektbudget om 3 984,9 miljoner kronor netto under åren 2023–2026, varav investeringsbudget på 4 500,0 miljoner kronor. Diagrammet nedan visar hur projektbudgeten ser ut för åren 2023–2026, samt hur mycket utav den som avser investeringar.

Det som skiljer projektbudget från investeringsbudget är att projektbudgeten även innehåller driftposter som genereras i investeringsprojekten. Exempel på driftposter är intäkter och kostnader för detaljplaner, kvartersmark, privat mark, ledningsarbeten, sanering samt exploateringsersättningar.

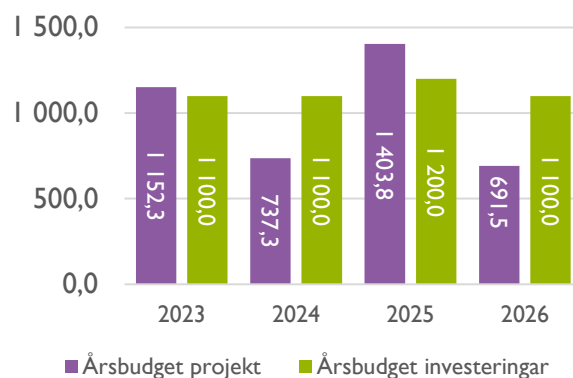

Diagram 24 Projekt varav investeringar 2023–2026, miljoner kronor

Tillkommande investeringsmedel

Projektbudgeten innehåller tillkommande budget som avser nya projekt och tillägg för tidigare beslutade projekt med 1 056,0 miljoner kronor för åren 2023–2027, se bilaga 5. Denna tillkommande budget återfinns inom stadsutveckling om 805,0 miljoner kronor, fastighetsenheten om 75,0 miljoner kronor, inom välfärd skola om 40,0 miljoner kronor, inom välfärd samhällsservice om 4,0 miljoner kronor och inom natur- och trafiknämnden tillkommer budget om 132,0 miljoner.

Nämnd/enhet	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Stadsutveckling/KS	2 458,0	-2 788,0	-330,0	-305,0	-500,0	-805,0	2 153,0	-3 288,0	-1 135,0
Fastighetsenheten/KS	0,0	-200,0	-200,0	0,0	-75,0	-75,0	0,0	-275,0	-275,0
Välfärd skola/KS	0,0	-120,0	-120,0	0,0	-40,0	-40,0	0,0	-160,0	-160,0
Välfärd samhällsservice/KS	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	-16,0	-16,0
Summa Kommunstyrelsen	2 458,0	-3 120,0	-662,0	-305,0	-619,0	-924,0	2 153,0	-3 739,0	-1 586,0
Natur-och trafiknämnden	0,0	-267,4	-267,4	0,0	-132,0	-132,0	0,0	-399,4	-399,4
Total tillkommande projektbudget	2 458,0	-3 387,4	-929,4	-305,0	-751,0	-1 056,0	2 153,0	-4 138,4	-1 985,4

Tabell 25 Tillkommande projektbudget 2023–2027 och senare, miljoner kronor

De tillkommande investeringarna beräknas generera 19,8 miljoner kronor i årlig kapitalkostnad och 0,4 miljoner i form av årlig driftskostnad för de

enskilda projekten. För budgetramarna inom stadsutveckling framgår årlig kapital- och driftskostnad samt engångsdriftskostnader i

kommande projektbeslut, när medel föreslås avropas från budgetramarna.

Nämndernas investeringar beskrivs kortfattat under avsnittet ”Nämndernas mål och budget”.

De största tillkommande projekten inklusive investeringar

Stadsutveckling utökad nettobudget, 805,0 miljoner kronor, varav 500,0 miljoner kronor i kostnader och utgifter samt 305,0 miljoner kronor i minskade intäkter och inkomster

Exempel på stadsbyggnadsprojekt som väntas söka avrop från budgetramarna är Amperen, Henriksdalsbacken och Henriksdalsgården, Järlahöjden, Mötesplats Nacka - Plan och ledning, Planriavägen/Järlaleden, Pylonen, Sydvästra Plania, Sydvästra Stensö, Södra Kanholmsvägen, Upphöjning av Saltsjöbanan, Verksamhetsområde Orminge trafikplats, Volten, Ältabergs verksamhetsområde. Budgetramarna avser planarbeten, markförvärv, markförsäljningar, projektering, utbyggnad av allmänna anläggningar och exploateringsersättningar. Enligt stadsbyggnadsprojektens budgetprocess söker stadsbyggnadsprojekten både drift- och investeringsbudget från budgetramarna löpande under året, i samband med inriktnings- och genomförandebeslut.

Reinvestering vägnät, gatubelysning, trafiksäkerhetsarbeten och byggnadsverk, utgifter 80,5 miljoner kronor (Natur- och trafiknämnden)

För 2026 avsätts medel för fortsatta reinvesteringar om 26 miljoner kronor för vägnät, 22,5 miljoner kronor för gatubelysning och trafiksignaler, 20,0 miljoner kronor för byggnadsverk och 12,0 miljoner kronor för trafiksäkerhetsarbeten 2026-2027. Sedan tidigare finns investeringsmedel beslutat fram till 2025.

Komponentutbyten, utgifter 50,0 miljoner kronor (fastighetsenheten)

Det finns ett ständigt behov av reinvesteringar av kommunens egenägda fastigheter. Investeringsmedel

finns för närvarande beslutat fram till 2025. För 2025 avsätts 50,0 miljoner kronor.

Utelyft förskole- och skolgårdar, utgifter 25,0 miljoner kronor (fastighetsenheten)

För år 2024-2026 avsätts 25,0 miljoner kronor för utelyft av förskole- och skolgårdar inom verksamheter i kommunala fastigheter. Syftet är att gårdarna ska bli mer inbjudande och stimulera barnen att leka, upptäcka och röra på sig.

Välfärd Skola investeringsram 2026, 40,0 miljoner kronor

För inköp av IT- utrustning, digitaliseringsverktyg och inventarier inom välfärd skola avsetts investeringsmedel om 40,0 miljoner kronor för år 2026. Investeringsmedel om 40,0 miljoner kronor per år finns för närvarande beslutat fram till 2025.

Totalen för projekt inklusive investeringar 2023–2026 och senare

Kommunens totala projektbudget för år 2023 uppgår till 1 152,3 miljoner kronor, för år 2024 till 737,3 miljoner kronor, för år 2025 till 1 403,8 miljoner kronor samt 691,5 miljoner kronor för år 2026. Investeringsdelen i projektbudgetarna för dessa år är sammanlagt 6 323,0 miljoner kronor och fram till år 2040 summerar prognosen till 12 675,3 miljoner kronor. Erfarenhetsmässigt uppnås inte årsprognoserna och investeringsbudgeten bedöms till 1 100,0 miljoner kronor för åren 2023 respektive 2024, 1 200,0 miljoner kronor för år 2025 och 1 100,0 miljoner kronor för år 2026.

Av den totala projektbudgeten på 737,3 miljoner kronor år 2024 planeras 614,5 miljoner kronor att investeras inom fastighetsenheten, 159,3 miljoner kronor positivt netto avser stadsutveckling och 234,0 miljoner kronor avser gator och parker inom natur- och trafiknämnden. För digitala verktyg och inventarier inom välfärd skola investeras 40,0 miljoner kronor och inom välfärd samhällsservice investeras 4,0 miljoner kronor. För inventarier inom fritidsverksamheten investeras 2,6 miljoner kronor och inom kulturverksamheten 1,5 miljoner kronor.

De största projekten under 2024 är Värmdövägen, Sydöstra Boo, Upphöjning Saltsjöbanan, Mötesplats Nacka - Plan och ledning, Näckenbadets nya simhall,

multihall i Fisksätra, Sickla skola och Velamsunds ridanläggning.

Årsbudget						
Nämnd/enhet	2023 Netto	2024 Netto	2025 Netto	2026 Netto	Prognos 2027-2040	Totalt 2023- 2040
Fastighetsenheten (KS)	-458,6	-614,5	-428,8	-106,7	0,0	-1 608,6
Stadsutveckling (KS)	-436,0	159,3	-792,9	-421,6	1 225,5	-265,7
varav investering	-565,1	-765,8	-1 174,4	-1 369,2	-6 312,3	-10 186,8
Välfärd skola (KS)	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	0,0	-160,0
Välfärd samhällsservice (KS)	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	0,0	-16,0
Summa Kommunstyrelsen	-938,6	-499,2	-1 265,7	-572,3	1 225,5	-2 050,3
Fritidsnämnden	-6,3	-2,6	0,0	0,0	0,0	-8,9
Kulturnämnden	-3,5	-1,5	-1,5	0,0	0,0	-6,5
Natur- och trafiknämnden	-203,9	-234,0	-136,6	-119,2	-40,0	-733,7
varav investering	-188,6	-224,7	-127,2	-108,0	-40,0	-688,5
Total	-1 152,3	-737,3	-1 403,8	-691,5	1 185,5	-2 799,4
varav investering	-1 266,1	-1 653,1	-1 775,9	-1 627,9	-6 352,3	-12 675,3
Budget investering	-1 100,0	-1 100,0	-1 200,0	-1 100,0	-8 175,3	-12 675,3

Tabell 26 Projekt per nämnd 2023–2026 och senare, miljoner kronor

Nämndernas mål och budget

Avsnittet beskriver hur varje nämnd ska bidra till att uppfylla kommunens övergripande mål och vad varje nämnd ska fokusera på utifrån sitt uppdrag. Här presenteras också nämndens framåtblick 2040 och resursfördelning för budgetperioden.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd.

I ansvaret som egen nämnd bereds ärenden som är kopplade till arbetsgivarfrågor, ekonomi, näringslivspolitik, mark- och fastighetsfrågor, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen är också ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom välfärd skola och välfärd samhällsservice samt det övergripande ansvaret för samhällsplanering och strategiska miljö- och klimatfrågor.

I det övergripande ansvaret ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamheter. Kommunstyrelsen en uppsiktsplikt som innebär i stort att kommunstyrelsen ska följa upp om verksamheterna lever upp till fullmäktiges fastställda mål för verksamheten, om verksamheten följer de lagar och regler som ska tillämpas på området och om verksamheten håller sig inom sin budgetram. Tertialuppföljningarna samt uppföljningarna av internkontrollarbetet och Agenda 2030-arbetet är exempel på hur kommunstyrelsen fullföljer uppsiktsplikten.

Fokusområde 2024–2026 för kommunstyrelsen i rollen att leda och samordna

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.

Arbete för att nå målet

Ett kontinuerligt arbete sker för att säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Många stadsbyggnadsprojekt börjar med markanvisningar för markområden som kommunen äger. Genom att jobba klokt med masshantering kan nämnden bidra positivt till klimatet och stadsutvecklingsekonomin. En lokal masshanteringsplan ska tas fram för anläggningsverksamheten för att effektivisera masshantering och bygglogistik i kommunens projekt. Stadsutvecklingen i Nacka märks runt om i kommunen och påverkar många Nackabor dagligen. Målet är att ge Nackas invånare och andra intresserade kunskap om både nuvarande situation och framtida planer.

Kommunens digitaliseringsindex har etablerats och den första årligt återkommande digitaliseringsrapporten är klar. Rapporten syftar till att lyfta diskussionen om kommunens strategier genom att förstå var vi är och vart vi ska. Alla förvaltningsobjekt är etablerade och arbetet går in i nästa fas genom införandet av ett gemensamt ärendehanteringssystem, tydligare årshjul och ekonomisk uppföljning.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.

Arbete för att nå målet

Kommunen ska bemöta kommuninvånarna med respekt och transparent kommunikation och ta vara på idéer och behov som finns.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten. Balans mellan verksamhet och bostäder i större utvecklingsområden med god infrastruktur (30-70).

Arbete för att nå målet

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Den översiktliga planeringen i kommun ska bidra till god framförhållning och förutsägbarhet för utvecklingen på längre sikt och utgör strategiska underlag för långsiktiga investeringar. En aktiv översiktlig planering skapar förutsättningar för att lösa utmaningar som är svåra att hantera i varje enskild detaljplan som övergripande strategier för hantering av skyfall, social hållbarhet, infrastruktur och grönstruktur. I arbetet med den nya översiktsplanen kommer Nackas mål med attraktiva livsmiljöer i hela Nacka säkras, samtidigt som dialogen med intressenterna förbättrar förslagen.

Två stora projekt är arbetet med Saltsjöbanans upphöjning vid Nacka station och planeringen för en attraktiv och varierad miljö i Centrala Nacka med idrott, bostäder, kontor och tunnelbana och bussterminal. Mötesplats Nacka är ett komplext projekt med bussterminal vid den kommande tunnelbanestationen och överdäckning av en del av Värmdöleden.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.

Arbete för att nå målet

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda, styra och samordna planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamhet, följa efterlevnaden av dessa. Kommunstyrelsen ska bevaka att målen uppnås och verksamheten utvecklas.

Fokusområde 2024–2026 för kommunstyrelsen i rollen som egen nämnd

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.

Arbete för att nå målet

Kommunens servicepolicy från 2021 slår fast att Nacka kommun är en serviceorganisation. Det gäller även när kommunen utövar tillsyn och myndighetsutövning. Vidare beskriver policyn det förhållningsätt som krävs för att skapa ett bemötande, en service och en tillgänglighet på den höga nivå våra intressenter förväntar sig.

Att följa hur kommunens intressenter upplever servicen ger viktig återkoppling och systematisk förbättring.

Tät och gott samarbete mellan kommunen och näringslivet ska förbättra förutsättningar för nyetablering av företag i Nacka.

Genom ökat samarbete, transparens och gott ledarskap ska kostnadseffektiviteten förbättras i alla områden.

Produktionsenheterna, välfärd skola och välfärd samhällsservice, ska för 2024 lämna ett överskott på 1,0 miljoner kronor respektive 1,0 miljoner kronor.

Den kommunala produktionen fortsätter arbetet med att utveckla verksamheten och få kunderna nöjda.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, motiverade, stolta, och friska medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.

Arbete för att nå målet

Nacka är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, motiverade, stolta och friska medarbetare. Viljan att bidra med sitt engagemang skapar värde för Nackabor, företagare och föreningar. Kommunens medarbetare agerar utifrån medarbetarpolicyn som både är arbetsmiljöpolicy och beskriver förhållningssättet för professionella medarbetare och utgångspunkterna för löneutveckling och kompetensförsörjning. Genom att Nackas medarbetare och chefer agerar utifrån medarbetarpolicyn stärks förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang och en effektiv organisation med medarbetare som bidrar till maximalt värde. Förhållningssätten stärker Nackas position som en attraktiv arbetsgivare i framkant och är framgångsfaktorer för att strategiskt attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla uppskattade medarbetare.

Nacka kommun ska vara en förebild i arbetsmiljöarbetet genom ett proaktivt systematiskt arbetsmiljöarbete med dialog på alla arbetsplatser om risker och prioritering av åtgärder för att förebygga att olyckor och ohälsa uppstår.

En av de främsta framgångsfaktorerna för det hållbara medarbetarengagemang som genomsyrar organisationen är öppen kommunikation och att både prestationer och arbetsmiljön kontinuerligt följs upp och utvärderas. Samsyn kring uppdrag, förväntningar och prioriteringar skapar förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. I den utveckling som drivs för att nå målen ingår att kontinuerligt följa upp och reflektera över uppdrag, arbetsförutsättningar och förmågan att uppnå målen utifrån varje medarbetares kompetens, motivation, välmående och eventuella hinder för god arbetsförmåga med anledning av ohälsa eller andra hinder.

Nacka kommun är en arbetsgivare med bra arbetsförutsättningar, attraktiva anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Kommunen ligger i framkant i att erbjuda ett varierat utbud av attraktiva personalförmåner med fokus på hälsa. Det stärker Nackas position som en av Sveriges bästa och friskaste arbetsgivare med unika möjligheter att attrahera medarbetare som utvecklas i kommunen och som kan rekommendera andra att arbeta i Nacka. Detta lägger grunden till ett framgångsrikt arbete med employer branding och arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen där Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare för alla genom arbetet för jämställdhet och mångfald och en inkluderande kultur utifrån visionen om öppenhet och mångfald.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.

Arbete för att nå målet

Ett hållbart samhälle förutsätter en blandning av bostäder, arbetsplatser och handel samt ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. En blandad bebyggelse med olika typer av bostäder eftersträvas i planeringen och anpassas till områdets förutsättningar och identitet.

För att bidra till ett starkt näringslivsklimat i kommunen är det fortsatt viktigt att planera för olika typer av verksamheter. Två viktiga strategiska frågor är planering av kontorsyta, främst på västra Sicklaön, och planering av nya verksamhetsområden för småindustri. Förskjutningen i tidplanen för tunnelbanan påverkar tillkomsten av nya arbetsplatser på västra Sicklaön. Med nuvarande förutsättningar beräknas merparten av de nya arbetsplatserna tillkomma först efter år 2030, då delar av utbyggnaden i centrala Nacka kan ske först efter driftstart av tunnelbanan. Under de närmaste åren är det framför allt i Sickla som störst potential finns för utveckling av nya arbetsplatser. Planläggning pågår även för flera

projekt i andra områden som ska bidra till målet om nya arbetsplatser i kommunen exempelvis vid Orminge trafikplats i Boo, i västra Käl vid Värmdöleden och i Ältabergs verksamhetsområde. Kommunens översiktsplan lyfter fram vikten av att gestaltungsfrågorna har en central roll i alla planeringskedan.

Fastighetsenheten ansvarar för att kommunen ska ha ändamålsenliga lokaler, anläggningar och utemiljöer för kommunala verksamheter samt bostäder för kommunala behov där koncernnytta, maximal kostnadseffektivitet och långsiktig hållbarhet är vägledande. Kommunens fastighetsbestånd ska utvecklas och förädlas för ett långsiktigt och hållbart innehav. Detta ska ske genom utbyggnad av solcellsanläggningar, upphandling av förnyelsebar energi, miljöcertifiering av byggnader samt minskad energianvändning.

Den förändrade omvärlden innebär ökad fokus på trygghet- och säkerhetsfrågor. Kommunstyrelsens trygghetsutskott leder och samordnar kommunens trygghetsarbete. Det inkluderar bland annat brottsförebyggande verksamhet, arbete mot välfärdsskud och bedrägerier och särskilda insatser i Framgång Fisksätra. Sedan 2023 finns beredningen för beredskapsfrågor vars uppgift är att öka kommunens förmåga att hantera kriser och katastrofer.

Kommunstyrelsens miljöutskott arbetar för att för att påskynda miljöarbetet och klimatomställningen i kommunen. Det handlar bland annat om rening av sjöar, iordningställande av våtmarker, satsningar på laddstationer för elbilar, fler solceller, tillgängliggörande av vattenområden och skydd av mer natur.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokus

God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomin ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40% av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.

Arbete för att nå målet

Byggandet i Nacka har bred geografisk spridning och utanför västra Sicklaön sker parallellt utveckling i flera av kommunens lokala centrum och förnyelseområden. Det är alljämt utmaning att uppnå målet om en stadsutvecklingsekonomi i balans fram till 2040. För att uppnå en stadsutvecklingsekonomi i balans krävs ett aktivt arbete för att säkra att inkomster och utgifter taktar med varandra. För västra Sicklaön finns en genomförandeplan med tillhörande prioriteringar av projekt för att säkra balanserad utbyggnadstakt som regelbundet ses över.

Planering för fler bostäder och arbetsplatser pågår för olika platser i kommunen. Totalt beräknas cirka 2 500 nya bostäder färdigställas på olika platser i kommunen under den kommande treårsperioden.

Nacka kommun arbetar långsiktigt med planering för tillkomsten av bostäder, både på Västra Sicklaön och i kommunen som helhet.

För att bidra till ett starkt näringslivsklimat i kommunen är det viktigt att planera för olika typer av verksamheter. Merparten av de nya arbetsplatserna beräknas tillkomma först efter år 2030 då förutsättningarna i centrala Nacka påverkas av takten i utbyggnaden av tunnelbanan. Atrium Ljungbergs planerade satsning på att bygga trästad i Sickla, Stockholm Wood City, bidrar positivt till att stärka Nacka som attraktivt läge för framtidens arbetsplatser.

Framåtblick 2040

Kommungemensamma digitala lösningar är en viktig del av framtiden. Kommunens digitaliseringsstrategi anger riktningen med lösningar som utgår från kunden. Det behövs ett sammanhållet kundmöte där medborgare, företag och intressenter enkelt kan göra sina ärenden digitalt.

Att utveckla kommunens kommunikation enligt kommunikationsstrategin är prioriterat, med särskilt fokus på stadsutvecklingsprocessen, framkomligheten och näringslivsfrågorna.

Den robusta planeringen av Nacka Stad ger bra förutsättningar för ett genomförande i takt med ekonomin och med antalet Nackabor.

Resursfördelning

Kommunstyrelsen som helhet tilldelas 287,6 miljoner kronor för 2024, vilket är en ökning med

64,4 miljoner kronor eller 29,0 procent jämfört med budget 2023.

Kommunstyrelsen	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Kommunfullmäktige	-7,9	-3,5	-5,0	0,0	-2,0	0,0	-5,5	-5,5	-2,0	57,1%
Revision	-2,6	-3,2	-3,2	0,0	0,0	0,0	-3,2	-3,2	0,0	0,0%
Kommunstyrelsen	-97,3	-88,2	-92,7	44,8	0,0	0,0	-43,4	-43,4	44,8	-50,8%
Val och demokratinämnden	-4,2	-1,5	-1,5	-4,5	0,0	0,0	-6,0	-6,0	-4,5	300,0%
Stadsledning	-60,5	-68,2	-65,7	-55,0	-14,5	254,3	-392,0	-137,7	-69,5	101,9%
Kommungemensamt	0,0	0,0	0,0	-11,1	0,0	0,0	-11,1	-11,1	-11,1	-
Fastighetsenheten	30,1	6,3	6,3	11,0	-6,8	809,4	-798,9	10,5	4,2	66,7%
Särskilda fastighetsobjekt	-10,0	-11,0	-11,0	-11,0	0,0	0,0	-22,0	-22,0	-11,0	100,0%
Stadsutveckling	-2,1	-15,4	-15,4	-3,5	-9,9	0,0	-28,8	-28,8	-13,4	87,0%
Välfärd skola	11,0	1,0	1,0	0,0	0,0	666,7	-665,7	1,0	0,0	0,0%
Välfärd samhällsservice	10,7	1,0	2,0	0,0	0,0	2 140,0	-2 139,0	1,0	0,0	0,0%
Brandförsvaret	-41,0	-40,3	-42,2	-2,1	0,0	0,0	-42,4	-42,4	-2,1	5,2%
Ombokning tekniska justeringar	-6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Summa	-180,0	-223,0	-227,4	-31,4	-33,2	3870,4	-4158,0	-287,6	-64,6	29,0 %

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 27 Driftbudget för kommunstyrelsen totalt och dess enheter, miljoner kronor

Kommunfullmäktiges budget utökas med 2,0 miljoner kronor för att täcka underskott i budgeten och för att kompensera för pris- och löneökningar.

Val- och demokratinämndens budget utökas med 4,5 miljoner kronor med anledning av EU-valet 2024.

Fastighetsenheten ska för 2024 lämna ett överskott på 10,5 miljoner kronor, vilket är 4,2 miljoner kronor högre än budget 2023. Det beror främst på att de extra anslag som enheten fick 2023 nu ingår i hyresunderlaget som utdebiteras till verksamheterna. Det finns också satsningar som utveckling av fastighetssystemet, hållbarhetsfrågor, passivhus samt markfrågor.

Stadsutveckling budget utökas med 13,4 miljoner kronor till totalt 28,8 miljoner kronor. Det är främst kostnader för att skala upp projektet Mötesplats Nacka, 7 miljoner kronor, som inte går att boka som en investering. Inom övriga stadsutvecklingen finns också kostnader som tidigare belastade projekten men som nu ska hanteras som en driftkostnad, 2,6 miljoner kronor. Vidare flyttas en kostnad på 4,0 miljoner kronor till stadsutveckling som tidigare låg på

kommunstyrelsen, 0,3 miljoner i kompensation för ökade kostnader samt att budgeten för att flytta konst inom stadsutvecklingsprojekt, 0,5 miljoner kronor, flyttas från anläggningsenheten till natur- och trafiknämnden.

Särskilda fastighetsobjekt utökas med 11,0 miljoner kronor, till totalt 22,0 miljoner kronor med anledningen av investeringar i Velamsund, högre andel tomställda lokaler samt allmänt ökade kostnader för lokaler.

Resultatkravet för välfärd skola och välfärd samhällsservice är oförändrade 1,0 miljoner kronor för respektive enhet.

Övriga satsningar:

- Kostnader för visselblåsarfunktion i form av systemstöd och utredningsresurser om det kommer in ärenden, 0,15 miljoner kronor.
- För att kunna samordna arbetet mot välfärdsbrottslighet verksamheten, ta fram rutiner samt utbilda berörda chefer och medarbetare satsas 0,5 miljoner kronor.
- För införande av 5 trygghetspunkter satsas 1,25 miljoner kronor för utrustning och material till kommunens trygghetspunkter. I dag saknas trygghetspunkter dit nackaborna kan vända sig i händelse av kris för att kunna hämta vatten, värma sig, ladda mobiltelefonen, rengöra sig etcetera.
- För att kunna förbättra och samordna stödet med komplicerade ärenden som spänner över flera myndighetsområden med företagservice utökas budgeten för näringsliv med 0,25 miljoner kronor. Satsningen sker i samarbete med miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- För priset till ”Utmaningen” utökas näringslivs budget med 0,075 miljoner kronor. Utmaningen är en nationellt unik verksamhet där en jury av framstående uppfinnare och entreprenörer arbetar med ett stort antal klasser i grundskolan och gymnasiet och sedan delar ut priser för de främsta idéerna.
- För att hantera övergripande upphandlingar i kommunen, där det inte finns en tydlig beställare, utökas budgeten med 0,6 miljoner kronor.
- Brandförsvarets budget utökas med 2,1 miljoner kronor till totalt 40,3 miljoner kronor för ökad medlemsavgift samt ökad kostnad för brandstationen.
- Kommunstyrelsen får 11,7 miljoner kronor dels för att täcka underskott i budgeten och dels för att kompensera för pris- och löneökningar.

Kommunstyrelsens projekt inklusive investeringar

För perioden 2023–2026 tilldelas kommunstyrelsen 924,0 miljoner kronor netto i projektbudget. De tillkommande medlen fördelas med:

- 805,0 miljoner kronor netto till stadsutveckling
- 75,0 miljoner kronor till fastighetsenheten
- 40,0 miljoner kronor till välfärd skola
- 4,0 miljoner kronor till välfärd samhällsservice

Stadsutveckling

Exploateringsenheten äger stadsbyggnadsprojektens huvudprojekt, och det är på denna nivå som projektbudget söks. Under huvudprojektet ligger delprojekt kvartersmark samt privat mark som exploateringsenheten ansvarar för, delprojekt detaljplan som planenheten ansvarar för, och delprojekt allmänna anläggningar som anläggningsenheten ansvarar för.

Exploateringsenheten

För exploateringsenheten avsätts 805,0 miljoner kronor netto, varav 305,0 miljoner kronor avser minskade intäkter och inkomster samt 500,0 miljoner kronor avser kostnader och utgifter för åren 2023–2026. De avsatta budgetramarna för stadsbyggnadsprojekt avser planarbeten, markförvärv, markförsäljningar, projektering, utbyggnad av allmänna anläggningar och exploateringsersättningar. Exempel på stadsbyggnadsprojekt som prognosticeras söka avrop från budgetramarna för perioden är Amperen, Henriksdalsbacken och Henriksdalsgården, Järlahöjden, Mötesplats Nacka - Plan och ledning, Planiavägen/Järlaleden, Pylonen, Sydvästra Plania, Sydvästra Stensö, Södra Kanholmsvägen, Upphöjning av Saltsjöbanan, Verksamhetsområde Orminge trafikplats, Volten, Ältabergets verksamhetsområde. Enligt budgetprocessen inom stadsutveckling söker stadsbyggnadsprojekten både drift- och investeringsbudget från budgetramarna löpande under året, i samband med inriktnings- och genomförandebeslut.

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2023	168,0	-768,0	-600,0	95,0	0,0	95,0	263,0	-768,0	-505,0
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2024	590,0	-720,0	-130,0	0,0	0,0	0,0	590,0	-720,0	-130,0
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2025	1700,0	-1300,0	400,0	-1000,0	250,0	-750,0	700,0	-1050,0	-350,0
Ny Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2026	0,0	0,0	0,0	600,0	-750,0	-150,0	600,0	-750,0	-150,0
Summa Stadsutveckling	2458,0	-2788,0	-330,0	-305,0	-500,0	-805,0	2153,0	-3288,0	-1135,0

Tabell 28 Tillkommande projektbudget stadsutveckling, miljoner kronor

Fastighetsenheten

För kommunens egenägda fastigheter avsätts 50,0 miljoner kronor för fortsatta komponentsutbyten år 2026. Det avsätts även 25,0 miljoner kronor för åren 2024–2026 avseende utelyft av förskole- och skolgårdar inom verksamheter i kommunala fastigheter. Syftet är att gårdarna ska bli mer inbjudande och stimulera barnen att leka, upptäcka och röra på sig.

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Komponentutbyten	0,0	-200,0	-200,0	0,0	-50,0	-50,0	0,0	-250,0	-250,0
Utelyft förskole- och skolgårdar	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,0	-25,0	0,0	-25,0	-25,0
Summa Fastighetsenheten	0,0	-200,0	-200,0	0,0	-75,0	-75,0	0,0	-275,0	-275,0

Tabell 29 Tillkommande investeringsmedel enheten för fastighetsförvaltning, miljoner kronor

Produktionsenheten Välfärd skola

För inköp av IT-utrustning, digitaliseringsverktyg och möbler inom välfärd skola avsätts 40,0 miljoner

kronor för år 2026. Välfärd skola har i tidigare års Mål och budget tilldelats medel på 40,0 miljoner kronor för motsvarande ändamål för år 2023, 2024 och för år 2025.

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier välfärd skola	0,0	-120,0	-120,0	0,0	-40,0	-40,0	0,0	-160,0	-160,0
Summa välfärd skola	0,0	-120,0	-120,0	0,0	-40,0	-40,0	0,0	-160,0	-160,0

Tabell 30 Tillkommande investeringsmedel enheten välfärd skola, miljoner kronor

Produktionsenheten Välfärd samhällsservice

För inköp av inventarier som möbler, tekniska hjälpmedel och larmsystem avsätts -4,0 miljoner kronor till välfärd samhällsservice för år 2026. Välfärd

samhällsservice har i tidigare års Mål och budget tilldelats medel på 4,0 miljoner kronor för motsvarande ändamål för år 2023, 2024 och för år 2025.

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Inventarier välfärd samhällsservice	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	-16,0	-16,0
Summa välfärd samhällsservice	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	-16,0	-16,0

Tabell 31 Tillkommande investeringsmedel enheten välfärd samhällsservice, miljoner kronor

Nämnden för arbete och försörjning

Nämnden för arbete och försörjning ansvarar för vägen till egen försörjning via arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och den kommunala vuxenutbildningen, samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att nackabor når egen försörjning och att nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens. Nämndens ansvarsområde omfattar också det kommunala aktivitetsansvaret, feriearbeten för ungdomar, budget- och skuldrådgivning samt kommunens dödsbohandling.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Kommunen skapar förutsättningar för hållbar egen försörjning genom individanpassat stöd och insatser mot arbete, eget företagande eller utbildning.

Arbete för att nå målet

För att möta nämndens målgrupper behövs ständig utveckling och effektivisering av kommunens arbetsmarknadsinsatser. Många av nämndens kunder står allt längre ifrån arbetsmarknaden. Då är det viktigt att dessa kunder kan erbjudas mer arbetsförberedande insatser på vägen mot egen försörjning. Nämnden ser att ett utvecklat kundval med fler checknivåer kan vara en väg att stödja fler kunder på vägen till egen försörjning. Ett införande kan inledas efter årsskiftet. Full effekt av föreslagna förändringar kommer ses 2025.

Som komplement till kommunala insatser för nämndens kunder finansierar samordningsförbundet VärNa aktiviteter och insatser inom rehabiliteringsområdet. Samverkan omfattar idag fyra insatser dit kunder kan remitteras från både Nacka, Värmdö, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Stockholm.

Arbetet mot felaktiga utbetalningar inom verksamheten ekonomiskt bistånd kommer att fortsätta utvecklas för att motverka bidragsbrott. Genom handledning, kollegiegranskning och fokus på att ta lärdom genom till exempel avvikelser och synpunkter i det systematiska kvalitetsarbetet bedöms förbättringar för en rättssäker handläggning kunna göras.

Ett utvecklat arbetssätt med stöd av nämndens upphandlade förtroendeläkare förväntas ge vägledning för att vissa personer kan söka sjukersättning och därigenom bli självförsörjande. Förtroendeläkaren kan även ge information för att vägleda kunder till rätt insatser.

Verksamheten med språkundervisning på öppna förskolan i Fisksätra fortsätter. Satsningen syftar till att öka utrikes födda kvinnors möjligheter till att komma in på arbetsmarknaden genom ökade kunskaper i svenska samt att en ökad andel barn går i förskolan. Arbets- och etableringsenheten och utbildningsenheten samverkar med Sveriges kommuner och regioner, SKR i satsningen Öppen förskola - Tillsammans för språk och integration. Detta för att utveckla verksamheten Öppen förskola för språk och integration.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Arbete för att nå målet

Det redan påbörjade arbetet med fördjupade kartläggningar av kundens behov av arbetsmarknadsinsatser fortsätter. Arbetssättet innebär att en fördjupad kartläggning genomförs i alla långvariga ärenden. För barnfamiljer genomförs denna fördjupade kartläggning tidigare än för övriga hushåll. Syftet är att fördjupa kunskapen om kundens förutsättningar att komma ut i självförsörjning och att förhindra långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd.

För att stärka barns rättigheter och arbetet med barnfamiljer inom ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser och flyktingmottagandet tas en barnrättsplan fram för 2024-2026.

Arbetet med att fokusera på kompetensutveckling, omvärldsbevakning och utvecklandet av arbetssätt för olika målgrupper fortsätter under 2024.

För att öka andelen godkända betyg på komvux kommer utbildningsenheten tillsammans med anordnarna arbeta för att elever som beviljas kurser även har förutsättningar att tillgodogöra sig dessa. Det görs bland annat genom att lägga större vikt vid att kartlägga vilken studieform och studietakt som är lämplig för eleven, och att titta på elevens tidigare kunskaper och betyg.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Kommunen skapar förutsättningar till inkludering för alla nackabor i samspel med aktörer i hela Nacka.

Arbete för att nå målet

Matchningen av nämndens målgrupper till tillgängliga bostäder utförs i nära samarbete med fastighetsenheten. Efter etableringsperioden är målsättningen att hushåll ska hitta eget boende. Samtliga anvisade nyanlända hushåll och kunder i beviljat tillfälligt boende erbjuds bosökstöd för att hitta egen bostad.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Arbete för att nå målet

Nämnden arbetar med utbildnings- och kommunikationsinsatser för att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens. Målet är att studierna ska leda till egen försörjning och snabbare etablering.

Arbetet med att bidra till nackaföretagens tillgång till arbetskraft med relevant kompetens fortsätter. Det sker bland annat genom samverkan med kommunens näringslivsstab, samverkan kring arrangerande av jobbmässor och projekt.

Genom det kommunala aktivitetsansvaret ges ungdomar under 20 år som inte fullföljt gymnasiet stöttning i att börja studera eller ge praktik.

Utbildningsenheten ser över arbetssätten för att komma i kontakt och vägledning.

Framåtblick 2040

Nämndens verksamhet påverkas av konjunkturen.

Antalet asylsökande, Sveriges flyktingkvot, kommunens årliga anvisningsstal samt pågående krig i Ukraina påverkar antalet nyanlända och skyddsbehövande som bosätter sig i Nacka. Den nationella migrationspolitiken styr hur många som får uppehållstillstånd i Sverige och därmed mottagandet i Nacka.

Höjd kompetens genom utbildning kan leda till kortare tid i utanförskap för nämndens målgrupper och lägre arbetslöshet i kommunen. Livslångt lärande genom vuxenutbildning kan bidra till kontinuerligt hög ekonomisk tillväxt. Lågkonjunktur och läget på bostadsmarknaden kan försvåra för nämndens målgrupper att etablera sig på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden.

Fortsatt effektivt arbete samt en god samverkan på vägen till egen försörjning för nämndens målgrupper behövs.

Resursfördelning

Nämnden för arbete och försörjning tilldelas 171,8 miljoner kronor för 2024, vilket är en minskning

med 8,3 miljoner kronor, eller -4,6 procent, jämfört med budgeten för 2023.

Nämnden för arbete och försörjning	Utfall	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2024		Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Grundläggande vuxenutbildning, check	-6,9	-10,0	-7,0	2,1	-0,2	0,6	-8,7	-8,1	1,9	-19,0%
Gymnasial vuxenutbildning, check	-8,1	-10,5	-10,5	-4,5	-0,3	22,0	-37,3	-15,3	-4,8	45,7%
Svenska för invandrare, check	-10,4	-14,9	-13,4	1,2	-0,3	0,8	-14,8	-14,0	0,9	-6,0%
Arbetsmarknadsinsatser, check	-10,4	-12,0	-5,5	5,0	-0,2	0,0	-7,2	-7,2	4,8	-40,0%
Arbetsmarknad, övrigt	-12,2	-13,0	-14,0	-1,5	0,0	2,5	-17,0	-14,5	-1,5	11,5%
Ekonomiskt bistånd	-57,1	-62,0	-49,0	12,3	0,0	1,3	-51,0	-49,7	12,3	-19,8%
Ensamkommande barn	-4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	-8,0	0,0	0,0	-
Flyktigmottagande	4,3	0,0	-2,0	-5,0	0,0	25,0	-30,0	-5,0	-5,0	-
Nämnd och nämndstöd	-1,3	-1,8	-1,8	0,0	-0,1	0,0	-1,9	-1,9	-0,1	5,6%
Myndighets- och huvudmannaheter	-54,0	-55,9	-54,9	1,0	-1,2	1,4	-57,5	-56,1	-0,2	0,3%
Summa	-160,2	-180,1	-158,1	10,6	-2,3	61,6	-233,4	-171,8	8,3	-4,6%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 32 Driftbudget Nämnden för arbete och försörjning, miljoner kronor

Under 2024 justeras arbets- och företagsnämndens budget för minskade volymer med totalt 10,6 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar inom:

- Grundläggande vuxenutbildning med 2 procent motsvarande 0,2 miljoner kronor
- Gymnasial vuxenutbildning med 2 procent motsvarande 0,3 miljoner kronor.
- Svenska för invandrare med 2 procent motsvarande 0,3 miljoner kronor.
- Arbetsmarknadsinsatser med 2 procent motsvarande 0,2 miljoner kronor.

Ytterligare satsning

- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Myndighets- och huvudmannaheter med 1,2 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till föreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppna träffpunkter och verksamhet på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla lokaler och anläggningar för fritidsverksamhet och skolverksamhet och att fastställa principer för upplåtelse av lokalerna. I nämndens uppdrag ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden för kontinuerlig dialog med föreningar, anordnare och Nackabor.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Fritidsanläggningarna är attraktiva och välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är långsiktigt kostnadseffektiva, flexibla och samutnyttjas.

Arbete för att nå målet

Ett effektivt nyttjande av hela kommunens anläggningar är en förutsättning för en levande fritids- och idrottsverksamhet. Det digitala boknings- och bidragssystemet stimulerar nyttjandet genom att tillgängliga lokaler och kostnader synliggörs för alla.

Lokaler och anläggningar utrustas så att de kan användas resurseffektivt, flexibelt och tillmötesgå olika behov. Vid ny- och ombyggnation ska samverkan ske mellan olika verksamheter och föreningslivet så att erfarenheter och förslag tas tillvara.

Under 2024 fortsätter fritidsnämnden att revidera riktlinjer, fördelningsprinciper och taxor för bokningar i de av fritidsnämnden finansierade anläggningarna.

Målet är ett föreningsstöd utvecklat för att skapa bästa möjliga förutsättningar för föreningslivet. Inför läsåret 2024 planerar fritidsnämnden att se över de taxor som ska gälla dagtid för skolor i nämndens idrottsanläggningar.

Föreningarnas behov av stöd i arbetet med utveckling stöds genom information och samordning av olika föreningsutbildningar. För att uppmärksamma föreningslivets ideella arbete uppmuntras gott ledarskap och bra insatser genom stipendier.

Utifrån uppdrag av kommunfullmäktige har ett arbete för att ta fram styrdokument gällande sponsring kopplat till föreningslivet påbörjats och kommer fortsätta under 2024.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet. Bidrag ska möjliggöra för alla Nackabor att delta.

Arbete för att nå målet

Fritidsnämnden sprider information om verksamheten på sju fritidsgårdar, den öppna mötesplatsen i Fisksätra, avgiftsfria idrottsaktiviteter för ungdomar i sporthallar och ungdomsevents som fritidsgårdarna samarrangerar under 2024.

Huvudsyftet med fritidsnämndens stöd till föreningslivet är att bidra till ett brett och varierat fritidsutbud för Nackas barn och unga och personer med funktionsnedsättning. Detta görs bland annat genom kommunala föreningsbidrag och genom att upplåta anläggningar till subventionerade taxor.

Fritidsnämndens föreningsstöd möjliggör för föreningar att utveckla sina verksamheter. I stöden ges till exempel möjlighet att söka projektbidrag för lovaktiviteter eller prova-på-aktiviteter. Då nämnden ska verka för ökad tillgänglighet och jämställdhet innefattar riktlinjerna tydliga krav. Verksamheter ska bland annat följa barnkonventionen och diskrimineringslagen och ge medlemmar möjlighet att delta i demokratiska processer för att vara bidragsberättigade.

Fritidsnämndens särskilda verksamhetsbidrag är till verksamheter för personer med funktionsnedsättning och insatser för att främja folkhälsan. Kommunen ingår i ett regionalt nätverk som samverkar kring information och aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Under 2024 planeras nya

samverkansformer ersätta de tidigare aktiviteterna kring en tryckt katalog och fritidsmässa. Fritidsnämnden är medlem i föreningen Funkisglädje, som årligen arrangerar Funkisfestivalen.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad, spontan och egen fritidsaktivitet som speglar befolkningens behov. Skötseln och utformningen av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Arbete för att nå målet

I takt med att Nacka kommun växer är det viktigt att möta behov som befolkningstillväxten medför. Den nya kapacitetsutredningen kommer lägga fokus vid att kartlägga nyttjande och kapacitet i fritidsutbudet. Förddjudad insikt i hur det befintliga anläggningsbeståndet nyttjas är ett viktigt utgångsläge för den långsiktiga planeringen att tillhandahålla nya anläggningar. Under arbetets gång förs dialog med föreningslivet och den geografiska närheten ska analyseras utifrån sju områdesindelningar.

Anläggningarna ska vara välskötta och drivas på ett sätt som bidrar till låg klimatpåverkan och hållbarhet. Det görs bland annat genom fritidsnämndens drift- och skötselplan för konstgräs eller energieffektivisering i ishallarna. Pågående projekt gällande nya anläggningar är fotbollsplaner i olika delar av kommunen, nya Näckenbadet, Myrsjö simhall, multihall i Fisksätra, en sporthall i Ektorp, Älta kultur- och fritidskvarter samt planering för nya anläggningar på Järlahöjden. Fritidsnämnden kommer från hösten 2024 att hyra in en ny sporthall i Nacka strand.

I fritidsnämndens öppna verksamheter och i samarbete med natur- och trafiknämnden skapas förutsättningar för spontana fysiska aktiviteter, rekreation och fritidsaktiviteter. Flera av parkanläggningarna är till exempel populära platser för sommarlovsverksamhet.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa, inkluderande och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

Arbete för att nå målet

Kommunens fritidsgårdar och annan öppen verksamhet erbjuder möjlighet till personlig utveckling och delaktighet. I fritidsgårdarnas uppdrag ingår att skapa förutsättningar för nya målgrupper att delta. En innovationspott skapar möjligheter att prova nya idéer och verksamhetsformer, och genom olika arrangemang och projekt samverkar fritidsgårdarna. Aktörerna deltar även i nätverk för att säkerställa hög kvalitet och lärande.

Fritidsnämnden strävar efter att så många som möjligt ska ges möjlighet att delta i kollo eller dagläger och helst utifrån önskad förstahandsalternativ. Deltagare vid kollo erbjuds vid behov resurstöd under sin vistelse. Inför 2025 planeras en ny upphandling gällande kolloverksamhet.

I samarbete med bland annat RF-SISU Stockholm, Riksidrottsförbundet och Idrottsutbildarna, stimuleras föreningarna att stärka kvaliteten i sina verksamheter och att arbeta med värdegrundsfrågor. Med utgångspunkt från de sju diskrimineringsgrunderna ska fritidsutbudet vara tillgängligt och attraktivt för alla. Tillsammans med de öppna verksamheterna bidrar det organiserade föreningslivet till ett hållbart Nacka.

Framåtblick 2040

Befolkningen i Nacka väntas öka. Kommunens fritidsutbud och anläggningskapacitet ska växa och utvecklas i takt med behoven. En utmaning är att möta föreningars och allmänhetens ökade behov av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter. Därför har fritidsnämnden fastställt direktiv för nämndens kommande kapacitetsutredningar. Befintliga och nya anläggningar ska utvecklas så att de kan nyttjas flexibelt och resurseffektivt.

I flera kommundelar kan samordning av olika anläggningstyper innebära att lokala sportcentrum skapas. Det ger barn och ungdomar möjlighet till

idrott i närområdet. När flera aktiviteter pågår samtidigt i angränsande anläggningar skapas mötesplatser som stimulerar gemenskap och lärande. Geografisk samordning av anläggningar bidrar även till synergier där skötsel och drift kan ske resurseffektivt och hållbart.

En utmaning är att nå de som idag inte tar del av utbudet, en annan är att tillvarata flickors och pojkars fritidsintressen i lika stor utsträckning.

Resursfördelning

Fritidsnämnden tilldelas 192,4 miljoner kronor för 2024, vilket är en ökning med 10,5 miljoner kronor eller 5,8 procent jämfört med budgeten för 2023.

Fritidsnämnden	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023 T2	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
				Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Fritidsverksamhet	-36,2	-37,3	-37,3	-1,5	0,0	2,3	-41,1	-38,8	-1,5	4,0%
Fritidsanläggningar hyra/drift	-117,1	-134,8	-130,3	-4,8	-4,5	26,8	-170,9	-144,1	-9,3	6,9%
Nämnd och nämndstöd	-1,1	-1,1	-1,1	0,0	-0,1	0,0	-1,2	-1,2	-0,1	9,1%
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-8,2	-8,6	-8,6	0,6	-0,2	0,0	-8,2	-8,2	0,4	-4,2%
Summa	-162,6	-181,8	-177,3	-5,7	-4,8	29,1	-221,5	-192,4	-10,5	5,8%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 33 Driftbudget fritidsnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras fritidsnämndens budget för ökade volymer med totalt 5,7 miljoner kronor.

Satsningar:

- Utökning av hyres och driftskostnader för nya anläggningar med 4,0 miljoner kronor, bland annat multisporthallen i Fisksätra.
- Utökad snöröjning av fotbollsplaner 0,5 miljoner kronor.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor
- Myndighets- och huvudmannaeenheter motsvarande 0,2 miljoner kronor.

Datum för när vissa anläggningar tas i bruk är vid budgetens beslutande inte fastställt än och osäkerhet råder om det blir år 2024. Skulle de färdigställas 2024 finns reserverad medel för det inom kommunstyrelsens budget för oförutsett.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026, men investeringsmedel om 2,6 miljoner kronor finns beslutade för 2024.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter, bland annat bibliotek, kulturhus och kundval kulturskola. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och personer med funktionsnedsättning är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, verka för adekvat bevarande av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och föra dialog med föreningar, kulturaktörer och Nackabor.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.

Arbete för att nå målet

Effektivt nyttjande av kommunens lokaler och anläggningar är en förutsättning för en livfull kulturverksamhet i hela kommunen. Under 2024 förväntas fler av nämndens lokaler och anläggningar kunna läggas in i det nya boknings- och bidragssystemet med syfte mer tillgängliga och öka nyttjandet.

Vid ny- och ombyggnation av välfärdsfastigheter samverkar kommunala verksamheter och driftaktörer för att skapa ändamålsenliga lokaler. För att höja kvalitet och effektivitet görs reinvesteringar i kommunens lokaler för kulturverksamhet. I samband med renovering av bibliotekslokaler uppdateras teknik och behovsanpassningar genomförs. I kulturhuset Dieselverkstaden byts all scenbelysning ut för att uppfylla aktuella miljökrav.

Nämnden ska stimulera kompetens- och kvalitets-höjande insatser inom verksamheterna, det ställs kvalitetskrav vid upphandling och auktorisation. Genom systematiska utvärderingar och tydliga uppföljningar stimuleras hög kvalitet. Upphandling av driften av den öppna kulturskolan i Fisksätra genomförs under 2024. Kulturskolan i Fisksätra

utökas även med fler elevplatser för att möta efterfrågan från barn och ungdomar.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom att stödja Nackabornas egna engagemang och genom delaktighet utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.

Arbete för att nå målet

Syftet med kulturnämndens stöd till föreningar och aktörer är att utbudet ska bli attraktivt och varierat för alla Nackabor. Kulturnämndens stödformer är bidrag för verksamhet, större eller mindre projekt, subventionerade lokalhyror, utmärkelser och stipendier. Peng direkt är ett kulturstipendium som unga kan söka för att anordna ett kulturellt arrangemang. Genom stipendiet Ung kultur kan nämnden stötta unga med ambitioner inom konst- och kulturområdet.

Genom kulturpengen bidrar kulturnämnden till att konst- och kulturaktiviteter tillförs förskolan, skolan och den pedagogiska omsorgen. Ambitionen är att alla barn ska få uppleva kultur skapad av professionella utövare, skapa själva och få möjlighet att visa detta.

Merparten av förskolorna och skolorna använder sig av tilldelad kulturpeng, och de redovisar även att de använder andra medel för att elever årligen ska få del av ett likvärdigt och kvalitativt kulturutbud.

Genom kundval kulturskola har olika aktörer möjlighet att etablera kursverksamhet i Nacka. Det öppnar upp för ett stort utbud av kurser och att fler barn och unga ges möjlighet att utöva kultur.

Genom kundval kulturskola har olika aktörer möjlighet att etablera kursverksamhet i Nacka. Det öppnar upp för ett stort utbud av kurser och att fler barn och unga ges möjlighet att utöva kultur. Checkersättningarna inom kundval kulturskola höjs för att erbjuda konkurrenskraftiga förutsättningar. Lärarnas betydelse för verksamhetens kvalitet avgörande, och det är hög konkurrens i regionen med anledning av lärarbrist.

Barn och ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds ett utökat kursutbud i kulturskolorna. Det möjliggörs genom projektstöd till bland annat uppsökande verksamhet och nya tekniska hjälpmedel. En upphandling genomförs för driften av öppen och avgiftsfri kulturskola i Fisksätra, och utökade resurser skapar förutsättningar för att möta efterfrågan från barn och ungdomar i området och övriga Nacka.

En uppdaterad och reviderad biblioteksstrategi tas fram under 2024. Syftet med biblioteksstrategin är att ge vägledning för biblioteken. Strategin fokuserar på bibliotekens användare och på omvärldsfaktorer som kan komma att påverka bibliotekets verksamhet och utveckling.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.

Arbete för att nå målet

Arbete med att digitalt tillgängliggöra Nackas konst och kulturarv fortsätter i det digitala system som implementerats. Kultur nämnden fortsätter även att utöka öppettider och guidade visningar, vilket förbättrar tillgängligheten.

Kommunens konstsamling är till största delen utlånad till verksamheter inom vård, skola och omsorg. Framtidsfondsprojektet för vård- och underhållsinventeringen av konstbeståndet fortsätter enligt plan under 2024, med fokus på förskolor och äldreboenden.

En översyn av byggnadsminnet Nyckelviken visar på behov av underhåll och restaurering av både byggnader, interiör och inventarier. Nämnden fortsätter att restaurera föremål och delta i kommunövergripande samverkan gällande underhåll och utveckling av Nyckelviken.

Konst- och kulturarvsregistret Primus utvecklas kontinuerligt liksom kommunens samlingar i Digitalt Museum. Syftet är att öka den digitala tillgängligheten till kommunens konst och kulturarv.

I maj 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om att avveckla museet HAMN i dess nuvarande fysiska form. Kunskapen ska i stället tillgängliggöras digitalt men även analogt genom en mindre utställning. Därmed breddas målgruppen och en större publik förväntas nås.

I utvecklingen av Fisksätra Centrum ska ett helhetsgrepp tas kring lokaliseringen av framtida kulturlokaler för Folkets hus, biblioteket och den öppna kulturskolan. Inriktningen är att verka för möjligheter till samnyttjande. Planeringen av ett framtida kulturhus i centrala Nacka ska fortsätta. Även arbetet med att utveckla Nacka fortgår. Projekteringen av lokalerna i Älta kultur- och fritidskvarter fortsätter och nya samverkansformer för Älta Kulturknut, Älta Bibliotek och Älta fritidsgård ska utvecklas.

Tillsammans med kulturanordnare och driftaktörer ska nämnden ta fram förslag på åtgärder för att bidra till begränsad klimatpåverkan i linje med Nackas miljöprogram 2016-2030.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen bidrar till tillväxt och utveckling.

Arbete för att nå målet

Genom utveckling av kvaliteten inom kulturverksamheterna stimuleras förnyelse och innovation. Verksamheterna uppmanas att samverka lokalt, regionalt och nationellt för att utveckla utbud, nya mötesplatser och arenor för ett kreativt och innovativt kulturliv.

Under 2024 ska det nya boknings- och bidragssystemet fullt ut implementeras för kommunens kulturlokaler. Systemet underlättar och effektiviserar handläggning och administration gällande lokalbokning och bidrag inom bland annat kulturnämndens ansvarsområde. Genom integration med ekonomisystem och inpasseringssystem möjliggörs automatiserade utbetalningar av bidrag, direktbetalning och inpassering med kod.

Under 2024 kommer ett nytt bokningssystem för kommunens Kundval kulturskola att implementeras. Systemet förväntas bland annat leda till effektivare administration och att det blir enklare och tydligare för medborgarna att boka kurser.

Nya riktlinjer för utmärkelsen Årets föreningsarrangemang och Årets eldsjäl inom kulturområdet förväntas öka intresset att nominera verksamheter som genomfört kvalitativa kulturaktiviteter i kommunen.

I upphandlingar av kulturverksamhet efterfrågas förslag på innovativ och nyskapande verksamhet. Vid utlysning av nationella stöd inom kulturområdet genomförs ansökningar som skapar mervärden för medborgarna.

Framåtblick 2040

Antalet Nackabor väntas öka kommande år. Stadsutvecklingen och befolkningsökningen utmanar och skapar möjligheter för kulturlivet. Allt fler Nackabor ska nyttja och mötas i kommunens anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. En utmaning är att använda tillgängliga lokaler så effektivt som möjligt.

Med samhällets digitalisering förväntar sig medborgarna ökad tillgänglighet i kulturlivet. Att erbjuda dialog och information via digitala plattformar är en utmaning och en möjlighet att nå ut till nya Nackabor och fler målgrupper. Befolkningsökningen gör att verksamheterna behöver erbjuda ett kulturliv som är attraktivt för fler. Med migration och en ökad mångfald följer nya förväntningar på ett mångfacetterat, öppet och varierat kulturliv.

Resursfördelning

Kulturnämnden tilldelas 152,4 miljoner kronor för 2024, vilket är en ökning med 2,2 miljoner kronor eller 1,5 procent jämfört med 2023.

Kulturnämnden	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023 T2	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
				Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Kulturverksamhet	-42,6	-52,0	-52,1	-1,5	0,0	0,1	-53,6	-53,5	-1,5	2,9%
Kundval/check	-39,4	-43,6	-40,6	1,5	-1,7	12,7	-56,5	-43,8	-0,2	0,5%
Kulturanläggningar-hyra/drift	-47,0	-45,2	-44,7	-0,8	0,0	0,6	-46,6	-46,0	-0,8	1,8%
Nämnd och nämndstöd	-1,1	-1,2	-1,2	0,0	-0,1	0,0	-1,3	-1,3	-0,1	8,3%
Myndighets- och huvudmannaheter	-8,2	-8,2	-8,2	0,6	-0,2	0,0	-7,8	-7,8	0,4	-4,4%
Summa	-138,4	-150,2	-146,7	-0,2	-2,0	13,4	-165,8	-152,4	-2,2	1,5%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 34 Driftbudget kulturnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras kulturnämndens budget för ökade volymer med totalt 0,2 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar med 3,5 procent för kulturskola motsvarande 1,7 miljoner kronor.

Övriga satsningar:

- I och med nedläggningen av HAMN-museet frigörs medel som bl a används för ökning av öppna kulturskolan i Fisksätra, ökning av kulturstöd och utveckling av Nacka aula

- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor
- Myndighets- och huvudmannaheter motsvarande 0,2 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026 men det finns tidigare beslutade investeringsmedel om 3,0 miljoner kronor för åren 2024-2025.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Nämnden fullgör de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i miljöbalken och livsmedelslagen. I uppdraget ingår till exempel att upprätta förslag till detaljplaner, pröva bygglovsansökningar, besluta om strandskydd och göra lantmäteriförrättningar.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Avgiftsbelagda verksamheter ska i huvudsak vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå. Vid detaljplanering ska mark nyttjas ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart.

Arbete för att nå målet

Kommunens mål är att avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. I praktiken behöver vissa områden, framförallt inom miljöverksamheten, delfinansiering av skattemedel för att nå kostnadstäckning. Nu sker en satsning på fler inspektörer för att få en mer proaktiv tillsyn och klara av den tillsynsskuld som finns. Från 2025 finansieras detta fullt ut av den taxa vi tar ut för tillsyn. Tillsyn som sker regelbundet förebygger miljöskador och ger förutsättningar för en god dialog och bra service. En ny indikator är självfinansieringsgrad för livsmedelstillsyn, vilket kompletterar den indikator som mäter självfinansieringsgrad för miljötillsynen. Taxan höjs 2024 för att nå en högre självfinansieringsgrad.

En ny indikator införs avseende kostnad att ta fram detaljplaner.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Nacka ska utvecklas med hög kvalitet och stor variation. Utvecklingen sker tillsammans med Nackaborna genom delaktighet och dialog. Detaljplaner ska stödja ett hållbart och levande Nacka med områden som har väl utbyggd infrastruktur och en bra blandning av bostäder, välfärd, kommersiella verksamheter och grönområden. Myndighetsutövningen är rättssäker, effektiv, serviceinriktad och kundorienterad.

Arbete för att nå målet

Det är viktigt att förkorta handläggningstiderna för att klara målen för bostadsbyggande och arbetsplatser. Att få ner handläggningstiden i förrättningsärenden är högt prioriterat och resursförstärkningar har gjorts inom detta område. Kommunala Lantmåterimyndigheten har under åren arbetat för att effektivisera förrättningsprocessen – minskade handläggningstider och rimlig kötid. Minskade handläggningstider förväntas 2024 eftersom flera äldre ärenden som historiskt legat länge i kö nu handläggs. En ny indikator som mäter kötid för förrättningsärenden föreslås och även en ny indikator för handläggningstid inom livsmedelstillsynen.

Kommunala lantmåterimyndigheten ser en trend där privatpersoner och professionella aktörer pausar sitt ärende på grund av marknadsläget. Här arbetar myndigheten med att i så hög utsträckning som förvaltningslagen tillåter gå kunderna till mötes vilket orsakar längre handläggningstider men ger nöjdare kunder. Myndigheten arbetar med att utöka medverkan i plan- och stadsbyggnadsprojekt för att förenkla inför det fastighetsrättsliga genomförandet. Detta är ett långsiktigt arbete som förväntas påverka handläggningstiderna positivt.

Myndighetsutövningen ska vara effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad. Att följa hur kunderna, privatpersoner och företag, upplever servicen ger en viktig återkoppling för det systematiska förbättringsarbetet. Nöjd-kund-index är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet. Den låter nämnden jämföra index med andra kommuner och branscher även över tid. Nacka kommun deltar bland annat i servicemätningen Insikt, och även andra mätningar görs löpande. Trenden är positiv på de nöjd-kund-index som mäts.

Nämnden ser en risk för något sjunkande nöjd-kund-index kommande år jämfört med 2022-2023. Det beror på att tillsynen ökar samt ändrad riskklassificering för livsmedelstillsynen. Nämnden arbetar för att komma ut med tydlig information om de förändringar som livsmedelstillsynen står inför under 2024 med ny riskklassning samt efterhandsdebitering.

Nöjd-kund-index föreslås mätas även för förrättningar samt kart- och mätärenden.

Genom att mäta hur ärenden som överklagas står sig i sista instans kan nämnden få en indikation på rättssäkerheten i dess beslut.

Nämnden fortsätter digitaliseringen med roboten Lovisa som arbetar med bygglov. Effektiviseringen innebär att nämnden inte ser något behov av att höja bygglovstaxor inför 2024 för den typen av ärenden som Lovisa arbetar med.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva, trygga och hållbara över tid i ett förändrat klimat. Nackaborna har nära till parker, natur, kultur och idrott.

Detaljplanering ska kunna redovisa klimatpåverkan. Genom att fokusera på miljö- och klimatambitioner bidrar Nacka till ett bättre klimat och en bättre miljö.

Arbete för att nå målet

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Översiktsplanen stödjer utvecklingen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla Nackabor. Den pågående stadsutvecklingen bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier: skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön, komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka, utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning samt planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen. En ny översiktsplan är under framtagande.

Nämndens proaktiva bygglovsprocess bidrar till en god bebyggd miljö som är utformad på ett bra sätt. Att minska den negativa miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid innebär stora utmaningar men också möjligheter i en kommun som växer snabbt. Framåt är det viktigt att Nackaborna har god tillgång till

parker, grönområden och natur för både fysisk aktivitet och rekreation. Ett åtgärdsprogram för omgivningsbuller är framtaget som svar på den ökade andelen klagomål om buller och damm kopplat till stadsutvecklingen. Det är viktigt att kommunen informerar om vad som händer under tiden det byggs och hur det ser ut när det är klart.

Nämnden har tagit fram den nya indikatorn "Träd inom detaljplan och dess närmaste omgivning i tillstyrkta detaljplaner". Den går ut på att tre träd ska vara synliga från bostaden inom 25 meter, att krontäckningsgraden ska vara 30 procent inom yta på 100 hektar och att det ska vara maximalt 300 meter till närmsta grönområde. Indikatoren ger indikation på klimatanpassning ur värmesynpunkt.

Övergödning och miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte god kemisk status. Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. En viktig befintlig insats är att fortsätta bygga ut VA i kommunens förnyelseområden och att följa utvecklingen av antalet enskilda avlopp. Miljöenheten följer utvecklingen och kräver påkoppling till kommunalt avlopp där det går och är rimligt.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Nacka utvecklas för nuvarande och framtida nackabor och näringsliv.

Detaljplaner tas fram i en takt som möjliggör de övergripande målen om nya bostäder och arbetsplatser beslutade av kommunfullmäktige. Framdriften i samhällsplaneringen säkerställs så att detaljplaner möjliggör ny infrastruktur och god tillgång till kollektivtrafik.

Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen bidrar till förbättrad service till nackabor, företag och organisationer.

Arbete för att nå målet

Uppföljningen av bostäder sker främst på västra Sickla ön utifrån att det finns krav på nya bostäder kopplat till tunnelbaneavtalet. Tunnelbanan ska vara klar 2030 och nämnden arbetar med detaljplaner som möjliggör byggande av 800 lägenheter per år.

Det är viktigt med förutsättningar för nya verksamheter i kommande detaljplaner för att nå målet om fler arbetsplatser. Arbete har gjorts för att utveckla uppföljningen av både yta för verksamhet

och beräkning av antal tillkommande arbetsplatser. Möjlighet för cirka 4 000 nya arbetsplatser beräknas ha skapats i tillstyrkta detaljplaner sedan 2014 och 15 000 nya arbetsplatser ska skapas i Nacka över tid. De flesta kommer att tillkomma efter tunnelbanan ankomst.

Ett nytt fokusområde handlar om digital samhällsbyggnadsprocess. Dagens samhälle ställer ökade krav på digital information och arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess har pågått under flera år. Det möjliggör en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta både internt och externt. Efterfrågan på digital information från våra kunder och medborgare ökar. Det finns en förväntan att information och tjänster ska finnas tillgängligt på det sätt och de tider som passar kunden bäst. Genom att sätta fokus på digital samhällsbyggnadsprocess vill nämnden bidra till ökad effektivitet, automatiserade processer, ökad kvalitativ service, smarta digitala tjänster samt minskade kostnader.

Framåtblick 2040

Det osäkra ekonomiska läget med hög inflation fortsätter att påverka Nackabornas vardag och nämndens verksamhet. Trots ärendeminskning och inflationsdrivna kostnadsökningar är det viktigt att behålla en robust organisation för kommunens redan beslutade utveckling. Nackas varumärke som arbetsgivare blir viktigare framöver ur för att säkra kompetensförsörjningen.

Nackaborna, näringsliv och besökare förutsätter att information finns tillgänglig när de behöver den oavsett plattform, verktyg och tid på dygnet. Den smarta staden och en helt digital samhällsbyggnadsprocess skapar förutsättningar för en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta både internt och externt.

Nackas strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen samlar kommunens ambition när det gäller klimat- och miljöarbete i stadsutvecklingen i Nacka. Vinsterna med ett cirkulärt förhållningssätt är något som uppmärksammas allt mer. För miljö- och stadsbyggnadsnämnden behöver arbetet med att möjliggöra för bland annat återbruk genom

detaljplane- och bygglovsprocessen intensifieras framöver.

Resursfördelning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tilldelas 40,3 miljoner kronor för 2024. Vilket är en minskning med 0,5 miljoner kronor eller -1,2 procent jämfört med budgeten för 2023.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Projekt	-2,8	-2,8	-2,8	1,5	-0,7	0,0	-2,0	-2,0	0,8	-28,6%
Nämnd och nämndstöd	-3,2	-3,4	-3,4	0,0	-0,1	0,0	-3,5	-3,5	-0,1	2,9%
Myndighets- och huvudmannaheter	-33,7	-34,6	-34,6	3,1	-3,3	105,0	-139,8	-34,8	-0,2	0,6%
Summa	-39,7	-40,8	-40,8	4,6	-4,1	105,0	-145,3	-40,3	0,5	-1,2%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 35 Driftbudget miljö- och stadsbyggnadsnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras Miljö- och stadsbyggnadsnämndens budget för minskade volymer med totalt 4,6 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026.

Satsningar:

- Fyra nya miljöinspektörer för miljö- och hälsoskyddstillsyn motsvarande 3,0 miljoner kronor.
- Ökad projektbudget för att täcka behovet av tillfälliga insatser motsvarande 0,7 miljoner kronor
- Näringslivssatsning motsvarande 0,3 miljoner kronor.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden ansvarar för funktionen och attraktiviteten av vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för parkeringsfrågor och framkomligheten. Nämnden ansvarar också för att skapa ett hållbart utbud av alternativa sätt att förflytta sig genom gång och cykel inom kommunen.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.

Arbete för att nå målet

Natur- och trafiknämnden ansvarar för alla allmänna platser och kommunala anläggningar i Nacka.

När kommunen växer byggs nya platser och anläggningar samtidigt som skötsel och underhåll sker inom nämndens ansvarsområde som vägar, parker, broar, tunnlar och naturområden. Målet för arbetet är att upprätthålla en bra standard, ett högt anläggningsvärde samt säkerställa smidiga och effektiva driftövertaganden. Det ställer krav på god samordning med våra samarbetspartners, för att bidra till ett långsiktigt och välplanerat underhåll av Nackas allmänna platser och anläggningar.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.

Arbete för att nå målet

God framkomlighet, välskötta miljöer och ett attraktivt innehåll är viktiga för Nackabornas uppfattning om kommunen. Bemötande och hur synpunkter och önskemål besvaras påverkar förtroendet.

Nämnden har ingått nytt avtal för snöröjning av gång- och cykelvägar med fokus på fler mindre och mer exakta insatser, vilket möjliggör snabbare och mer

träffsäker respons. Avtalet inkluderar information till Nackaborna.

Nämnden ansvarar för skötsel av allmänna platser som parker, torg och lekplatser. 2024 sker arbete med förstärkt underhåll, ökad övervakning av skicket på platserna, förstärkt kommunikation om insatser och resurser samt en översyn för att säkerställa att allting hålls rent och välkomnande. Genom att öppna dialogen och förbättra informationsflödet är målet att arbeta tillsammans med Nackaborna för att skapa en attraktiv och funktionell offentlig miljö som möter deras förväntningar.

Verksamheterna har uppnått goda resultat i hanteringen av synpunkter och fel (NKI), och har därför höjt målen. Genom att ständigt förbättra arbetsmetoderna och stärka personalens engagemang, skapas en effektiv och lyhörd process som gynnar Nackaborna. Den öppna inställningen till feedback och förbättringar uttrycker nämndens önskan att arbeta nära Nackaborna och ständigt förbättra den offentliga servicen.

Nacka kommun har uppnått lovande resultat i handläggningen av markupplåtelse. Denna framgång är en tydlig indikator på att våra företagskunder känner sig nöjda med Nackas service. Verksamheten kommer fortsatt ha som prioritet att verka för ett ännu effektivare samarbete med näringslivet, och därmed bidra till att göra Nacka till en ännu mer attraktiv plats för företagsverksamhet.

Verksamheten kommer under 2024 att fortsätta arbete med den fysiska trafikmiljön ur trafiksäkerhets-, parkerings- och framkomlighetssynpunkt. Fokus för arbetet med trafiksäkerhet är främst kring skolor och förskolor, och åtgärder som genomförs inom ramen för säkra skolvägar-paketet, som en ny gångbana vid Borgvallaskolan, trafikmiljön kring Boo gårds skola och Stavsborgsskolan i Älta. Åtgärder inom trafiksäkerhetsområdet tas fram genom verksamhetens årliga trafikmätningar, olycksstatistik, medborgarförslag och synpunkter samt förbättringsförslag.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv.

Arbete för att nå målet

Nämnden arbetar kontinuerligt med att skapa en attraktiv och innehållsrik utemiljö som lockar till rekreation och vistelse genom god skötsel och utveckling av befintliga miljöer. Under 2024 ska renhållning förbättras genom ökad frekvens av städning och uppgradering av papperskorgar.

Nämnden har fattat beslut om omfattande investeringar i energismart belysning som löper över flera år.

Skötseln av sjöar och vattenmiljöer får särskilt fokus med sjörening i Bagarsjön och utredning av Ältasjön, Myrsjön och Baggensfjärden. Insatsen är ett led i nämndens långsiktiga arbete för att stärka den biologiska mångfalden och främja ett rikt växt- och djurliv och göra sjöarna mer tillgängliga för Nackaborna.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

God framkomlighet och hållbart resande.

Arbete för att nå målet

Under 2024 kommer nämnden att fortsätta prioritera framkomlighet under byggtid. Det krävs fortsatt samverkan med Trafikförvaltningen och Stockholms stad avseende kollektivtrafikskapaciteten och förutsättningarna för bra tillfälliga terminallösningar vid Slussen. Nämnden ska också vara sammanhållande för den övergripande kommunikationen om framkomligheten till våra medborgare.

Till årsskiftet är satsningarna för dubbelspår i Tattby och Fisksätra klara och då öppnas delar av Saltsjöbanan för tågtrafik. Det blir tågtrafik på sträckan mellan Fisksätra och Saltsjöbaden/ Solsidan. Resterande del banan kommer vara stängd med anledning av nya Slussen och kommande upphöjning vid Sickla. Exempel på satsningar med trafikpåverkan som fortsätter under 2024 är utbygganden av

tunnelbanan, nya Värmdövägen, nya Sickla bro samt centrumutvecklingen i Orminge och Älta. Andra stora arbeten som intensifieras och påverka framkomligheten under 2024 är Nackas projekt för nya mötesplatsen på väg 222, Stockholms stads arbete med nya Slussen samt Trafikverkets renovering av den gamla Skurubron som tagit vid efter öppnandet av den nya Skurubron.

Under 2024 är fokus på parkeringsfrågor och infartsparkeringar i Nacka. Verksamheten ska genomföra en översyn av styrdokument, utveckla nya digitala lösningar, följa upp beslutade p-tal för bostäder och undersöka behovet av p-tal för verksamheter. Ett område som kommer analyseras vidare är bland annat behovet av infartsparkering, som syftar till att underlätta resor med kollektiva färdmedel.

Cykelprogrammet ska bli en naturlig del i verksamhetens årsplanering och innehåller prioriterade åtgärder för att öka cyklandet, inom både våra investerings- och driftprocesser, för att uppnå målsättningarna i Nackas cykelstrategi. Under 2024 är fokus på säkra skolvägar och fler cykelpassager och cykelöverfarter runt skolor. En annan åtgärd är förbättrade kopplingar och trafiksäkerhet för cyklister längs det regionala cykelstråket under byggtid. Under året inleds utredningar och projektering för nya cykelvägar till skolor i Älta. Satsningarna inom hållbart resande kommer att fortsätta i med Gå och cykla till skolan, Cykelvänligast, Vintercyklistprojektet och Cykeldagen.

De publika laddmöjligheterna för elbilar vid allmänna och kommunalägda parkeringar i hela Nacka ska öka. Arbetet bedrivs tillsammans med fastighetsenheten och i samverkan med elnätsföretagen.

Framåtblick 2040

Stadsutvecklingen går på högvarv och nämnden kommer överta ansvaret för många nya anläggningar. Att säkerställa god framkomlighet, främja hållbart resande och arbeta med kollektivtrafikanpassningar för Nackaborna är centralt. Särskilda uppdrag kring framkomlighet i Södra länken, utökad båtpendling samt trygga och attraktiva skol- och cykelvägar hanteras.

Klimatförändringar innebär ett högre tryck på arbetet med att anpassa de allmänna platserna till nya förutsättningar. Nämnden ökar sin förmåga och beredskap att hantera extremväder. Genom reinvesteringar säkerställs en god funktion i anläggningar som cykelvägar, belysning, natur och parker, vägar och konstruktionsbyggnader. Innovativa lösningar inom Smart Stad Nacka ger framtida möjligheter att effektivisera förvaltning och ekonomi. I takt med stadsutvecklingen är det offentliga rummet centralt med fokus på gröna och blå värden där

aktivitet och rörelse främjas i parker, natur och vattenområden. I fokus är nämndens uppdrag att skydda mer natur.

Resursfördelning

Natur- och trafiknämnden tilldelas 439,3 miljoner kronor för 2024. Vilket är en ökning med 69,7 miljoner kronor eller 18,9 procent jämfört med budgeten för 2023.

Natur- och trafiknämnden	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Gator, vägar, park & naturvård	-104,0	-129,8	-117,8	1,0	-6,7	14,3	-149,8	-135,5	-5,7	4,4%
Kapitaltjänstkostnader	-169,3	-174,0	-180,0	-41,0	-23,5	2,0	-240,5	-238,5	-64,5	37,1%
Vinterunderhåll	-41,9	-39,8	-39,8	0,0	0,0	0,0	-39,8	-39,8	0,0	0,0%
Nämnd och Nämndstöd	-1,6	-1,7	-1,7	0,0	-0,1	0,0	-1,8	-1,8	-0,1	5,7%
Myndighets- och huvudmannaheter	-23,0	-24,3	-24,3	3,5	-2,9	8,9	-32,6	-23,7	0,6	-2,5%
Summa	-339,8	-369,6	-363,6	-36,5	-33,2	25,2	-464,5	-439,3	-69,7	18,9%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 36 Driftbudget Natur- och trafiknämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras natur och trafiknämndens budget för ökade volymer med totalt 36,5 miljoner kronor.

Satsningar:

- Utökade driftskostnader för övertagande av nya anläggningar motsvarande 1,0 miljoner kronor.
- Utökade kostnader för marint skräppupptag motsvarande 0,5 miljoner kronor.
- Underhållskostnader till följd av AI-satsning motsvarande 0,6 miljoner kronor.
- Utökade vägbidrag motsvarande 0,7 miljoner kronor.
- Utredning om ökad båtpendling motsvarande 0,5 miljoner kronor.
- Trafikanalyser i tidiga skeden enligt nya redovisningsregler motsvarande 1,2 miljoner kronor.
- Driftsbidrag för rena sjöar-program motsvarande 0,3 miljoner kronor.
- Driftsbidrag för framtagande av naturvårdsplan motsvarande 0,6 miljoner kronor.
- Utökade kostnader för naturstädning och lökplantering motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Utökade kapitaltjänstkostnader med anledning av nya investeringar motsvarande 23,5 miljoner kronor.
- Utveckling av ärendehantering via kundserviceenheten motsvarande 0,6 miljoner kronor.
- Utredningar för framkomlighet i Södra länken motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Utökade resurser för att uppnå målsättningar i Nackas cykelstrategi motsvarande 0,3 miljoner kronor.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Pris och lönekomensation fördelat mellan gator, vägar, park och naturvård samt myndighet och

huvudmannaeenheter motsvarande 3,0 miljoner kronor

Investeringar

Natur- och trafiknämnden tilldelas 132,0 miljoner kronor i nya investeringsmedel.

Sammanlagt 120,5 miljoner kronor avsätts för fortsatta reinvesteringar främst år 2026, men även 2025 och 2027, avseende:

- Vägnet, vilket omfattar underhåll av gator, gång- och cykelvägar samt parkvägar, trappor och parkeringar. Exempel på åtgärder är utbyte av beläggning, utbyte av delar av vägkroppen, mindre dagvattenåtgärder såsom nya rensbrunnar med anslutningar samt utbyte av igensatta dräneringsdiken. Större utbyten av stängsel, vägräcken och skyltportaler inom vägområdet ingår också.
- Befintligt gatubelysningsnät och trafiksignaler för att nå god el- och driftssäkerhet samt en tryggare och säkrare trafik och parkmiljö.
- Konstruktionsbyggnader med syfte att vidmakthålla livslängd och tillståndsvärdet förkonstruktionerna samt minska risk för person- och sakskador.
- Trafiksäkerhetsarbeten som förbättrar trafiksäkerheten genom exempelvis ombyggnader av gång- och cykelvägar, hastighetsreglerande åtgärder i form av refuger, avsmalningar, gupp och ändrade kurvradier.
- Kollektivtrafikåtgärder i syfte att förbättra och utveckla trafikmiljön i anslutning till kollektivtrafiksnoder, vid hållplatser och bytespunkter i Nacka. Det handlar om textrygga gångbanor, övergångsställen och passager.
- Kommunens allmänna parkmark tex hundrastgårdar, utegym, spontanidrott,

cirkulationsplatser samt löpande reinvesteringar i parkområdena.

- Utbyte av bryggor vid tre badplatser per år i tre års tid.
- Naturområden som ska få nya anläggningar såsom grillplatser, vindskydd, bänkar, spänger, trappor med mera samt anpassning och ombyggnation av befintliga anläggningar för att förbättra tillgängligheten. Uppmärkning av befintliga och nya leder samt informationsskyltar kring naturen och de arter som finns planeras också.
- Parkeringsmöjligheter för att öka trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten.
- Cykelåtgärder för att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten för cyklisterna. Det ska bli enklare att cykla i Nacka kommun.

För nya projekt avsätts sammanlagt 9,5 miljoner kronor för åren 2024–2026 avseende:

- Att förbättra trafikmiljön vid Boo Gårds skola som utökat sin verksamhet. Syftet med investeringen är att höja standarden på trafikmiljö inom kollektivtrafik, cykel och trafiksäkerhet.
- Byggnation av utsiktstorn i Nyckelviken/Ryssbergen/Velamsund för att utveckla upplevelsevärdena i Nackas naturreservat.

Utökad budget om 2,0 miljoner kronor för tidigare beslutade projekt avsätts för år 2024–2026:

- Projektet Myrsjöns/Bagarsjöns utlopp, som tidigare beviljats 3,0 miljoner kronor, tilldelas ytterligare 2,0 miljoner kronor för tillägget av Kvarnsjöns utlopp och ökade kostnader för myndighetsarbete med bland annat Länsstyrelsen och Mark- och miljödomstolen.

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Utsiktstorn Nyckelviken/Ryssbergen/Velamsund					-6,5	-6,5		-6,5	-6,5
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp		-3,0	-3,0		-2,0	-2,0		-5,0	-5,0
Trafikmiljön vid Boo Gårds skola					-3,0	-3,0		-3,0	-3,0
Reinvestering byggnadsverk		-60,0	-60,0		-20,0	-20,0		-80,0	-80,0
Reinvestering parkmark		-14,0	-14,0		-16,0	-16,0		-30,0	-30,0
Reinvestering badplatser					-9,0	-9,0		-9,0	-9,0
Investering natur		-3,0	-3,0		-3,0	-3,0		-6,0	-6,0
Investeringspaket för parkering		-3,0	-3,0		-3,0	-3,0		-6,0	-6,0
Reinvestering gatubelysning och trafiksignaler		-81,5	-81,5		-22,5	-22,5		-104,0	-104,0
Trafiksäkerhetsarbeten		-15,0	-15,0		-12,0	-12,0		-27,0	-27,0
Reinvestering vägnät		-64,0	-64,0		-26,0	-26,0		-90,0	-90,0
Cykelåtgärder		-20,1	-20,1		-6,0	-6,0		-26,1	-26,1
Kollektivtrafikåtgärder		-3,8	-3,8		-3,0	-3,0		-6,8	-6,8
Summa Natur-och trafiknämnden	0,0	-267,4	-267,4	0,0	-132,0	-132,0	0,0	-399,4	-399,4

Tabell 37 Tillkommande investeringsmedel för Natur-och trafiknämnden, miljoner kronor

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för arbets- och företagsnämnden och äldrenämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa, mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Nackaborna har tillgång till lättillgängliga, förebyggande och väl utvecklade tjänster. Handläggningen utgår från kunden och är smidig och effektiv.

Arbete för att nå målet

Nackaborna har tillgång till ett brett, varierat utbud av insatser. Måluppfyllelsen följs upp i en årlig brukarundersökning.

Barn ska göras delaktiga i beslut och insatser. Socialtjänsten erbjuder dem att delta i enskilda samtal. Delaktigheten sker i förhandsbedömning, utredning av barnens behov och vid beviljad insats. I enlighet med Barnkonventionen ska barns intressen uppmärksammas och de ska komma till tals vid alla beslut som rör dem oavsett barnens ålder, funktionsnedsättning eller föräldrarnas inställning.

Barn och unga som befinner sig i riskzon för kriminalitet ska nås genom att barn i yngre åldrar och deras föräldrar erbjuds möjligheten att delta i det riktade arbete som sker i utsatta områden. Arbetet finansieras delvis via trygghetsmedel. Nämnden driver ett omfattande arbete med SSPF (samverkan Skola-Socialtjänst-Polis-Fritid) kring ungdomar i riskzon. Under 2024 ska ett pilotprojekt med skolsocialt team starta.

Socialnämnden arbetar för att utöka tillgänglighet och service bland annat med nya e-tjänster. Under året

startar e-tjänst för sjuklöner där utförare och kunder med personlig assistans kan ansöka om sjuklöner. Ansökan om riksfärdtjänst kan nu göras via en e-tjänst och en utveckling har skett av e-tjänst för orosanmälan kring barn som far illa.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Barn och vuxna är delaktiga i det stöd och skydd de behöver. Insatserna utvecklas utifrån kundens behov, är av god kvalitet och följs upp regelbundet.

Arbete för att nå målet

Varje insats följs upp individuellt för att säkerställa effekten av beviljad insats. Tät uppföljning ger förutsättning för att ge rätt insats till kunden. Att barn når kunskapsmålen i skolan är centralt, då det ökar möjligheten att leva ett självständigt liv som vuxen. Skolfam hjälper familjehemsplacerade barn att uppnå kunskapsmålen och få stöd. Målet är att barnen ska gå ut grundskolan med behörighet att studera vidare.

Våldsutsatta personer med skyddat boende får vid uppföljningen av insatsen svara på frågor. Ett liv fritt från våld kräver ofta samordnat stöd från flera aktörer.

Ny lagstiftning om tvångsvård förväntas träda i kraft 2024 som ställer högre krav på socialtjänstens myndighetsutövning.

Systematisk uppföljning av insatser för vuxna med funktionsnedsättning görs för att höja kvaliteten. Insatserna följs även upp i den årliga brukarundersökningen.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

Arbete för att nå målet

Nämnden samordnar kommunens vråknings-förebyggande insatser och bosökarstöd för att minimera andelen barn och unga som vråks och öka möjligheterna till eget boende för de som har insatsen socialt kontrakt. Nämnden samarbetar med privata

hyresvärdar i Nacka för att i tidigare skede uppmärksamma vräkningar. Målet är att undvika bostadslöshet.

Kundval bostad med särskild service behöver attrahera fler anordnare. Detta tar tid vilket ger brist på bostäder. Nya boenden upphandlas som komplement till kundvalet. Det pågår en dialog med de upphandlade boendena om att vid avtalets slut övergå till kundval.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Det är attraktivt för anordnare och utförare att verka i Nacka. Samarbetet med andra huvudmän och civilsamhället förebygger sociala problem.

Arbete för att nå målet

Anordnare och utförare ska uppleva att det är lätt att komma rätt i Nacka, få ett respektfullt och affärsmässigt bemötande. Genom regelbundna möten sker samverkan för god kvalitet. Varje år får samtliga anordnare svara på en enkät som sedan följs upp. Ett arbete pågår med att utveckla upphandling för att möta kundernas behov.

Socialnämnden samverkar med civilsamhället för att stötta barn och föräldrar i behov av stöd, med särskild tyngdpunkt i Fisksätra.

Socialnämnden arbetar aktivt med att attrahera anordnare att ansluta sig till kundvalet Bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Kommunalt bostadstillägg har införts vilket innebär att kunderna lättare kan tacka ja till erbjuden plats trots hög hyra.

Framåtblick 2040

Nacka fortsätter att möta en ökande grupp av unga i riskzon för kriminalitet och missbruk. Socialtjänsten behöver möta unga i allt lägre åldrar samt deras familjer med evidensbaserade metoder. Samverkan är en förutsättning för att komma in tidigt i barnens liv. Med hjälp av nya lagstiftningen kring våld inom familjer nås familjer tidigare och kan upptäcka och förhindra framtida riskbeteende.

Många av omsorgsenhetens boenden har renoveringsbehov, varav några av boendena inte är

ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Socialnämnden arbetar med att utreda möjligheterna att ersätta boenden som inte är ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

Socialnämnden driver ett projekt för att underlätta för personer med psykosjukdom att komma ut i arbetslivet. Projektet finansieras av VärNa och förhoppningen är att sprida projektet till andra målgrupper.

Nämnden bevakar ändringar i lagstiftning som kan påverka verksamheten. De största pågående utredningarna är ny socialtjänstlag, samsjuklighetsutredningen samt statligt huvudmannaskap för personlig assistans.

Resursfördelning

Socialnämnden tilldelas 1 077,1 miljoner kronor för 2024, vilket är en ökning med 64,9 miljoner kronor eller 6,4 procent jämfört med budgeten för 2023.

Socialnämnden	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023 T2	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
				Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Barn och Unga 0-20 år Heldygnsvård	-97,9	-97,0	-106,7	-15,7	0,0	4,5	-117,1	-112,6	-15,7	16,2%
Barn och Unga 0-20 år Öppenvård	-75,8	-81,7	-81,8	-3,3	-0,2	2,5	-87,7	-85,2	-3,5	4,3%
Vuxna 21-64 år Heldygnsvård	-32,8	-36,2	-36,2	-1,8	0,0	2,0	-40,0	-38,0	-1,8	4,9%
Vuxna 21-64 år Öppenvård	-21,5	-23,5	-26,2	-3,0	-0,1	16,8	-43,5	-26,7	-3,1	13,3%
Våld i nära relationer	-7,6	-12,1	-6,5	1,4	-2,1	0,6	-13,3	-12,8	-0,7	5,7%
Personer med funktionsnedsättning Boende enl LSS	-220,6	-251,7	-251,5	-16,1	0,0	23,4	-291,3	-267,9	-16,1	6,4%
Personer med funktionsnedsättning Personlig assistans enl LSS	-92,6	-92,9	-89,9	-1,9	0,0	2,5	-97,3	-94,8	-1,9	2,1%
Personer med funktionsnedsättning Övriga insatser enl LSS	-128,2	-141,8	-139,0	-11,9	-1,9	4,8	-160,4	-155,5	-13,8	9,7%
Personer med funktionsnedsättning Insatser enl SoL	-126,7	-132,6	-132,8	-9,5	-2,6	10,6	-155,2	-144,6	-12,1	9,1%
Nämnd och nämndstöd	-2,7	-2,7	-2,5	0,0	-0,1	0,0	-2,8	-2,8	-0,1	3,7%
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-129,5	-140,0	-138,1	7,5	-3,6	0,0	-136,1	-136,1	3,9	-2,8%
Summa	-935,8	-1 012,2	-1 011,2	-54,3	-10,6	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-64,9	6,4%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 38 Driftbudget socialnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras socialnämndens budget för ökade volymer med totalt 54,3 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar inom:

- Bostad med särskild service enligt LSS med 3,5 procent motsvarande 1,2 miljoner kronor.
- Korttidsvistelse enligt LSS med 3,5 procent motsvarande 0,9 miljoner kronor.
- Daglig verksamhet enligt LSS med 2,0 procent motsvarande 1,5 miljoner kronor.
- Hemtjänst med 2,0 procent motsvarande 0,5 miljoner kronor och halvårseffekt

motsvarande 1,4 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.

- Boendestöd med 2,0 procent motsvarande 0,3 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 0,3 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Ledsagning och avlösning enligt LSS med 2,0 procent motsvarande 0,3 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 0,1 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Familjebehandling med 2,0 procent motsvarande 0,1 miljoner kronor.

- Familjerådgivning med 2,0 procent motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning med 2,0 procent motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Öppenvårdsinsatser för personer med missbruksproblematik med 2,0 procent motsvarande 0,1 miljoner kronor.

Övriga satsningar:

- Socialt team motsvarande 1,0 miljon kronor.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Myndighet och huvudmannaeenheter motsvarande 2,6 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kundvalssystemen på utbildningsområdet. Nämnden ansvarar också för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för kundvalssystemen och för information om förskolor och skolor. Nämnden ansvarar som hemkommun för myndighetsuppgifter som skolpliktsbevakning och tillsyn av fristående förskolor.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner.

Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden verkar för hög måluppfyllelse genom att uppföljnings- och utvärderingsresultat synliggörs och analyseras i samtal med förskole- och skolledningar. Informationen om kvaliteten i kommunens förskolor och skolor redovisas också för föräldrar och elever och blir ett underlag inför valet av förskola och skola. Kvalitetssystemet omfattar elevernas resultat, elevers och föräldrars uppfattning, statistik över personalens utbildning samt fördjupningsstudier. I de tillsyns- och insynsbesök som enheten gör i förskolor och pedagogisk omsorg följs upp att varje enhet lever upp till skollagen. Besöken omfattar råd och vägledning.

Utbildningsenheten följer de kommunjämförelser som publiceras nationellt och medverkar i kommunnätverk som Våga Visa, tillsynsnätverk och nätverk för utbildningscontrollers, och i utbyten med andra kommuner.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Alla barn och elever utvecklas maximalt.

Alla barn och elever stimuleras i undervisningen och får stöd när de behöver.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden genomför ett systematiskt arbete med mätningar av elevresultat och enkäter som ger god grund för att nå målen. Det bidrar till underlag om kvalitet som är relevanta för rektorer och huvudmän, men även för vårdnadshavare inför deras val av förskola och skola.

Under 2024 fortsätter de satsningar på kompetensutveckling för pedagoger och erfarenhetsutbyte mellan förskolor och skolor som påbörjats under 2023 där syftet är att främja alla barns och elevers utveckling. Insatserna gäller arbetet med barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, hur man möter barn med särskild begåvning och en satsning för att främja skolnärvaro i grundskolan. Syftet är att främja barns och elevers utveckling.

Utbildningsenheten arbetar uppsökande för att fler barn ska gå i förskola. Vårdnadshavare som nyligen kommit till Sverige får ett erbjudande om plats när barnet är 3-5 år. Under 2024 kompletteras detta med aktiviteter för att motivera fler att delta i fritidshem. Utbildningsenheten samarbetar med olika aktörer och civilsamhället för att lyfta vikten av att barn får möjlighet att gå i förskola.

Utmärkelsen Lära uppmärksammar och hyllar inspirerande pedagoger anställda vid Nackas förskolor eller skolor. Nackaborna nominerar kandidaterna och röstar fram vinnarna. Utmärkelsen delas ut årligen och ska uppmuntra och motivera pedagoger inom områden viktiga ur ett samhälls- eller kvalitetsperspektiv.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet.

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden tar fram bilder av förskolors och skolors kvalitet och för dialog med rektorer om vad de visar. Mätningarna gör det möjligt för förskolor och skolor att jämföra sig med varandra och ger vårdnadshavare information vid val av förskola och skola. Utbildningsnämnden genomför tillsyns- och insynsbesök i förskolor och pedagogisk omsorg. Besöken säkerställer att skollagen följs och omfattar råd och vägledning till enheterna.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola.

Det är attraktivt för anordnare som håller hög kvalitet att bedriva verksamhet i Nacka.

Arbete för att nå målet

Samarbete mellan utbildningsnämnden, förskolor, skolor och huvudmän är viktigt i arbetet för att nå målet. Utbildningsenheten ordnar regelbundet möten med chefer och huvudmän och har många kontakter kring skolvalet och inför nyetableringar. Den årliga behovsprognosen av förskole- och skolplatser ger kommunens stadsbyggnadsprocess och olika huvudmän underlag för planeringen av framtida utbud. Utbildningsenheten stödjer och samordnar vårdnadshavarnas val till förskola och skola för kommunala och fristående enheter. I slutet av året följs huvudmännens bedömning av samarbetet med kommunen upp i en enkät.

Framåtblick 2040

Det är en utmaning att säkra tillgången till platser i förskola och skola när Nacka växer. Utbyggnaden kräver samarbete mellan kommun, byggherrar och huvudmän. Fram till 2040 behöver Nacka ytterligare cirka 2 900 förskoleplatser, 4 000 förskoleklass- och grundskoleplatser.

För att utbildningen ska fortsätta hålla hög kvalitet måste Nacka även framgent vara en attraktiv skolkommun att verka i för anordnare som håller hög kvalitet. Resultatet i utbildningsenhetens årliga enkät visar att huvudmännen är nöjda med att verka i kommunen. Viss kritik framförs för nivån på den ekonomiska ersättningen.

Resursfördelning

Utbildningsnämnden tilldelas 3 325,0 miljoner kronor för 2024. Vilket är en ökning med -116,8 miljoner kronor eller 3,6 procent jämfört med budgeten för 2023.

Utbildningsnämnden	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Förskola och pedagogisk omsorg, check	-769,1	-824,6	-816,6	-1,2	-35,9	126,4	-988,1	-861,7	-37,1	4,5%
Fritidshem, check	-196,6	-169,7	-170,7	-5,8	-6,9	55,4	-237,8	-182,4	-12,7	7,5%
Öppen fritidsverksamhet	-6,6	-5,8	-5,8	-1,0	0,0	0,1	-6,9	-6,8	-1,0	16,5%
Förskoleklass, check	-64,2	-93,4	-92,5	-0,4	-4,2	1,8	-99,8	-98,0	-4,7	5,0%
Grundskola, check	-1 194,5	-1 261,4	-1 249,3	39,1	-56,1	28,4	-1 306,8	-1 278,4	-17,0	1,3%
Anpassad grundskola, check	-34,7	-33,2	-37,2	-8,1	-1,8	0,1	-43,3	-43,1	-9,9	29,8%
Gymnasieskola, check	-435,9	-455,4	-450,4	-3,1	-15,2	14,2	-488,0	-473,7	-18,4	4,0%
Anpassad gymnasieskola, check	-22,6	-23,2	-21,2	0,0	-0,8	0,0	-24,1	-24,0	-0,8	3,5%
Likvärdighetsresurs	-268,4	-299,5	-305,5	-10,0	-2,6	6,0	-318,2	-312,1	-12,6	4,2%
Öppen förskola	-8,6	-8,9	-8,9	-0,4	0,0	0,3	-9,6	-9,3	-0,4	4,5%
Forskning och utveckling	-1,7	-2,0	-2,0	-0,7	0,0	0,0	-2,7	-2,7	-0,7	34,2%
Nämnd och nämndstöd	-1,2	-1,3	-1,3	0,0	-0,1	0,0	-1,4	-1,4	-0,1	7,6%
Myndighet och huvudmannaskap	-25,6	-29,8	-29,8	1,7	-3,2	0,0	-31,3	-31,3	-1,5	5,2%
Summa	-3 029,7	-3 208,2	-3 191,2	10,1	-126,9	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-116,8	3,6%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 39 Driftbudget utbildningsnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras utbildningsnämndens budget för minskade volymer med totalt 10,1 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar inom:

- Förskola med 3 procent och pedagogisk omsorg med 3,5 procent motsvarande 27,7 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 8,2 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Fritidshem med 3 procent motsvarande 6,9 miljoner kronor.

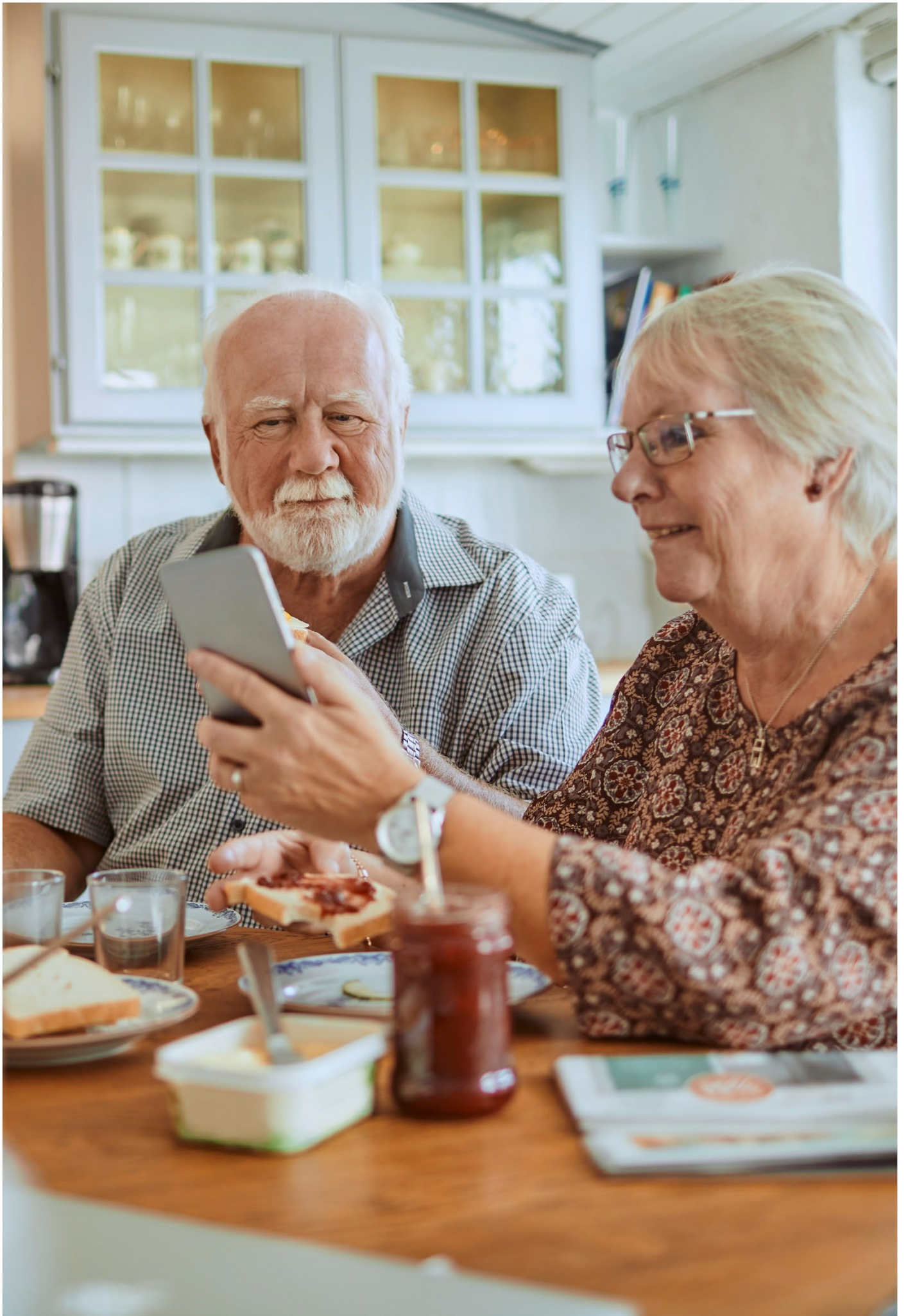
- Förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola med 3,5 procent motsvarande 48,4 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 13,7 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola på 3,4 procent motsvarande 16,0 miljoner kronor enligt Storstockholms rekommendation.

Övriga satsningar:

- Likvärdighetsresurs motsvarande 2,6 miljoner kronor avseende höjning av strukturtilläget med 3,5 procent.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Myndighets- och huvudmannaeenheter motsvarande 3,2 miljoner kronor (varav bland annat upphandling av nytt verksamhetssystem motsvarande 1,5 miljoner kronor och uppsökande verksamhet för fritidshem motsvarande 0,5 miljoner kronor)

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026.

Äldrenämnden

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, exklusive ekonomiskt bistånd samt kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd avseende personer över 65 år. Nämnden ansvarar för finansiering, målformulering, effektivitet och uppföljning av verksamheten. I uppdraget ingår även kommunikation och dialog med målgruppen.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder.

Arbete för att nå målet

Äldrenämndens resultat är goda, men kan bli ännu bättre. Nämnden stärker arbetet för att motverka välfärdsbrott och utvecklar uppföljningen av hemtjänstföretag. Satsningar fortsätter för ökad kompetens genom fler sjuksköterskor, ökad specialistkunskap och bättre kunskaper i svenska. Äldreenheten deltar i en rad forskning- och utvecklingsprojekt för att utveckla äldreomsorgen.

För ökad kunskap sker fler individuppföljningar med kvalitetsfrågor direkt till kunderna samt kundenkäter. Nämnden följer också Statistiska centralbyråns Nöjd medborgar-index, som visar Nackabornas uppfattning om äldreomsorgen. Målgruppens åsikter bevakas genom seniorrådet. Nämnden ska aktivt kommunicera i olika kanaler om insatser och framgångsexempel inom äldreomsorgen. Välfärdsteknik är ett viktigt område där nämnden arbetar för att öka andelen kunder som får trygghetskamera eller digital tillsyn. Behovet av tryckt material kvarstår samtidigt för de äldre äldre, som kan vara digitalt exkluderade.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser.

Arbete för att nå målet

Äldrenämnden lägger till hemtjänstindex som indikator. I hemtjänstindex ingår alla delar som hemtjänstkunder kommer i kontakt med: information på kommunens webbplats, biståndshandläggning, utförande samt stöd och utveckling.

Personalkontinuiteten är viktig för trygghet och kvalitet. Under 2021 infördes en kontinuitetsbonus som förstärktes 2022 för att öka incitamentet hos hemtjänstanordnarna. 2024 förstärks den ytterligare.

Under 2024 ska övergången till en nyckelfri hemtjänst med smarta lås slutföras. Detta är angeläget för att öka tryggheten för kunderna och för att effektivisera hemtjänstpersonalens arbete.

Anhöriga gör en värdefull vårdinsats. Äldrenämnden stöttar anhöriga genom avlösarservice, omvårdnadsbidrag och avlastningsboende. Anhörigcenter finns för de som hjälper, stöttar eller känner oro för en närstående och själv behöver stöd. Äldrenämnden kommer arbeta vidare för att utveckla insatserna.

Äldrenämnden stärker kvalitetsarbetet utifrån Socialstyrelsens föreskrifter med fokus på rättssäker biståndshandläggning och uppföljning av anordnarna.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden.

Arbete för att nå målet

Äldrenämnden auktoriserar, finansierar och ansvarar för kvalitet på äldreboendena. Varje boende har frihet i att utforma sin verksamhet.

På kort tid har majoriteten av Nackas särskilda boenden blivit demenscertifierade. Äldrenämndens mål är att alla särskilda boenden ska bli det. Efter pandemin har det skett förbättringar inom den palliativa vården. Äldreheten fortsätter att stötta kontinuerlig kompetensutveckling för sjuksköterskor inom särskilda boenden.

Äldreomsorgslyftet fortsätter och förstärks 2024 fram till 2026, vilket förväntas öka andelen utbildad vård- och omsorgspersonal.

När Nacka bygger stad bevakas äldreperspektivet i särskilda boenden, trygghetsbostäder och seniorbostäder. Tillgången på särskilt boende är sedan 2022 lägre, men uppskattas komma i balans då Ednahemmet öppnar samtliga platser i slutet av 2023 och Fisksätra Entré öppnar 2024 och därefter boendet Poesin i Hasseludden.

Beredskaps- och trygghetsfrågor för äldre är i fokus och äldrenämnden följer utvecklingen och bidrar genom förebyggande arbete som informationskampanjer.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället.

Arbete för att nå målet

I strategin för hälsosamt åldrande är målet att Nackas seniorer ska ha bra förutsättningar för detta. Strategin följer WHO:s globala strategi och handlingsplan, där det är centralt att motverka social isolering och ensamhet. En förutsättning för framgång är att Nackas seniorer är delaktiga och att vi samverkar i kommunen.

Anordnare i Nacka kommun ska ha lätt att komma rätt, bemötas respektfullt och affärsmässigt. Genom en god dialog och samverkan med anordnare möjliggörs att Nackas seniorer ska möta verksamheter av hög kvalitet.

Behovet av dagverksamhet har ökat. För att tillgodose behovet och öka valfriheten strävar nämnden efter fler valbara anordnare.

Äldrenämnden vill utveckla och stödja ett brett utbud av förebyggande och hälsofrämjande insatser för Nacka kommuns seniorer. De fyra träffpunkter som startat under senare år är viktiga för att seniorer ska kunna mötas, hitta gemensamma intressen och arrangera aktiviteter tillsammans, vilket bidrar till minskad ensamhet och hälsosamt åldrande.

Under 2024 fortsätter samverkan med regionen inom ramen för Nära vård, då primärvården blir navet i hälso- och sjukvården. Äldrenämnden driver sedan 2023 en seniormottagning en eftermiddag i veckan tillsammans med Boo vårdcentral och Nacka Rehabcentrum, finansierat av statsbidrag. Syftet är att samlar kompetensen för att erbjuda kunden en sammanhållen vård.

Arbetet med fallprevention är en delad angelägenhet mellan region och kommun. Äldrenämnden fortsätter att prioritera området. Det ska bland annat göras genom att erbjuda fallförebyggande hembesök till en större målgrupp, fortsatta insatser av äldrekoordinator och syn- och hörselinstruktör och fokus på biståndsinsatsen fysisk aktivitet.

Framåtblick 2040

Fram till 2040 kommer antalet seniorer att öka med 43 procent. Nacka kommer ha 1 400 fler invånare över 90 år där andelen som behöver särskilt boende är störst. För att uppnå en stabil och balanserad tillgång till platser behöver en högre andel av platser på särskilt boende inom Nacka erbjudas Nackas invånare. I nuläget påverkas Nacka kommun av att anordnare förmedlar platser till andra kommuner, vilket innebär att tillgången till platser på särskilt boende riskerar att inte öka i förväntad takt med att nya boenden öppnas.

För att möta utmaningen finns en strategi för hälsosamt åldrande i Nacka. Äldrenämnden vill i samverkan med region, företag och civilsamhälle fokusera på förebyggande insatser och digitalisering som kan minska behoven då hälsan förbättras.

Välfärdsbrottslighet ska uppmärksammas och motverkas inom äldrenämndens ansvarsområden. Att arbeta med att motverka välfärdsbrott genom riktade granskningar innebär en utökning av det befintliga

uppdraget att följa upp kvalitet. Det är viktigt att kompetens och personella resurser kan möta kraven.

Resursfördelning

Äldrenämnden tilldelas 1 058,7 miljoner kronor för 2024, vilket är en ökning med 73,9 miljoner kronor eller 7,5 procent jämfört med budgeten för 2023.

Äldrenämnden	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Särskilt boende - check	-498,4	-517,1	-535,6	-25,7	-22,4	27,1	-592,3	-565,2	-48,1	9,3%
Särskilt boende - avtal	-33,6	-34,8	-29,0	3,3	0,0	2,2	-33,7	-31,5	3,3	-9,5%
Hemtjänst - check	-237,7	-252,5	-252,5	-2,7	-13,5	29,4	-298,1	-268,7	-16,2	6,4%
Verksamhet med beslut enl LSS - check	-25,6	-29,2	-25,2	2,7	0,0	0,0	-26,5	-26,5	2,7	-9,1%
Dagverksamhet äldre - check	-6,8	-12,4	-8,3	2,4	-0,2	0,6	-10,8	-10,2	2,2	-17,7%
Korttidsvård - ej check	-31,0	-23,4	-39,2	-11,8	0,0	2,4	-37,6	-35,2	-11,8	50,4%
Trygghetslarm - ej check	-9,5	-10,0	-10,8	-1,7	0,0	2,2	-13,9	-11,7	-1,7	17,2%
Övrig verksamhet	-45,5	-52,3	-48,8	-5,5	-0,4	1,3	-59,5	-58,2	-5,9	11,2%
Nämnd och nämndstöd	-1,4	-1,6	-1,6	0,0	-0,1	0,0	-1,7	-1,7	-0,1	6,3%
Myndighets- och huvudmannaheter	-49,1	-51,5	-51,5	2,4	-0,6	0,0	-49,7	-49,7	1,8	-3,4%
Summa	-938,6	-984,8	-1 002,5	-36,7	-37,2	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-73,8	7,5%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 40 Driftbudget äldrenämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras äldrenämndens budget för ökade volymer med totalt 36,7 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar inom:

- Särskilt boende med 3 procent motsvarande 17,3 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 5,1 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Hemtjänst med 2 procent motsvarande 5,8 miljoner kronor och halvårseffekt motsvarande 7,2 miljoner kronor för extra checksatsning 2023.
- Dagverksamhet med 2 procent motsvarande 0,2 miljoner kronor.
- Boendestöd halvårseffekt motsvarande 0,2 miljoner kronor för extra checksatsning 2023

Övriga satsningar:

- Kontinuitetsbonus höjs från 13 till 25 kronor motsvarande 0,5 miljoner kronor.
- Utbildning inom hjärt- och lunggräddning motsvarande 0,2 miljoner kronor.
- Nämnd och nämndstöd motsvarande 0,1 miljoner kronor.
- Myndighets- och huvudmannaheter motsvarande 0,6 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024-2026.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens främsta uppdrag är att se till att Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande förhållande ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. De personer som behöver det stödet får hjälp av en god man eller förvaltare.

En viktig del av överförmyndarnämndens verksamhet är att rekrytera kompetenta gode män och förvaltare till dessa personer och sedan genom tillsyn kontrollera att deras uppdrag utförs till de hjälpbehövandes bästa.

Nämndens fokusområde 2024–2026

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Rätt från början och i rätt tid.

Arbete för att nå målet

Nämnden bidrar till att skattepengar används på bästa sätt genom låga kostnader och en effektiv verksamhet. Fokus ligger på att göra rätt från början och att göra saker i rätt tid.

Nämnden har sedan flera år en effektiv process för att granska redovisningarna som gode männen lämnar in, och den förbättras ytterligare av nyutvecklade digitala tjänster.

Nämndens mål är att alla årsräkningar ska vara färdiggranskade den 30 september. Det innebär att frågor och kompletteringar då ska vara utredda detta i samtliga årsräkningar. Under 2023 har nämnden fokuserat på detta prioriterade område vilket har förbättrat måluppfyllelsen till 100 procent granskade årsredovisningar. Målet kommer uppnås för 2023 och det finns goda förutsättningar för att nå målen 2024.

Andelen av nämndens beslut som kvarstår efter rättslig prövning vid överklagan, ska vara 90 procent. Det ska framgå i domen att nämndens beslut inte ändras. Genom kompetensutveckling och fokus på kvalitet och rättssäkerhet vill nämnden minimera andelen överklagade beslut som ändras.

Verksamheten ser att fler arvodesbeslut kan komma att överklagas i år med anledning av att huvudmannen

får betala arvodet i högre grad. Det beror på höjda sjuk- och aktivitetsersättningar.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Huvudmannens intresse står i fokus.

Arbete för att nå målet

Andelen gode män som är nöjda med nämndens service beror av handläggarnas tillgänglighet för utbildning, frågor och svar. Överförmyndarenhetens tillgänglighet är hög, precis som servicenivån och bemötande. En effektiv granskning innebär även att gode männen får sitt arvode tidigare på året.

Andelen huvudmän som är nöjda med sin gode man beror av att gode männen förstår sitt uppdrag och att de arbetar för att huvudmännen ska få sina rättigheter tillgodosedda. Även huvudmännen behöver förstå uppdraget. Den utbildning som nämnden erbjuder gode männen ger dem kompetens för uppdraget.

Nämnden fortsätter påbörjat digitaliseringsarbete vilket förväntas leda till mer tid för kvalitativt arbete till nytta för både gode män och huvudmän.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag.

Arbete för att nå målet

Nämndens fokus är att uppdragen genomförs hållbart, socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Nämnden inför en ny indikator som mäter andelen ansökningar som lämnas in via digital tjänst. Fler e-tjänster finns sedan hösten 2022 tillgängliga som förenklar för gode männen att lämna in ansökningar digitalt såsom till exempel möjligheten att ansöka om uttagstillstånd. Genom att erbjuda gode män att lämna in ansökningar digitalt bidrar det till en bättre miljö. När ställföreträdare lämnar in ansökningar genom e-tjänsten minskar också verksamhetens administrativa arbete.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Alla huvudmän har en kompetent god man.

Arbete för att nå målet

Nämnden säkrar att varje god man har förutsättningar för uppdraget. Alla som vill bli god man gör ett digitalt kunskapstest, och måste delta i återkommande kompetensutveckling. Nämnden har en process för certifiering av gode män. Den innebär är att gode männen kvalitetssäkras och får möjlighet att bli mentor. Nämnden införde 2022 en uppdatering av kraven för certifiering som fokuserar mer på att öka kunskapen hos fler gode män. Nämndens mål gäller ställföreträdare utan uppdrag för anhöriga.

Nämnden har ambitionsnivån maximalt två månader för den tid det tar att få en god man.

Framåtblick 2040

Under våren 2021 presenterades regeringens utredning Gode män och förvaltare - en översyn,

SOU 2021:36. Regeringen har nu uttryckt att den har ambitionen att genomföra delar av förslagen inom mandatperioden. För kommunerna innebär lagförslagen enligt utredningens bedömning en kostnadsökning med omkring 170 miljoner kronor från 2023-2027. Finansieringen ska ske genom utökad statsbidrag.

Den demografiska utvecklingen och befolkningsutvecklingen bedöms över tid öka behovet av ställföreträdarskap. Samtidigt ökar kraven på professionalitet för gode män när samhällsutvecklingen, globaliseringen och förändrade familjekonstellationer ökar komplexiteten. De verktyg som står till buds för ställföreträdaren är fortfarande analoga. Därför behövs fortsatt fokus på digital utveckling.

Resursfördelning

Överförmyndarnämnden tilldelas 8,5 miljoner kronor för 2024, vilket är oförändrat jämfört med budgeten för 2023.

Överförmyndarnämnden	Utfall	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2024			Skillnad budget 2023 och 2024	
	2022	2023	2023 T2	Volym	Satsningar	Intäkt	Kostnad	Netto	mkr	%
Överförmyndarverksamhet	-2,7	-2,9	-2,9	-0,4	0,0	1,1	-4,4	-3,3	-0,4	15,3%
Nämnd & nämndstöd	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0%
Myndighets- och huvudmannaheter	-5,7	-5,5	-5,5	0,5	-0,1	0,0	-5,0	-5,0	0,4	-8,2%
Summa	-8,6	-8,5	-8,5	0,1	-0,1	1,1	-9,6	-8,5	0,0	0,0%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Tabell 41 Driftbudget överförmyndarnämnden, miljoner kronor

Under 2024 justeras överförmyndarnämndens budget för minskade volymer med totalt 0,1 miljoner kronor

Satsningar görs på myndighets- och huvudmannaheter motsvarande 0,1 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för åren 2024–2026

Bilaga I. Nämndernas resultatindikatorer

Kommunstyrelsen – leda och samordna

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.	Digitaliseringsindex	7,3 %	-	-	-	-
	Låg Skattesats utifrån var i rankningen vi ligger bland "lägsta skatt bland kommunerna"	6	6	10	-	-
	Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	-14,3 %	-	-	-	-

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.	Invånarnas insyn och inflytande	28 %	-	39 %	-	-

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten. Balans mellan verksamhet och bostäder i större utvecklingsområden med god infrastruktur (30-70).	Andel hyresrätter i nyproduktion över tid	35 %	-	30 %	-	-
	Gångavstånd till friluftsområde (<1000m)	-	-	88 %	-	-
	Utsläpp av växthusgaser per person (ton/person)	-	-	1,5	-	-
	Bostäder med hyresrätter per 1000 invånare	79	-	-	-	-
	Bostäder med bostadsrätter per 1000 invånare	-	211	-	-	-
	Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra, andel (%)	91,6 %	-	-	-	-
	Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%)	92,7 %	-	-	-	-

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.	Balanskrav / Skatteintäkter och statsbidrag	7,5 %	-	2 %	-	-
	Färdigställda bostäder	1 051	550	1 200	-	-
	Nya Nackabor	1 243	-	2 419	-	-
	Soliditeten ska överstiga 50%	51,7 %	-	>50 %	-	-
	Stadsutvecklingsekonomi är självfinansierad över tid till och med år 2040	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
	Investeringar är självfinansierade till 50% i rullande 4-årsperioder	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Kommunstyrelsen – egen nämnd

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.	Nöjd kundindex NKI kopplat till ex bygglov, miljö	83 %		80 %	-	-
	Nöjd kundserviceindex, kundcenter	78,3 %		80 %	-	-
	Nöjd kundindex NKI % (för företag)	78,3	-	-	-	-

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.	Hållbart medarbetarengagemang HME	80 %	-	82 %	83 %	-
	Attraktiv arbetsgivare	66 %	-	75 %	77 %	-
	Grundläggande värderingen genomsyrar	79 %	-	79 %	82 %	-
	Totalt nöjdhetsarbetsituationen	72 %	-	73 %	74 %	-
	Svenskt näringslivs företagsrankning	84	47	10	1	-

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Skapa goda urbana lokaliseringförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.	Nöjd medborgarindex NMI - 5 Nackafrågor	65 %	-	67 %	-	-
	Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar	58 %	-	50 %	-	-
	Energianvändning i kommunens egna byggnader (kWh/kvm)	111	-	120	-	-
	Trygghetsindex	1	-	120	120	120
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	579	-	-	-	-
	Kommunranking Aktuell hållbarhet	30	-	-	-	-
	Skyddad natur totalt, andel (%)	20,4 %	-	-	-	-

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40% av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.	Andel projekt som följer beslutad budget	-	-	95 %	95 %	95 %
	Andel projekt som följer beslutad tidsplan	-	-	95 %	95 %	95 %
	Andel projekt som följer beslutad produkt	-	-	95 %	95 %	95 %
	Flyttnetto, andel (%)	0,3 %	-	-	-	-

Nämnden för arbete och försörjning

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv (Kolada)	380	-	370	365	360
	Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.(Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	2 %	-	2,5 %	2,4 %	2,3 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada, Agenda 2030, Mål 1)	44,5 %	-	43 %	42 %	41 %
	Andel kursdeltagare inom sfi som har avslutat kurs med godkänt betyg	56 %	54 %	57 %	58 %	60 %
	Andel kursdeltagare i komvux på grundläggande nivå som har avslutat kurs med godkänt betyg	75 %	71 %	73 %	75 %	77 %
	Andel kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som har avslutat kurs med godkänt betyg	75 %	70 %	73 %	75 %	76 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kommunen skapar förutsättningar till inkludering för alla nackabor i samspel med aktörer i hela Nacka.	Andel kommundelar med bostäder för sociala ändamål (Egen mätning)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kommunen skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	-	-	3,4 %	3,3 %	3,2 %

Fritidsnämnden

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Fritidsanläggningarna är attraktiva och välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är långsiktigt kostnadseffektiva, flexibla och samutnyttjas.	Antal besök per invånare och år på Nacka simhall och Näckenbadet.	0,9	-	1,2	1,2	2
	Andel av befolkningen 16–84 år som är fysiskt aktiva i minst 150 minuter per vecka.	71 %	-	73 %	74 %	75 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet. Bidrag ska möjliggöra för alla Nackabor att delta.	Andelen barn i åldersgruppen 7-20 år som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd).	71 %	-	78 %	79 %	80 %
	Andelen av dem som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd) som är flickor.	45 %	-	50 %	50 %	50 %
	Andelen medborgare som anser att utbudet av ställen för unga att träffas på (t.ex. fritidsgårdar) är ganska eller mycket bra.	44 %	-	55 %	60 %	60 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad, spontan och egen fritidsaktivitet som speglar befolkningens behov. Skötseln och utformningen av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.	Andelen simhallsbesökare som är nöjda sitt besök.	57 %	-	95 %	95 %	95 %
	Andelen medborgare som anser att öppettiderna i kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra.	79 %	-	82 %	82 %	84 %
	Andelen medborgare som anser att möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra.	73 %	-	74 %	74 %	75 %
	Andelen medborgare som anser att skötseln av kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra.	80 %	-	84 %	84 %	86 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa, inkluderande och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.	Andelen kollodeltagare som är nöjda med sin kollovistelse.	81 %	-	85 %	90 %	92 %
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (statligt LOK-stöd).	-	-	46	46	47
	Nöjd-kund-index fritidsgårdsverksamhet.	92 %	-	96 %	96 %	97 %

Kulturnämnden**Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna**

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.	Andel aktiva låntagare på bibliotek, antal/1000 invånare.	259	-	300	300	300
	Andel barn och unga som är nöjda med den kulturskoleverksamhet de deltar i.	95 %	96 %	97 %	98 %	98 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom att stödja Nackabornas egna engagemang och genom delaktighet utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.	Nöjdkundindex för bibliotek, Hembygdsmuseet och Dieselvekstad.	90 %		86 %	88 %	89 %
	Andelen medborgare som anser att bibliotekens utbud av böcker och tidskrifter är ganska eller mycket bra.	95 %	-	96 %	97 %	98 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.	Antal besök per invånare och år på kulturhuset Dieselvekstad	6,3	-	7,2	7,3	7,3
	Antal besök per invånare och år på bibliotek.	6,5	-	7	7,5	7,7
	Antal besökare per år på museer och kulturhistoriska anläggningar	9 397	-	6 000	6 000	6 000
	Andelen medborgare som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet (till exempel konstutställning, teater och konserter) är ganska eller mycket bra.	43 %	-	55 %	60 %	60 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen bidrar till tillväxt och utveckling.	Andel barn och unga som deltar i den kulturskola/verksamhet som de vill.	97 %	97 %	98 %	98 %	98 %

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden**Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna**

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Avgiftsbelagda verksamheter ska i huvudsak vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå. Vid detaljplanering ska mark nyttjas ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart.	Plankostnad (krona per kvadratmeter) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus i stadsbyggnadsprojekt	-	-	445	445	445

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nacka ska utvecklas med hög kvalitet och stor variation. Utvecklingen sker tillsammans med	Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden)	70 mån	-	36 mån	36 mån	24 mån

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nackaborna genom delaktighet och dialog. Detaljplaner ska stödja ett hållbart och levande Nacka med områden som har väl utbyggd infrastruktur och en bra blandning av bostäder, välfärd, kommersiella verksamheter och grönområden.	Mediantid bygglovsärenden	6 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor
Myndighetsutövningen är rättssäker, effektiv, serviceinriktad och kundorienterad.	NKI Bygglov	74	-	80	81	82
	NKI Miljö- och hälsoskydd	82	-	80	82	84
	NKI Livsmedelstillsyn	83	-	80	82	84
	NKI KLM Lantmäteriförrättningar	-	-	80	80	80
	NKI Lantmäterienheten Kart- och mätärenden	-	-	80	80	80

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva, trygga och hållbara över tid i ett förändrat klimat. Nackaborna har nära till parker, natur, kultur och idrott.						
Detaljplanering ska kunna redovisa klimatpåverkan. Genom att fokusera på miljö- och klimatambitioner bidrar Nacka till ett bättre klimat och en bättre miljö.						

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nacka utvecklas för nuvarande och framtida nackabor och näringsliv.						
Detaljplaner tas fram i en takt som möjliggör de övergripande målen om nya bostäder och arbetsplatser beslutade av kommunfullmäktige. Framdriften i samhällsplaneringen säkerställs så att detaljplaner möjliggör ny infrastruktur och god tillgång till kollektivtrafik.	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön	940	0	800	800	800
	Antal arbetsplatser i tillstyrkta detaljplaner	628	0	-	-	-
Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen bidrar till förbättrad service till nackabor, företag och organisationer.						

Natur- och trafiknämnden

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.	Upparbningsgrad investeringsprojekt (utfall genom budget). Mål: minst 75 procent	128 %	42 %	75 %	75 %	75 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.	Medborgarna nöjda med underhåll och skötsel av gator och vägar. SCB-mått, mål att vara bland de 10% bästa	12 %	-	10 %	10 %	10 %
	Medborgarna nöjda med snöröjning av gång- och cykelvägar. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	20 %	-	10 %	10 %	10 %
	Medborgarna nöjda med skötsel av allmänna platser, tex parker, torg, lekplatser. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	31 %	-	10 %	10 %	10 %
	Medborgarna nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	11 %	-	10 %	10 %	10 %
	NKI - hantering av synpunkter och fel	3,3	3,6	3,5	3,6	3,7
	NKI - snöröjning	-	-	2	3	3
	Andel kunder som är nöjda med handläggning av markupplåtelse	70 %		75 %	77 %	79 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv	Medborgarnas uppfattning av hur stort eller litet problem det är med nedskräpning. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	22 %	-	10 %	10 %	10 %
	Andel energismart belysning, andel procent	49%	-	85 %	95 %	96 %
	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning	-	-	75 %	77 %	79 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
God framkomlighet och hållbart resande	Antal cykelpassager Sicklavägen ska öka med 10 procent årligen	7 %	-	10 %	10 %	10 %
	Antal infartsparkeringsplatser cykel, nära kollektivtrafik	856		950	1000	1 050
	Medborgarna nöjda med utbudet av pendlarparkeringar i kommunen. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	72 %	-	10 %	10 %	10 %
	Medborgarna nöjda med utbudet av laddningsstationer för elfordon i kommunen. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	37 %	-	10 %	10 %	10 %

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
	Medborgarnas uppfattning om möjligheten att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken i sina vardagliga resor, till exempel till arbete eller annan sysselsättning kommunen. SCB-mått, mål att vara bland de 10 procent bästa	8 %	-	10 %	10 %	10 %
	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel procent	-	-	100 %	100 %	100 %
Robusta miljöer som klarar klimatförändringar	Antal genomförda klimatanpassningsprojekt	-	-	2	3	4

Socialnämnden

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nackaborna har tillgång till lättillgängliga, förebyggande och väl utvecklade tjänster. Handläggningen utgår från kunden och är smidig och effektiv.	Andel flickor och pojkar, kvinnor och män som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten (IFO)	75 %	-	85 %	85 %	85 %
	Andel flickor och pojkar 13-17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats	66 %	-	90 %	90 %	90 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Barn och vuxna är delaktiga i det stöd och skydd de behöver. Insatserna utvecklas utifrån kundens behov, är av god kvalitet och följs upp regelbundet.	Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan. Mål 4 Agenda 2030	60 %	62 %	95 %	95 %	95 %
	Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld. Mål 5 Agenda 2030	76 %	75 %	90 %	90 %	90 %
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet. Mål 10 Agenda 2030	83 %	-	90 %	90 %	90 %
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppbostad (LSS)	78 %	-	85 %	85 %	85 %
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin servicebostad (LSS)	100 %	-	90 %	90 %	90 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor.	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad	2	-	0	0	0

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.	Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	65 %	63 %	80 %	80 %	80 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Det är attraktivt för anordnare och utförare att verka i Nacka. Samarbetet med andra huvudmän och civilsamhället förebygger sociala problem	Andel anordnare och utförare som är nöjda med att verka i Nacka	95 %	-	80 %	95 %	95 %

Utbildningsnämnden

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen av totalt åtta när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola - Förskola	plats 3	plats 7	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3
	Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola	plats 7	-	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10
	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen av totalt sju när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Grundskola	plats 3	plats 4	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3
	Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller betygspoäng - Gymnasieskola	plats 10	-	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10
	Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Gymnasieskola	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Alla elever klarar skolan inom avsedd tid	Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola (Agenda 2030)	90 %	-	90 %	90 %	90 %
	Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år - Gymnasieskola (Agenda 2030)	88 %	-	87 %	87 %	87 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Alla barn och elever utvecklas maximalt	Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg den 15 oktober - Förskola (Agenda 2030)	98 %	-	97 %	97 %	97 %
	Andel elever i årskurs 3 som klarar alla delprov i svenska och matematik (nationella prov) - Grundskola	76 %	72 %	82 %	82 %	82 %

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
	Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan - Grundskola (Agenda 2030)	95 %	-	97 %	97 %	97 %
	Andel avgångselever som får gymnasieexamen - Gymnasieskola (Agenda 2030)	96 %	-	97 %	97 %	97 %
	Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) - Grundskola	267	-	270	270	270
	Genomsnittlig betygsnivå - Gymnasieskola	15,3	-	15,5	15,5	15,5
Alla barn och elever stimuleras i undervisningen och får stöd när de behöver	Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande - Förskola	96 %	96 %	95 %	95 %	95 %
	Andel föräldrar som upplever att barnet får det stöd och den hjälp som behövs - Förskola	NY	-	94 %	94 %	94 %
	Andel elever som upplever att lärarna gör lektionerna intressanta (åk 6 och 8) - Grundskola	NY	-	67 %	67 %	67 %
	Andel elever som upplever att de får den hjälp de behöver av lärarna (åk 6 och 8) - Grundskola	NY	-	92 %	92 %	92 %
	Andel elever som upplever att de får den hjälp de behöver i sina studier - Gymnasieskola	NY	-	80 %	80 %	80 %
	Andel elever som upplever att lärarna gör lektionerna intressanta - Gymnasieskola	NY	-	70 %	70 %	70 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet	Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar - Förskola	98 %	90 %	95 %	95 %	95 %
	Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Grundskola	86 %	76 %	75 %	75 %	75 %
	Andel förskolor som har minst 20 procent förskollärare - Förskola (Agenda 2030)	80 %	80 %	95 %	95 %	95 %
	Andel skolor som har positiv salsavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen - Grundskola	83 %	-	80 %	80 %	80 %
	Andel skolor som har minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen - Gymnasieskola	90 %	-	90 %	90 %	90 %
	Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Gymnasieskola	NY	-	50 %	50 %	50 %
	Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande	Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan - Förskola	97 %	96 %	98 %	98 %
Andel elever som är trygga i skolan - Grundskola		89 %	88 %	95 %	95 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola		91 %	-	95 %	95 %	95 %

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
	Andel elever som är trygga på sitt fritids (åk 3) - Fritidshem	NY	-	96 %	96 %	96 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola	Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommundel - Förskola (Agenda 20230)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Andel elever som fått plats i ordinarie skolval på den skola de valt i första hand - Grundskola	94 %	90 %	95 %	95 %	95 %
Det är attraktivt för anordnare som håller hög kvalitet att bedriva verksamhet i Nacka	Andel huvudmän som är nöjda med att verka i Nacka (huvudmän vägs efter antal enheter)	100 %	-	95 %	95 %	95 %
	Andel huvudmän som anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner (anordnare med erfarenhet av andra kommuner)	100 %	-	85 %	85 %	85 %

Äldrenämnden

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder.	Effektivitetsindex äldreomsorg	100	-	-	-	-
	Kvalitetsindex äldreomsorg	94				

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser.	Hemtjänstindex	-	-	-	-	-
	Personalkontinuitet hemtjänst	10,5	11,1	10	10	10
	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst	88 %	-	85 %	85 %	85 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Våra seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden.	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende	81 %	-	85 %	85 %	85 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället.	Antal personer med fallskador 65+ per tusen invånare (Agenda 2030)	4 172	-	3 300	3 300	3 300

Överförmyndarnämnden**Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna**

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Rätt från början och i rätt tid	Andel redovisningar fullständigt granskade per 30/9	100 %	-	100 %	100 %	100 %
	Andel av nämndens beslut som efter överklagan kvarstår efter rättens prövning	100 %	-	90 %	90 %	90 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Huvudmannens intresse står i fokus	Andel gode män som är nöjda med servicen	90 %	-	90 %	90 %	90 %
	Andel huvudmän som är nöjda med sin gode man	76 %	-	80 %	80 %	80 %

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag	Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst	51 %	-	60 %	65 %	70 %
	Andel ansökningar från ställföreträdare som lämnar in via e-tjänst	-	-	50 %	60 %	70 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2022	Utfall T2 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Alla huvudmän har en kompetent god man	Andel huvudmän som får god man inom två månader	94 %	-	95 %	95 %	95 %
	Andel ställföreträdare som certifieras (gruppen ställföreträdare för anhöriga är undantagna)	52 %	-	60 %	60 %	60 %

Bilaga 2. Agenda 2030

Vad är Agenda 2030?

Agenda 2030 är FN:s femtonåriga handlingsplan för en global hållbar utveckling. Den innehåller 17 mål och 169 delmål och antogs av FN:s generalförsamling 2015. Agendans 17 globala mål syftar bland annat till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten.

Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om att implementera Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet. Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest. Samtliga mål i Agenda 2030 kan anses ha en koppling till den verksamhet som bedrivs på lokal och kommunal nivå. I kommuners och regioners grunduppdrag ingår exempelvis skola, omsorg, samhällsplanering och regionalt utvecklingsansvar som är direkt eller indirekt relaterade till genomförandet av agendans delmål.

Kommunen strävar efter att förenkla och tydliggöra uppföljning och redovisning av nämndernas och

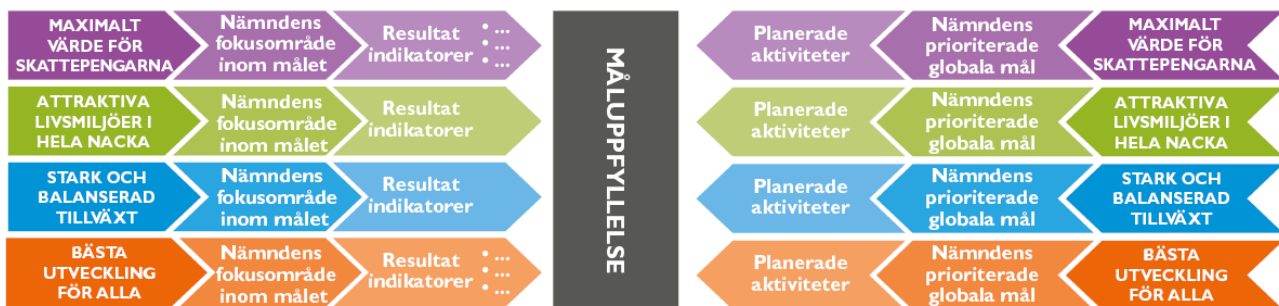
verksamheternas hållbarhetsarbete. Därför har Nacka kommun under 2022 implementerat en Agenda 2030-modul i kommunens resultatstyrningssystem, Stratsys. Utvecklingsarbetet har fortsatt under 2023 och en integration mellan moduler har genomförts i syfte att öka framdriften och underlätta uppföljningen.

För att veta hur kommunen ställer sig i jämförelse med andra kommuner kan jämförelseverktyget Kolada med öppna data användas.¹ Ett 50-tal nyckeltal i Kolada ligger under paraply Agenda 2030.

Nämndernas och verksamheternas rapportering av Agenda 2030

Sammantaget kan konstateras att nämnderna och verksamheterna har tagit många initiativ inom ramen för Agenda 2030. I stort sett alla globala mål har genomförda eller planerade aktiviteter. Många av de aktiviteter som planeras för är kopplade till globala mål som hamnar under bästa utveckling för alla samt attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Följande bild är tänkt att visa hur arbetet ingår som en naturlig i alla nämnder och enheters verksamhet och planerar att följas upp.

¹ Kolada är en tjänst från rådet för kommunala analyser (RKA).

I de följande avsnitten presenteras en sammanställning om planerad verksamhet inom ramen för Agenda 2030 under kommande år med utgångspunkt i Nackas fyra övergripande mål. De globala målen under respektive övergripande mål är de som ofta associeras med det övergripande målet, men det är ingen strikt definition. Hur verksamheterna och nämnderna planerar sitt arbete med hållbarhet under 2024 i mål och budget finns att läsa i bilaga xx.

Maximalt värde för skattepengarna

Nackas övergripande mål om maximalt värde för skattepengarna spänner brett över de globala målen. Kommunen har tagit fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) i syfte att öka kommunens motståndskraft att klara kriser och bidra till att Nacka är en motståndskraftig kommun, väl förbered på att hantera katastrofer och kriser. Risk- och sårbarhetsanalysen kan sägas bidra till alla Nackas fyra övergripande mål.

Förrättningar som rör utbyggnad av tunnelbanan är prioriterade. Här sker ett nära samarbete med region Stockholm för tidplaner, prioriteringar med mera.

Hittills har den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) kunnat hålla önskade tidplaner.

Nacka kommun är en serviceorganisation. Kommunen prioriterar kundbemötande och tillgänglighet. En aktivitet som bidrar till det är en kvalitetssäkring av bemötande via en webbutbildning. Ett stabilt och i alla lägen fortsatt professionellt bemötande av alla som jobbar i Nacka kommun bidrar till att kommunen är och uppfattas som en inkluderande, ansvarsfull och rättvis organisation. Arbetet för ökad kundnöjdhet hos Nackaborna och näringslivet fortsätter. NKI (Nöjd-Kund-Index) är ett nyckeltal som bidrar till hållbar industri.

Kommunen arbetar för ett ansvarsfullt återbruk, till exempel pantning av gammal IT-utrustning som datorer etcetera. Utbyte till led-armaturer i kommunens egna fastigheter ska ske i syfte att minska energianvändningen och kostnader i byggnader. Även utomhusbelysning i form av till exempel gatubelysning planeras att bytas ut till mer energieffektiva lampor.

Inom utbildningsverksamheten planeras för en uppdaterad finansieringsmodell som ska bidra till att resurserna fördelas dit de bedöms göra mest nytta. Det medför att eleverna får den utbildning de har rätt till. I syfte att minska matsvinn så planeras för mätningar i såväl Nackas kommunala skolor och förskolor som särskilt boende inom äldreomsorgen.

Kompetensutveckling, omvärldsbevakning och kunskapsdelning bidrar till effektivare stöd för att bryta ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Kommunen arbetar för ett utvecklat kundval och insatsutbud för de målgrupper som omfattas i syfte att säkerställa snabbaste vägen till egen försörjning.

Inom detta mål återfinns också planerade aktiviteter i syfte att attrahera och behålla personal. Under 2024 inleds ett strategiskt arbetsmiljö- och hälsoarbete med fokus på att öka frisktalet. Frisktalet är andelen medarbetare med högst tre sjukfrånvarotillfällen med högst fem sjukfrånvarodagar under ett år. Vidare ska framför allt rekryterings- och introduktionsprocesserna men även arbetsmiljö- och hälsoarbetet utvecklas med fokus på att fler nyanställda ska arbeta kvar efter ett år. Det handlar också om att möjliggöra distansarbete och digitala friskvårdslösningar.

Bäst utveckling för alla

För Nackas övergripande mål om bästa utveckling för alla har i stort sett alla nämnder och verksamheter angett planerade aktiviteter som kan kopplas till de globala målen. Merparten av kommunens uppdrag handlar om att skapa bra förutsättningar för nackaborna. De starkaste beröringspunkterna i arbetet mot att bidra till målen i Agenda 2030 återfinns således under detta övergripande mål. Alla verksamheter inom den kommunala produktionen har som huvudsakligt uppdrag att bidra till kundernas eller medborgarnas hälsa och välbefinnande.

Kommunen stöder nyanlända att etablera sig i nackasamhället och på arbetsmarknaden. Kommunen arbetar fokuserat och målinriktat för att bistå den enskilde vilket ökar sannolikheten till en effektiv etablering på såväl arbets- som bostadsmarknaden. Kommunen arbetar med uppsökande verksamhet på biblioteket och på öppna förskolan i Fisksätra. Bland

annat erbjuds studie- och yrkesvägledning vid behov på plats i Fisksätra. Behov föreligger av ändamålsenliga insatser för att stödja språk och integration. Syftet är att öka andelen som påbörjar ordinarie utbildning i svenska för invandrare eller annan utbildning samt att öka andelen barn som börjar i förskolan. Särskilda riktade insatser behövs för att nå kvinnor som varken arbetar eller studerar. Kommunens verksamheter samverkar och bistår i ärenden avseende våld i nära relation. Det kan till exempel handla om att se över boendelösningar så att den våldsutsatta inte återvänder till våldsutövaren.

Kommunen stöder personer som står långt från arbetsmarknaden att komma vidare till studier eller egen försörjning. Målet är att öka möjligheterna för den enskilde att vara självförsörjande. Genom detta antas risken minska att hamna i det utanförskap som materiell och social fattigdom orsakar. Inom ramen för samordningsförbundet VårNa erbjuds flertalet insatser som riktar sig specifikt till individer som är aktuella hos fler än en medlemsorganisation. Myndighetsgemensam samverkan är av vikt för att nå måluppfyllelse. Kommunala introduktionsinsatser stödjer den enskilde i möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden vilket kan skapa förutsättningar till etablering på bostadsmarknaden.

Kommunal vuxenutbildning bistår den enskilde att fullfölja grundläggande utbildning eller att omskola sig. Samverkan mellan professioner, myndigheter, hälso- och sjukvård och andra samhällsfunktioner såväl internt som externt är en framgångsfaktor för att minska risken att en insats fördröjs. Den kommunala vuxenutbildningen har ett brett kursutbud och är en möjlighet till fortbildning och yrkesväxling när arbetsmarknadens behov av arbetskraft förändras. Studie- och yrkesvägledning erbjuds för kommunens invånare så att de får möjlighet till att komma vidare i sin karriär och hitta rätt utbildning.

Nacka kommun verkar för lika förutsättningar för alla oavsett könstillhörighet. Skolledare och fackliga förtroendevalda arbetar tillsammans under begreppet Tillsammans för en bättre skola för att skapa en god och hållbar arbetsmiljö. Kommunen ansvarar för en mängd verksamheter för människor i olika stadier i livet och med varierande behov inom allt från öppna förskolor och fritidsverksamheter till äldreomsorg.

Dessutom finns insatser för fysiskt eller psykiskt funktionsvarierade.

Kommunens aktiviteter säkrar att alla elever får den utbildning de har rätt till. Statistik jämförs mellan skolor och dialog förs med rektorer. Bland annat följs andel barn 3-5 år som går i förskola eller pedagogisk omsorg och andel legitimerade förskollärare i Nackas förskolor. En hög andel legitimerade förskollärare främjar en god kvalitet. En god tillgång till platser i förskolan medför att föräldrar får goda valmöjligheter av förskola. Placerade barns hälsa kommer följas upp regelbundet under socialtjänstens vård för att snabbt kunna åtgärda eventuella brister. Skolfam ger stöd för att uppnå kunskapsmål. I detaljplaner handlar det om att tillsäkra lektytor för barn vid planläggning av skolor och förskolor. Nacka kommun genomför satsningar på nya idrottsanläggningar i takt med befolkningsutvecklingen. Även utveckling av nya kulturlokaler på olika platser i Nacka planeras, ett exempel är renovering och utveckling av Kulturhuset Dieselverkstaden. Olika kompetenshöjande utbildningar erbjuds Kundval kulturskola, med möjlighet för alla inom målgruppen att delta. Kulturpengen skapar möjlighet för alla barn i för- och grundskola att få ta del av kultur.

I det kommunala aktivitetsansvaret följs ungdomar som inte fullföljt gymnasiet och är i åldern 16-19 år upp. Ungdomarna erbjuds studie- och yrkesvägledning och insatser som studieförberedande praktik. Syftet är att stötta ungdomarna att få en gymnasieutbildning. Målinriktade insatser erbjuds unga 16-24 år som varken arbetar eller studerar. God samverkan finns etablerad för att nå målgruppen.

Inom äldreomsorgen har en utökad tjänst för syn- och hörselinstruktör har tillskapats. Syftet är ökad livskvalitet för personer med syn- och hörselnedsättning och minskat antal fallolyckor. Fallförebyggande hembesök är ett nytt förebyggande/hälsofrämjande uppdrag. Genom att kontakta alla som fyller 80 varje år och erbjuda ett hembesök eller telefonsamtal för att ge information om fallförebyggande och hälsofrämjande insatser kan risken för fall, ensamhet och isolering samt annan ohälsa minska. Det finns ett nytt upplägg kring balansskola och andra fysiska aktiviteter - lokala aktörer involveras via äldrekoordinator.

Äldrekoordinatorerna ska i sitt uppdrag arbeta med samverkan med civilsamhället, med primärvården och med träffpunkterna för seniorer i alla kommundelar. Genom att sprida information om hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter och ge råd och stöd är målet att volontärer i föreningar själva anordnar aktiviteter som balansskola, qigong och annan fysisk aktivitet.

Kommunen planerar för ett nytt upplägg som kallas EKEN. EKEN står för Egen Kraft och ENergi. Det är ett specialanpassat gym som finns i anslutning till Seniorcenter Ektorps lokaler. Gymmet erbjuder 16-veckorskurser för seniorer som är individuellt utformade och bygger på en bedömning och startmätning. Resultatet följs sedan upp efter ett halvår. Efter avslutad kurs, som leds av äldrekoordinatorerna, kan man fortsätta träna på gymmet och få stöd av volontärer. Nacka är genom Strategi för hälsosamt åldrande en av världens äldrevänliga kommuner (Age Friendly Cities) vilket är en del av WHO. Strategin om Nacka - äldrevänlig kommun antogs 2018 och består av 6 olika strategiska mål. Kommunen ansvarar också för att rekrytera, utbilda och kompetensutveckla lämpliga ställföreträdare till äldre. Ställföreträdarnas uppdrag syftar till att huvudmannen ska kunna nå sin fulla potential utifrån sina förutsättningar.

Framtidsdialog Nacka går ut på att genom kommunikation och marknadsföring inspirera, inkludera och motivera dagens och morgondagens medarbetare, partners och invånare – utifrån en gemensam berättelse om Nacka.

I ett internationellt perspektiv finns samarbete med Gyeongsangnam do Office of Education (GOE), Sydkorea. Samarbetet innebär ett utbyte på skolledarnivå där välfärd skola tar emot besök samt genomför en studieresa till Sydkorea. Samarbetet fokuserar bland annat på pedagogiskt ledarskap, elevhälsoarbetet, möjligheter med digital teknik och utmaningar med hälsa/utbildningsskuld i samband med COVID-19. Fokus för samarbetet är utbyte av kunskap och expertis och därigenom kapacitetsutveckling inom respektive organisation. Det yttersta syftet är att genom ett ömsesidigt lärande på skolledarnivå bidra till ökad undervisningskvalitet

för eleverna i grund- och gymnasieskolan samt hälsa och välbefinnande.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

För Nackas övergripande mål om attraktiva livsmiljöer i hela Nacka har nästan samtliga nämnder och verksamheter angett planerade aktiviteter som kan kopplas till de globala målen. Det finns potential för nämnderna och verksamheterna att tydligare bidra till att bekämpa klimat-förändringarna bland annat genom sina inköp. Kommunen köper in och konsumerar stora mängder varor och tjänster och ställer där så är möjligt hållbarhetskrav. Det kan till exempel innefatta utvärderingskrav i upphandling av IT-drift. Projekt för att öka källsortering av avfall på samtliga verksamheter ska äga rum. Ett pilotprojekt för att mäta och minska matsvinn pågår på Nacka seniorcenter Sjötäppan. Förstärkt klimat- och energirådgivning för nackabor och näringsliv planeras. Nacka kommer fortsatt arbeta med ett systematiskt arbete för klimatanpassning. Nu behöver det aktiva arbetet med att genomföra de identifierade åtgärderna.

Kommunen genomför upprustning av befintliga parker och naturområden genom årliga reinvesteringar. Det gör att vi bibehåller en god skötsel av parker och naturområden och är en förutsättning för att locka människor till rekreation och ökad vistelse i naturområden och till ett tryggt och säkert användande av lekplatser. I kommunens drift- och underhållsplan för konstgräsplaner ingår att installera granulatfällor i dagvattenbrunnar och andra insatser i anslutning till planerna för att minimera risken att granulat sprids i olika vattendrag.

Våtmarksprojektet Rena sjöar är ett program för att minska övergödningen i Nackas sjöar. Kommunen ska undersöka vilken naturmark som kan skyddas via bildande av naturreservat, biotopskydd eller på annat sätt. I kommunens egna fastigheter fortsätter solceller att installeras. Löpande arbete för att minska resor, transporter och arbetspendling med egen bil pågår liksom anpassning av den kommunägda fordonsflottan. Nya fordon ska vara så miljöanpassade som möjligt och från 2022 väljs eldrivna fordon om sådana alternativ finns på marknaden. Energianpassning av egna verksamheter och lokaler görs och nybyggnadsprojekt ska utgå ifrån minst Miljöbyggnad nivå silver.

Under 2024 kommer arbetet med att ta fram en ny översiktsplan tas vidare. En översiktsplan skapar förutsättningar för en hållbar mark- och vattenanvändning och möjligheter för en attraktiv livsmiljö. För att testa nya arbetssätt och påskynda och förstärka klimatomställningen tillsammans med näringsliv, civilsamhället och forskare inom akademien är Nacka sedan 2021 medlem i innovationsplattformen Viable Cities. I ett nytt klimat- och miljöprogram kommer Nackas koldioxidbudget att vara ett viktigt underlag liksom åtgärdsplanerna för avfall, fossilfria transporter samt kommunens gröna obligationer.

I stadsutvecklingen har kliv tagits i förhållande till de globala målen. I planeringsskedet ska kommunen verka för att minimera sprängning av berg, styra höjdsättning av mark och golvnivå i detaljplaner och respektera områden med översvämningrisk som ej lämpliga för exploatering. Planverktyget ska också användas till att på lång sikt säkerställa bevarandet av park och natur. Vid exploatering av mark ska kompensationsåtgärder beaktas. Grönnytefaktor ska användas i alla projekt och bilpool ska finnas med som mobilitetsåtgärd i exploateringsavtal. Under nästa år ska också den lokal masshanteringsplanen färdigställas, vilket syftar till att minimera till exempel långa transporter.

Genom stödet till föreningslivet har Nacka ett brett och engagerat föreningsliv. Föreningarnas verksamhet bidrar i sin tur till ett demokratisk lärande som i sin tur stärker yttrandefrihet och värderingar om allas rätt att delta. Genom kommunens mål för

biblioteksverksamheten stärks förutsättningarna för yttrandefrihet och demokrati. På biblioteken finns kompetent personal som bidrar med kunskap och källkritiskt förhållningssätt.

Kommunen planerar fortsatt insatser för trygghetsskapande åtgärder, integrationssatsningar, stöd för våldsutsatta samt övriga sociala insatser. Ett exempel är Framgång Fisksätra som är ett 27- punktsprogram för att bygga vidare på det goda arbete som redan pågår i området för att skapa en välfungerande skola av hög kvalitet med särskilt fokus på det svenska språket, bryta utanförskapen genom fler jobb, skapa ett upprustat, rent och snyggt Fisksätra med nya bostäder och mer ordning och trygghet.

Stark och balanserad tillväxt

För Nackas övergripande mål om stark och balanserad tillväxt finns relativt få, men stora planerade aktiviteter. Risk- och sårbarhetsanalysen, som nämndes tidigare, faller in även under detta mål. Framtidsfonderna uppmuntrar och bidrar till innovation utöver det dagliga verksamhetsansvaret, vilket ger Nacka framdrift inom till exempel klimatarbetet eller digitalisering. Kommunen utvecklar också lösningar för att tillgängliggöra värdefull data som öppen. Öppna data ökar innovationstakten i samhället och möjliggör att fler aktörer kan bygga smarta tjänster på kommunens data.

En nödvattenplan och arbetet med att säkra dricksvatten för alla samt att öka redundans i vattenförsörjningen är en viktig åtgärd som bidrar till att uppnå målet. Planen ska bidra till att kommunens och samhällsviktiga verksamheter fungerar i en krissituation, vilket skapar trygghet för de som bor och verkar i Nacka.

Kommunen planerar för flera ambitiösa satsningar på nya anläggningar för såväl fritids- som kulturverksamhet i hela Nacka. Genom verksamheterna skapas möjligheter att tillsammans göra saker utomhus med sina barn, motionera eller kunna ta del av eller anordna lokala evenemang. Mål om att värna kulturarven och att erbjuda tillgängliga kulturlokaler ger förutsättning för möten över generationsgränserna och att göra saker tillsammans. Aktiva gaturum bidrar till att stadsmiljön upplevs levande och trygg.

Kommunen planerar utbyggnad av gång och cykelbanor och ska dessutom erbjuda beteendepåverkande evenemang under 2024 så som bilfria veckan, gå och cykla till skolan och vintercyklist. Aktiviteter som ökar viljan, kunskapen och möjligheten att resa hållbart till och från skola och arbete. Sopsaltning för att främja vintercykling och god hälsa. Under vintern 2023 - 2024 kommer antalet sträckor som sopsaltas utökas, främst med inriktning på gående. Utvärdering sker under våren 2024. Ombyggnationer sker för att förbättra förutsättningar för att resa kollektivt. Nacka kommun vill underlätta etableringen av publika laddstolpar.

Den kommunala vuxenutbildningen har ett brett kursutbud och är en möjlighet till fortbildning och yrkesväxling när arbetsmarknadens behov av arbetskraft förändras. En god tillgång till platser i förskolan medför att föräldrar får goda valmöjligheter av förskola. Nacka kommun arbetar aktivt tillsammans med verksamheterna att säkra att det finns plats i förskolan i varje kommunal del. Prognoser görs för kommande behov.

Bilaga 3. Checkbelopp och ersättningar

Tabell 1. Checkbelopp för förskoleverksamhet och fritidshem (Kronor per år)

Förskola 1-5 år	1-2 år	3-5 år
1-25 timmar/vecka	112 655	91 787
26-39 timmar/vecka	154 807	128 949
40 timmar och mer/vecka	171 909	148 421
Allmän förskola 3-5 år, en nivå		57 413
Allmän förskola 3-5 år anvisad plats, en nivå		91 787

Pedagogisk omsorg 1-5 år	1-2 år	3-5 år
1-25 timmar/vecka	86 583	67 128
26-39 timmar/vecka	133 718	110 620
40 timmar och mer/vecka	139 162	117 642

Pedagogisk omsorg med lokal 1-5 år	1-2 år	3-5 år
1-25 timmar/vecka	101 537	81 895
26-39 timmar/vecka	148 702	125 446
40 timmar och mer/vecka	154 186	132 508

Fritidshem	Belopp
Förskoleklass	45 788
Förskoleklass, barn till föräldraledig/arbetslös 10 timmar/vecka	36 630
Årskurs 1-3	41 269
Årskurs 1-3, barn till föräldraledig/arbetslös 10 timmar/vecka	32 604
Årskurs 4-6 (öppen fritidsverksamhet, per elev inskrivna i skolans årskurs 4-6)	1 414
Årskurs 4-6 (öppen fritidsverksamhet, pedagogisk omsorg årskurs 4-6)	17 448

Tabell 2. Checkbelopp förskoleklass och grundskoleutbildning (Kronor per år)

Förskoleklass och grundskoleutbildning	Belopp
Förskoleklass	65 559
Grundskola	
Årskurs 1-3	86 064
Årskurs 4-6	88 229
Årskurs 7-9	110 930
Grundsärskola	
Årskurs 1-3	302 554
Årskurs 4-6	310 538

Förskoleklass och grundskoleutbildning	Belopp
Årskurs 7-9	327 115

Tabell 3. Checkbelopp och ersättningar gymnasieskola (Kronor per år)

Nationella gymnasieprogram inom samverkansområdet	Belopp
Barn- och fritidsprogrammet	91 369
Bygg- och anläggningsprogrammet, förutom pris enligt nedan	124 075
Bygg- och anläggningsprogrammet, Anläggningsfordon (BAANL) – Åk 2 och 3	231 161
Ekonomiprogrammet	84 491
El- och energiprogrammet, förutom pris enligt nedan	118 521
El- och energiprogrammet, Energiteknik (EEENE)	125 778
Estetiska programmet, förutom pris enligt nedan	115 199
Estetiska programmet, Estetik och media (ESEST)	119 830
Estetiska programmet, Musik (ESMUS)	133 736
Försäljnings- och serviceprogrammet	95 718
Fordons- och transportprogrammet, förutom pris enligt nedan	143 347
Fordons- och transportprogrammet, Transport (FTTRA) – Åk 2 och 3	215 698
Handels- och administrationsprogrammet	95 718
Hantverksprogrammet	115 922
Hotell- och turistprogrammet	95 983
Humanistiska programmet	84 816
Industri tekniska programmet	153 009
Naturbruksprogrammet, förutom pris enligt nedan	178 613
Naturbruksprogrammet, Lantbruk (NBLAN)	221 512
Naturbruksprogrammet, Skog (NBSKG)	Riksprislista
Naturbruksprogrammet, Trädgård (NBTRA)	Riksprislista
Naturbruksprogrammet, Hästhållning (NBHAT)	Riksprislista
Naturbruksprogrammet, Naturturism (NBNAT)	Riksprislista
Naturvetenskapliga programmet	93 355
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	137 320
Samhällsvetenskapsprogrammet, förutom pris enligt nedan	84 307
Samhällsvetenskapsprogrammet, medier, info och kommunikation (SAMED) – Åk 2 och 3	100 425

Nationella gymnasieprogram inom samverkansområdet	Belopp
Teknikprogrammet	98 020
VVS- och fastighetsprogrammet	120 058
Vård- och omsorgsprogrammet	96 054
Lagidrott, tilläggsersättning – NIU	18 803
Individuell idrott, tilläggsersättning – NIU	22 564

Programinriktat individuellt val, IMV inom samverkansområdet	Belopp
Barn- och fritidsprogrammet	93 719
Bygg- och anläggningsprogrammet	127 564
Ekonomiprogrammet	85 980
El- och energiprogrammet	121 538
Estetiska programmet	117 038
Fordons- och transportprogrammet	148 644
Försäljnings- och serviceprogrammet	98 249
Handels- och administrationsprogrammet	98 249
Hantverksprogrammet	118 972
Hotell- och turismprogrammet	98 249
Humanistiska programmet	85 980
Industriprogrammet	155 535
Naturbruksprogrammet	181 011
Naturvetenskapliga programmet	94 356
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	140 239
Samhällsvetenskapsprogrammet	85 980
Teknikprogrammet	99 673
VVS- och fastighetsprogrammet	123 472
Vård- och omsorgsprogrammet	98 249

Övriga gymnasieprogram	Belopp
Introduktionsprogram, individuellt alternativ (IMA)	107 924
Introduktionsprogram, individuellt alternativ – liten grupp (IMA-LG)	271 742
Introduktionsprogram, språkinriktning (IMS)	155 908
Anpassad gymnasieskola	335 633

Interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning. Ersättning utöver programpris (kr/elev/läsår)	Belopp
Vård- och omsorgsprogrammet – Kungsholmens västra gymnasium	369 389
Naturvetenskapliga programmet – Kungsholmens västra gymnasium	369 000

Interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning. Ersättning utöver programpris (kr/elev/läsår)	Belopp
Samhällsvetenskapliga programmet, beteende – Kungsholmens västra gymnasium	329 848
Samhällsvetenskapliga programmet, samhälle – Kungsholmens västra gymnasium	329 848
Ekonomiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	330 648
Teknikprogrammet – Thorildsplans gymnasium	388 267
El- och energiprogrammet – Thorildsplans gymnasium	475 803

Interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning	Belopp
Ersättning kr/elev/läsår	9 302

Tabell 4. Checkbelopp – kulturskola

Kulturskola	Kronor per barn/elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs	10 118	1 167
Grupp ≤ 12 elever	5 759	562
Grupp ≥ 13 elever	3 004	562
Övriga kulturkurser	6 060	955
Dans och teater	6 818	1 193
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 739	1 697
Klippkort för 8 lektioner	1 904	265
Musikalcheck - ska inkludera parallella kurser å 27 lektioner i ämneskurs sång (max 1-4 elever), dans och teater. Max 1 check/elev och termin	21 642	2 387

Tabell 5. Checkbelopp särskilt boende för äldre

Nivå	1 1-6	2 7-11	3 12-15	4 16-20	5 21-24
Särskilt boende för äldre (kronor per dygn)	1 294	1 613	1 920	2 203	2 709
Demensvård utöver checkbelopp (kronor per dygn)	146	146	146	146	146

Tabell 6. Checkbelopp dagverksamhet, äldre

	Social inriktning	Demensinriktning
Ersättning (kronor per närvarotillfälle)	735	840

Tabell 7. Checkbelopp hemtjänst

Ersättning (kronor per timme)	Belopp
För hemtjänst inkl ledsagning och avlösning för äldre och personer med funktionsnedsättning	482

Tabell 8. Checkbelopp för ledsagarservice och avlösarservice

	Belopp
Ledsagarservice, LSS (kronor per timme)	334
Avlösarservice, LSS (kronor per timme)	323
Avlösning enl SOL, barn och unga upp till 20 år (kronor per timme)	323

Tabell 9. Checkbelopp för bostad med särskild service enligt LSS

Nivå	1	2	3	4	5
Ersättning (kronor per dygn)	1 126	1 422	2 341	3 282	4 399

Tabell 10. Checkbelopp daglig verksamhet, LSS

Nivå	1	2	3	4	5
Ersättning, Heltid (kronor per dag)	489	595	874	1 244	1 689
Ersättning, Deltid (kronor per dag)	353	417	613	872	1 181

Tabell 11. Checkbelopp korttidsvistelse, LSS

Nivå	1	2	3
Ersättning (kronor per dygn)	3 086	4 075	5 582

Tabell 12. Checkbelopp boendestöd

	Tider	Belopp
Måndag - fredag (ersättning, kronor per timme)	7:30-19:00	441
Måndag - fredag (annan ersättning)	19:00-22:00	särskild redovisning
Lördag, söndag, helg (annan ersättning)	7:30-17:00	särskild redovisning

Tabell 13. Checkbelopp sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar

Sysselsättning i grupp	Belopp
Belopp per halvdag	410
Individuell sysselsättning, extern arbetsplats kronor per månad	
Kartläggning tre månader	4 931
Uppföljning:	1 499

Tabell 14. Ersättningsbelopp familjerådgivning

	Checkbelopp	Egenavgift
Ersättning (kronor per samtal)	1 057	450

Tabell 15. Checkbelopp familjebehandling

	Belopp
En familjebehandlare (kronor per timme)	819
Två familjebehandlare (kronor per timme)	1 588

Tabell 16. Checkbelopp för öppenvårdsinsatser för personer med missbruksproblematik

	Belopp
Strukturerad öppenvårdsbehandling i grupp, primärvårdsbehandling (kronor per genomförd behandling)	28 868
Strukturerad öppenvårdsbehandling i grupp, eftervårdsbehandling (kronor per genomförd behandling)	14 145
Strukturerade samtalsserier (kronor per timme)	845
Rådgivning och förstärkt stöd (kronor per timme)	740

Tabell 18. Checkbelopp kommunala arbetsmarknadsinsatser (Kronor)

Check	Belopp per månad
Arbetsmarknadsinsatser, AMI 1	3 876
Arbetsmarknadsinsatser, AMI 2	5 100
Introduktionsinsatser, sfi och arbetsintroduktion, ISA	6 324
Förberedande arbetsinriktade insatser, FAI	8 160
Jobbpeng grund*	3 760
Jobbpeng Förstärkt*	4 955
Språk och arbetsintroduktion*	6 202
Check	Engångsersättning
Resultatbonus	20 400
Jobbpeng bonus*	18 360

Tabell 19. Checkbelopp vuxenutbildning

Verksamhet	Belopp per verksamhetspoäng
Grundläggande vuxenutbildning	
Kurser inom grundläggande vuxenutbildning	53,4
Orienteringskurser	46,8
Kurser på distans	40,4
Gymnasial vuxenutbildning	
Allmänna gymnasiala kurser	48,1
Kurser inom barn och fritid	49,1
Kurser inom försäljning och service	49,1
Kurser inom vård och omsorg	49,1
Kurser inom hotell och turism	49,1
Kurser inom restaurang och livsmedel	65,5
Övriga yrkesinriktade kurser	73,6
Matematik, fysik, kemi och biologi	60,8
Naturkunskap	54,7
Orienteringskurser	45,9
Kurser på distans	39,6

Verksamhet	Kronor per slutförd kurs
Svenska för invandrare, sfi	
Kurs 1A	30 600
Kurs 1B	30 600
Kurs 1C	25 500
Kurs 1D	25 500
Kurs 2B	17 616
Kurs 2C	13 817
Kurs 2D	13 817
Kurs 3C	13 817
Kurs 3D	13 817
Kurs A distans	15 409
Kurs B distans	12 161
Kurs C distans	9 540
Kurs D distans	9 540

Bilaga 4. Taxor och avgifter

Nämndernas och bolagens förslag till mål och budget omfattar i förekommande fall förslag till ändringar i taxor och avgifter. Följande förslag till ändringar har lämnats och kommer att ingå i det förslag till mål och budget för 2024-2026 som kommunstyrelsen fastställer den 23 oktober och som kommunfullmäktige beslutar den 13 november.

De föreslagna förändringarna beskrivs kortfattat här.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden är av kommunfullmäktige bemyndigad att fatta beslut om taxor och avgifter för nyttjandet av idrotts- och fritidsanläggningarna inom nämndens ansvarsområde samt avgifterna för kollo- och daglägerverksamhet. Beslut om förändrade taxor/avgifter fattas därför inte i Mål och Budget. Nuvarande taxor/avgifter gäller tills att fritidsnämnden fattar annat beslut. En översyn av taxorna och avgifterna ska göras årligen.

Kulturnämnden

Kulturnämnden är av kommunfullmäktige bemyndigad att fatta beslut om taxor, avgifter och entréavgifter inom nämndens ansvarsområde. Beslut om förändrade taxor/avgifter fattas därför inte i Mål och Budget. Nuvarande taxor/avgifter gäller till dess att kulturnämnden fattar annat beslut.

Förslag 2024	Avgift per elevplats och termin, kr
Ämneskurs musik (max 1-4 elever)	1 151
Musikgrupp < 12 elever	554
Musikgrupp > 13 elever	554
Övriga kulturkurser	941
Dans och teater	1 176
Cirkus med golv- och luftakrobatik	1 673
Klippkort för 8 lektioner	261
Musikalcheck - ska inkludera parallella kurser å 27 lektioner i ämneskurs sång (max 1-4 elever), dans och teater. Max 1 check/elev och termin	2 352

Förslag 2024	Kulturpeng per barn och år (barn 3-15 år i förskola, kr)
Kulturpeng	189

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster.

- Generell indexreglering med 4,1 procent vilket är i linje med beräknat Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som för 2024. Den höga inflationen gör att indexhöjningen är högre än normalt. Nämnden bedömer att ökningen är rimlig.

Utöver ovan nämnda reglering bedöms en höjning av taxan för planbesked nödvändig i syfte att säkra kostnadstäckning. Om handläggning av ett planbesked påbörjas utgår avgift.

- För enkla planbesked utgår en fast avgift om 25 000 kronor (15 000 kronor år 2023). Ett planbesked bedöms som enkelt om förslaget inte är av stor vikt eller har principiell betydelse och inte heller kan antas medföra en betydande miljöpåverkan samt saknar intresse för allmänheten. Dessa ärenden beslutas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- För mer komplexa planbesked utgår en fast och en rörlig avgift. Den fasta avgiften är 50 000 kronor (25 000 kronor år 2023). För ärenden som innebär mer än cirka 25 timmars arbete utgår en rörlig avgift per timme, tidsersättning enligt kommunens timtaxa för planarbete, upp till maxbeloppet 100 000 kronor (50 000 kronor år 2023). Dessa ärenden beslutas av kommunstyrelsen sedan 1 januari 2023.

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

- Generell indexreglering med 4,1 procent. Se ovan motivering.

Taxa för prövning och kontroll inom livsmedels- och foderområdena.

- Generell indexreglering med 4,1 procent. Se ovan motivering.

Natur- och trafiknämnden

Nämndens taxor och avgifter föreslås vara oförändrade i förhållande till 2023.

Socialnämnden

Taxa för serverings- och tobakstillsyn

Nämnden föreslår en generell indexreglering med 2,5 procent. Taxor gällande ansöknings- och tillsynsavgift för tobak samt tillsynsavgift för tobaksfria nikotinprodukter, folköl, e-cigarettor och kontrollavgift för receptfria läkemedel.

Serveringstillstånd

Ansökningsavgifter	2023	2024	Förändring
Ansökningsavgift stadigvarande tillstånd	12 755	13 073	2,5%
Tillfälligt tillstånd till slutna sällskap	1 063	1 089	2,5%
Tillfällig ändring i serveringstillstånd	1 063	1 089	2,5%
Ansökan om gemensam serveringsyta	4 252	4 358	2,5%
Tillfälligt serveringstillstånd, högst 3 dagar	3 720	3 813	2,5%
Tillfälligt med offentligt tillst. mer än 1000 p (max 3 dag)	8 503	8 716	2,5%
Tillfälligt serveringstillstånd, mer än 3 dagar	4 783	4 903	2,5%
Tillfälligt med offentligt tillst. Mer än 1000 p (mer än 3 dag)	10 629	10 895	2,5%
Ansökan om ägarändring, mindre än 50% av aktierna/andelarna i bolaget	4 252	4 358	2,5%
Ansökan om ägarändring, 50% eller mer av aktierna/andelarna i bolaget	10 629	10 895	2,5%
Ansökan om ändringar i verksamheten	4 252	4 358	2,5%
Provkostnad	1 594	1 634	2,5%
Timtaxa	1 435	1 471	2,5%
Ansökningsavgift stadigvarande tillstånd	12 755	13 073	2,5%

Tillsynsavgifter

	2023	2024	Förändring
Fast tillsynsavgift, inom normaltid	4 252	4 358	2,5%
Fast tillsynsavgift, utom normaltid	6 250	6 406	2,5%

Avgiftsklasser

	2023	2024	Förändring
1. 0 - 50 000 kr	1 063	1 089	2,5%
2. 50 001 - 250 000 kr	4 252	4 358	2,5%
3. 250 001 - 500 000 kr	6 909	7 081	2,5%
4. 500 001 - 750 000 kr	8 503	8 716	2,5%
5. 750 001 - 1 000 000 kr	10 417	10 677	2,5%
6. 1 000 001 kr -	14 880	15 252	2,5%

Nämnden har gjort om avgiftsmodellen för följande avgifter för 2024.

Förslag 2024

Ansökningsavgiften för tobakstillstånd	9 928

Förslag 2024

Uppföljande kontrollbesök, per timme	2 206r

Årlig tillsynsavgift folköl, tobak, e-cigarettor eller tobaksfria nikotinprodukter

Försäljning av en varugrupp av folköl, tobak, e-cigarettor eller tobaksfria nikotinprodukter	2 206
Försäljning av två varugrupper av folköl, tobak, e-cigarettor eller tobaksfria nikotinprodukter	3 309
Försäljning av tre varugrupper av folköl, tobak, e-cigarettor eller tobaksfria nikotinprodukter	3 861
Försäljning av alla fyra varugrupper av folköl, tobak, e-cigarettor eller tobaksfria nikotinprodukter	4 413

Årlig kontrollavgift kr per år

Försäljning av receptfria läkemedel	2 206r

Årlig kontrollavgift receptfria läkemedel och tillsynsavgift av folköl och tobak e-cigarett eller tobaksfria nikotinprodukter

Försäljning av receptfria läkemedel plus en varugrupp av folköl, tobak, e-cigarett eller tobaksfria nikotinprodukter	3 309
Försäljning av receptfria läkemedel plus två varugrupper av folköl, tobak, e-cigarett eller tobaksfria nikotinprodukter	3 861
Försäljning av receptfria läkemedel plus tre varugrupper av folköl, tobak, e-cigarett eller tobaksfria nikotinprodukter	4 413
Försäljning av receptfria läkemedel plus alla fyra varugrupper av folköl, tobak, e-cigarett eller tobaksfria nikotinprodukter	4 964

Utbildningsnämnden

Avgifterna för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem föreslås följa reglerna om maxtaxa. Utbildningsnämnden föreslår också kommunstyrelsen att maxtaxan höjs enligt Skolverkets beslut om taket för maxtaxan för förskola, annan pedagogisk omsorg och fritidshem. Skolverkets har ännu inte meddelat höjningen för 2024. Avgifterna i tabellen nedan är därför oförändrade från 2023. Avgiften för öppen fritidsverksamhet föreslås beslutas av anordnare.

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg	Kronor per månad (2023)			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år				
1-25 timmar/vecka	488	907	491	0
26-39 timmar/vecka	560	1 029	514	0
40 timmar och mer/vecka	645	1 097	548	0

Avgifter fritidshem	Kronor per månad (2023)			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Fritidshem				
Förskoleklass-årskurs 3	097	548	548	0
Barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v	097	548	548	0
Årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet	Avgiften fastställs av anordnare			

Äldrenämnden

Maxtaxa

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att följa Socialstyrelsens rekommendation för maxtaxan för 2024. För 2023 uppgår maxtaxan till 2 359 kronor.

Avgifter äldreomsorgen

Nacka kommun tar ut avgifter för stöd till äldre, men aldrig mer än maxtaxan som för 2023 är 2 359 kronor. Vilken avgift varje person ska betala räknas fram utifrån inkomster, bostadskostnad och vilka insatser man är beviljad. Man kan välja att avstå från att lämna uppgift om inkomst och bostadskostnad. Då beräknas avgiften enligt maxtaxan.

Utifrån prisläget har äldreheten gjort en översyn av avgifterna. Nedan presenteras förslag på höjningar.

Avgifter äldreomsorgen	2023	2024	Förändring
Larm	255	260	2,0%
Matdistribution	68		
Hemtjänst	306	312	2,0%
Dagverksamhet	150	153	2,0%
Dagverksamhet lunch	78	80	2,0%
Korttids omsorg	80	82	2,0%
Korttids mat	130	133	2,0%
Korttidsboende omsorg	70	80	14,3%
Korttidsboende mat	120	130	8,3%
Maxtaxa	2 359		

Avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning

Vid debitering av avgift inom äldrenämnden ansvarsområde får kunder idag ett individuellt avgiftsbeslut och faktura för de insatser som är beviljade. Idag sker beräkning av avgifter för makar/sambos på annat sätt. Endast en av makarna betalar för insatserna, även om båda har hjälp i hemmet eller om en av makarna/sambon bor på särskilt boende. Makeparet/samboparet får ett gemensamt avgiftsbeslut där bådas insatser är med, men bara en av dem debiteras en avgift. Ett

makepar/sambopar betalar alltså enligt gällande riktlinje endast för en person medan en person som bor ensam betalar full avgift.

Dagens hantering innebär när den ene parten avlider eller vid separation att en kund som varit ”avgiftsbefriad”, plötsligt blir debiterad enligt maxtaxa när den andra parten avlider.

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att revidera Riktlinje för avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning.

Nacka Energi AB

Nacka Energi AB:s styrelse föreslår att nätavgifterna höjs med i genomsnitt cirka 7,5 procent från och med 1 januari 2024. Höjningen 2024 motiveras i sin helhet av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet samt ökade kostnader för elnätförluster och kostnader till överliggande nät. Bolagets intäktsnivå ligger inom prognostiserad intäktsram. Nacka Energis nätavgifter bedöms även efter en höjning ligga under medelnivån för 2024.

Nacka Vatten och Avfall AB

VA-taxa 2024

Nacka vatten och avfall AB har i uppdrag att leverera trygga och säkra vattentjänster i ett växande Nacka med minsta möjliga påverkan på miljön. Det innebär att ledningsnätet och VA-anläggningar, exempelvis pumpstationer och vattentorn, behöver underhållas, renoveras och byggas ut i takt med behoven och anpassat till nya lagar och förutsättningar som påverkar VA-verksamheten.

Taxa för VA-tjänster finns reglerat i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen. Detta brukar kallas självkostnadsprincipen. Enligt praxis ska driftresultatet, det vill säga överuttag och underskott, regleras över en treårsperiod. Vidare ska fördelningen av avgiftsuttaget ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

VA-taxan består av två delar, anläggningsavgift och brukningsavgift. I taxan finns även särskilda avgifter vilka ska täcka kostnader som uppstår när fastighetsägaren begärt eller åsidosatt sina skyldigheter samt sedan 2021 en industriavloppstaxa som är en överhaltsavgift för verksamheter med spillvatten som kräver extra rening.

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Anläggningsavgifterna ska täcka utgifterna för att bygga ut VA - anläggningen till nya fastigheter. En grundlig genomlysning under våren 2023 visar att det är full kostnadstäckning i pågående projekt med nuvarande avgiftsnivå varför ingen höjning föreslås för 2024.

Brukningsavgiften är en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens kostnader som exempelvis köpt vatten och avloppsrening, drift- och underhållskostnader, personal, ränta och avskrivningar. Kostnaderna förväntas öka kraftigt till 2024, främst på grund av höjda räntor och ökade avskrivningar. Trots att en rad åtgärder har vidtagits för att hålla nere kostnaderna finns behov av att öka intäkterna.

Bolaget föreslår en höjning av brukningsavgifterna med 23 procent, vilket exempelvis innebär att en årskostnad för typhus A (enbostadshus) uppgår till 13 032 kronor per år och för typhus B (flerbostadshus, 15 lägenheter) till 135 361 kronor per år. Föreslagen taxehöjning motsvarar 203 kronor mer i månaden för ett enbostadshus och 141 kronor mer i månaden för en lägenhet i ett flerbostadshus. För att balansera resultatet kommer 10 miljoner kronor av det egna kapitalet nyttjas. Det innebär att bolaget har en fordran på taxekollektivet, vilken över tid ska återställas.

Höjningen på 23 procent föreslås gälla samtliga delavgifter i VA-taxan liksom särskilda avgifter och sprinkler. Undantaget är avgifterna för industriavlopp som höjs med 25 procent för att hamna på samma nivå som Stockholm Vatten och Avfalls industriavloppstaxa.

Avfallstaxa 2024

Nästa år, 2024, sker stora förändringar i det kommunala insamlingsansvaret då insamling av förpackningar tillkommer. Förpackningsinsamlingen ska finansieras av producentavgifter genom att Kammarkollegiet kvartalsvis betalar ut ersättning efter fastställda ersättningsnivåer.

Grundavgiften halveras för flerbostadshus och en miljöstyrningsavgift för förpackningar tillkommer för de flerbostadshus som inte sorterar. Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar från flerbostadshus hanteras av 4 upphandlade leverantörer. Flerbostadshusen kommer överens med en av leverantörerna om antal kärl, hämtningsfrekvens och pris. En maxtaxa i taxan reglerar det maximala priset en entreprenör får fakturera.

De förändringar som föreslås är:

1. Höjning av grundavgift från enbostadshus med 5 procent.
2. Höjning av miljöstyrningsavgift för matavfall med 25 procent.
3. Införande av justerad taxa fastighetsnära hämtning bygg och rivningsavfall.
4. Införande av ny taxa fastighetsnära insamling elavfall. Flerbostadshus.
5. Ökning av övriga taxor med 1 procent förutom verksamhetens bygg och rivningsavfall.

Bilaga 5 Projektbudget inklusive investeringar

Tillkommande projektbudget 2023-2027 och senare, miljoner kronor

Projektnamn	Tidigare beslutad projektbudget						Förslag nytt beslut						Ny projektbudget						Årsbudget					
	Inkomster		Utgifter		Netto		Inkomster		Utgifter		Netto		Inkomster		Utgifter		Netto		Inkomster		Utgifter		Netto	
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2023	168,0	-768,0	-600,0	95,0	0,0	95,0	263,0	-768,0	-505,0	95,0	0,0	95,0	0,0	0,0	0,0									
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2024	590,0	-720,0	-130,0	0,0	0,0	0,0	590,0	-720,0	-130,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2025	1 700,0	-1 300,0	400,0	-1 000,0	250,0	-750,0	700,0	-1 050,0	-350,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2026	0,0	0,0	0,0	600,0	-750,0	-150,0	600,0	-750,0	-150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Budgetram Valfärd skola	0,0	-120,0	-120,0	0,0	-40,0	-40,0	0,0	-160,0	-160,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Budgetram valfärd samhällsservice	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	-16,0	-16,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Komponentutbyten	0,0	-200,0	-200,0	0,0	-50,0	-50,0	0,0	-250,0	-250,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Utelyft skolor och skolgårdar	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,0	-25,0	0,0	-25,0	-25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0									
Utsiktstorn Nyckelvikens/Ryssbergen/V elamsund	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,5	-6,5	0,0	-6,5	-6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,5	-2,5									
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-2,0	-2,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	-0,7									
Trafikmiljön vid Boo Gårds skola	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0									
Reinvestering byggnadsverk	0,0	-60,0	-60,0	0,0	-20,0	-20,0	0,0	-80,0	-80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Reinvestering parkmark	0,0	-14,0	-14,0	0,0	-16,0	-16,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Reinvestering badplatser	0,0	0,0	0,0	0,0	-9,0	-9,0	0,0	-9,0	-9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Investering natur	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Investeringsspaket för parkering	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Reinvestering gatubelysning och trafiksignaler	0,0	-81,5	-81,5	0,0	-22,5	-22,5	0,0	-104,0	-104,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Trafiksäkerhetsarbeten	0,0	-15,0	-15,0	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-27,0	-27,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Reinvestering vägnät	0,0	-64,0	-64,0	0,0	-26,0	-26,0	0,0	-90,0	-90,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Cykelåtgärder	0,0	-20,1	-20,1	0,0	-6,0	-6,0	0,0	-26,1	-26,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Kollektivtrafikåtgärder	0,0	-3,8	-3,8	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-6,8	-6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0									
Total tillkommande projektbudget	2 458,0	-3 387,4	-929,4	-305,0	-751,0	-1 056,0	2 153,0	-4 138,4	-1 985,4	95,0	0,0	95,0	0,0	-11,2	-11,2									

Årsbudget			Årsbudget			Årsprognos			Totalt			Kapitalkostnad /år	Drift kostnad /år	Aktiverings datum (AAAAAMM)
2025			2026			2027=>			2023-2027=>					
Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto			
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	95,0	0,0	95,0	0,0	0,0	-
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
-1 000,0	250,0	-750,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1 000,0	250,0	-750,0	0,0	0,0	-
0,0	0,0	0,0	600,0	-750,0	-150,0	0,0	0,0	0,0	600,0	-750,0	-150,0	0,0	0,0	-
0,0	0,0	0,0	0,0	-40,0	-40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-40,0	-40,0	-7,0	0,0	202612
0,0	0,0	0,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,0	-4,0	-1,0	0,0	202612
0,0	0,0	0,0	0,0	-50,0	-50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-50,0	-50,0	-2,5	0,0	202701
0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,0	-25,0	-0,3	-0,1	202701
0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,5	-6,5	-0,6	0,0	202701
0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,0	-2,0	-0,2	0,0	202501
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0	-0,2	0,0	202501
0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0	-1,0	0,0	202701
0,0	-8,0	-8,0	0,0	-8,0	-8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-16,0	-16,0	-1,5	0,0	202701
0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	-9,0	-9,0	-0,8	0,0	202701
0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-3,0	-3,0	-0,4	-0,1	202801
0,0	-1,5	-1,5	0,0	-1,5	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0	-0,2	0,0	202701
0,0	0,0	0,0	0,0	-22,5	-22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-22,5	-22,5	-1,3	-0,1	202701
0,0	0,0	0,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0	-12,0	-12,0	-0,7	0,0	202801
0,0	0,0	0,0	0,0	-26,0	-26,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,0	-26,0	-1,3	0,0	202701
0,0	0,0	0,0	0,0	-6,0	-6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,0	-6,0	-0,6	-0,1	202701
0,0	-1,5	-1,5	0,0	-1,5	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,0	-3,0	-0,2	0,0	202701
-1 000,0	222,3	-777,7	600,0	-952,1	-352,1	0,0	-10,0	-10,0	-305,0	-751,0	-1 056,0	-19,8	-0,4	

Bilaga 6 Övergripande verksamhet

Inom övergripande verksamhet budgeteras intäkter och kostnader för kommunövergripande verksamhet som inte ligger under någon specifik nämnd.

Övergripande verksamhet	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-150,6	-291,6	-118,1	-112,1
Statsbidrag som inte ingår i de generella	69,2	68,8	68,8	68,8
Avvecklingskostnader	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Internränta anläggningstillgångar	76,7	164,7	184,9	193,6
Övrigt	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Flytt av extra ordinära kostnader för pensioner orsakade av hög inflation	187,0	220,0	0,0	0,0
Jämförelsestörande poster				
Upplösning reavinst sale-and-leaseback	17,0	16,7	16,4	15,8
Gåva (övertagande av tillgångar)	149,5	284,0	57,0	104,1
Försäljning mark	646,8	435,1	393,6	588,8
Kostnad såld mark	-133,8	-97,5	-123,3	-84,1
Exploateringsersättningar och gatukostnadsersättningar	72,8	51,7	93,0	11,9
Tunnelbana medfinansiering (från byggherrar)	0,0	26,8	89,2	69,2
Plankostnader (netto)	-24,9	-59,6	-52,3	-44,6
Rivnings- och saneringskostnader investeringsprojekt	-27,1	-39,2	-17,8	-25,5
Utrangeringar	-8,5	-10,0	-6,2	0,0
Provisorier	-2,3	-132,4	-105,4	-106,8
Projektrelaterade driftskostnader fastighet	-52,0	0,0	0,0	0,0
Framtidsfonder	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Övrigt	-7,5	-6,5	-2,3	-2,0
Extraordinära kostnader för pensioner orsakade av hög inflation	-187,0	-220,0	0,0	0,0
Summa	593,1	378,9	445,4	644,9

Bilaga 7 Politiska resurser 2022-2026

Demokratin gynnas av att alla partier som är representerade i kommunfullmäktige tillförsäkras resurser för att kunna sätta sig in i aktuella kommunala ärenden och bedriva partipolitiskt arbete, för att därigenom kunna agera ansvarsfullt och långsiktigt för Nackas bästa. Detta är inte minst viktigt efter valet 2022, som resulterade i ett oklart parlamentariskt läge utan tydlig majoritet.

Utifrån detta ska partierna och de förtroendevalda ges stöd i form av partistöd, deltidsarvodering, arvoderat gruppleaderskap och politiska sekreterare. Därutöver finns kommunalråd och presidier i nämnder och styrelser som både företräder kommunen och respektive nämnd men även har partipolitiska roller.

Allianspartierna avser att leda Nacka som största minoritet, baserat på 30 av 61 mandat i kommunfullmäktige, och kommer i kraft av detta att tillsätta poster som ordförande och 1 vice ordförande i samtliga kommunala organ och ha majoritet i styrelser och nämnder. Oppositionspartierna tillsätter posterna som 2 vice ordförande. Allianspartierna har också en begränsad samverkan med miljöpartiet, inkluderande valteknisk samverkan, ett miljö- och klimatprogram och hantering av ett antal övriga frågor.

Resurserna ska fördelas med en rimlig balans mellan den styrande Alliansen och oppositionen, där man samtidigt beaktar den styrande Alliansens bredare ansvar för beredning av ärenden och att företräda kommunen som helhet och inte endast agera som partiföreträdare. En utgångspunkt är att partierna får stöd i relation till sin storlek, men att den styrande grupperingen tilldelas större resurser för att klara ett större uppdrag.

I föreliggande dokument får Allianspartierna 60 procent av de samlade resurserna och oppositionspartierna 40 procent. Om resurserna för miljöpartiet läggs till Allianspartiernas så blir fördelningen 67 procent för Alliansen+MP och 33 procent för S, NL, SD och V. Jämfört med mandatperioden 2018-2022 så ökar resurserna något och oppositionens andel av resurserna ökar.

I föreliggande förslag har hänsyn tagits till partiernas prioritering mellan olika typer av resurser (t ex kommunalråd och politiska sekreterare) inom ramen för de resurser som tillkommer partiet.

Partistöd

Partistödet består av följande:

- Ett grundstöd i form av ett kanslistöd med 125 000 kronor/parti som är representerat i kommunfullmäktige.
- Ett mandatbaserat stöd på 32 000 kronor/mandat i kommunfullmäktige. Inriktningen är att detta ska höjas med 500 kronor/år 2024, 2025 och 2026. Därutöver tillkommer 5 000 kronor/mandat i utbildningsstöd och 5 000 kronor/mandat för stöd till ungdomsverksamhet.

Gruppledare/deltidsengagerad förtroendevald

Partierna väljer gruppledare bland sina ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige. För att ge dessa förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag på ett bra sätt utgår ett arvode enligt följande:

För parti i kommunfullmäktige med minst 2 mandat (C, L, NL, SD, MP, KD, V): 100 000 kronor

För parti i kommunfullmäktige med minst 10 mandat (S): 150 000 kronor

För parti i kommunfullmäktige med minst 15 mandat (M): 200 000 kronor

Gruppledare/deltidsengagerad förtroendevald

Kommunfullmäktige utser deltidsengagerade förtroendevalda för att ge personer i partierna möjlighet att fördjupa sig i kommunala frågor. Uppdragen kan endast besättas av personer som är ledamöter eller ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelse eller nämnd, dock högst 3 personer per parti.

För att den samlade fördelningen av politiska resurser ska bli balanserad fördelas resurser enligt följande:

M	0 kr	S	0 kr
C	0 kr	NL	0 kr
L	306 000 kr	MP	0 kr
KD	306 000 kr	V	306 000 kr
		SD	306 000 kr

Politiska sekreterare

För att biträda de förtroendevalda i deras politiska arbete ges partierna möjlighet att via kommunen anställa politiska sekreterare enligt följande.

M	2,25	S	2,25
C	1,75	NL	1,5
L	0,5	MP	0,75
KD	0,5	V	0,75
		SD	0,5

Tjänst som politisk sekreterare ska tas ut löpande. Viss del (max en fjärdedel av totala årliga beloppet) kan sparas till kommande år. Tjänsten kan delas på flera personer och kan också användas till köp av konsulttjänster. Partierna lönesätter sina politiska sekreterare inom den samlade ram som resursen för partiet utgör. Anställning som politisk sekreterare gäller i maximalt 4 år, dvs som längst till 2026-12-31. Lönenivån är 40 700 kronor/månad (för oktober 2022) och räknas årligen upp med genomsnittet av den procentuella löneökningen för kommunanställda året innan.

Kommunalråd

Kommunfullmäktige utser bland kommunstyrelsens ledamöter kommunalråd på hel- eller deltid, dock inte på mindre än 50 procent. På detta sätt ges ett antal personer möjlighet att under stor del av sin arbetstid kunna sätta sig in i och styra den kommunala verksamheten och få ett bättre helhetsperspektiv för att på ett djupare sätt utöva demokratiskt inflytande.

Månadsarvode för kommunalråd som också är ordförande i kommunstyrelsen ska utgöra 70 procent av arvode för annat statsråd än statsministern. För övriga kommunalråd ska månadsarvodet utgöra 60 procent av arvodet för annat statsråd än statsministern. Kommunalråd med tjänstgöringsgrad

på 50 procent och 75 procent kan också erhålla andra årsarvoden, dock inte så att de samlade arvoden blir högre än för ett heltids kommunalråd. För kommunalråd på heltid utgår sammanträdesarvode för kvällssammanträden, kommunalråd på deltid får som hittills sammanträdesarvode både på dag- och kvällssammanträden. Parti med heltids kommunalråd kan välja att dela upp detta i ett halvtids kommunalråd och disponera övrigt arvode för fördelning på samma sätt som arvode för deltidsengagerade förtroendevalda.

Partierna nominerar kommunalråd enligt följande:

M	3,0	S	1,0
C	1,0	NL	0,5
L	0,75	MP	0,75
KD	0,75	V	0
		SD	0

Lekmannarevisorer

Arvoden för lekmannarevisorer (från ordinarie bolagsstämma 2024 till och med ordinarie bolagsstämma 2025).

- för Nacka Energi AB (inklusive Nacka Försäljning AB): 7 710 kronor per år.
- för Nacka vatten och avfall AB: 7 710 kronor per år.
- för Centrala Nacka marknadsbolag AB: 2 050 kronor per år.
- för Boo 1:207 AB: 2 050 kronor per år.

Årsarvoden

Årsarvoden för deltidsengagerad, gruppledare, ordförande och vice ordförande i nämnder, kommittéer och råd, Nacka Energi AB och Nacka vatten och avfall AB samt sammanträdesarvoden fastställs i Mål och Budget. Inriktningen är att arvoden årligen ska värdesäkras. Arvoden ska ge rimlig kompensation för det ansvar och den tidsåtgång som uppdragen medför. För kommunstyrelsens presidium utgår inget annat fast arvode än för kommunalråd.

För 2024 fastställs årsarvodena till följande belopp. Årsarvodet för 1:e och 2:e vice ordförande är 50 procent av ordförandes arvode.

	Ordförande
Kommunfullmäktige	87 125
NAF, FriN, MSN, NTN, SocN, UBN, ÄLN	256 250
KN	189 625
NEAB, NVOA*)	189 625
Val- och demokratinämnden (VDN), ej valår	16 913
Val- och demokratinämnden (VDN), valår	26 650
ÖFN	38 950
KS miljöutskott (KSMU)	38 950
KS trygghetsutskott (KSTU)	38 950
Naturvårdsråd, näringslivsråd, seniorråd, tillgänglighetsråd	27 675
Beredning för beredskapsfrågor	27 675
Socialutskott, ledamot	44 075
MSN myndighetsutskott, ledamot	22 550
Revisor	112 750
Sammanträdesarvode	
Grundarvode	615
Grundarvode MSN och SN:s socialutskott	1 358
Per påbörjad halvtimme	87
Ersättning för förlorad arbetsförtjänst	
Halvdag	769
Heldag	1 538
Ersättning för barntillsyn, maxbelopp/timme	354

*) Arvodena gäller för tiden från ordinarie bolagsstämma 2024 till och med ordinarie bolagsstämma 2025.

Arvode för jourtjänstgöring och uttryckning inom socialnämnden:

- Ersättning helg, fredag från klockan 19.00 till måndag klockan 07.00 – 1 046 kronor per helg
- Ersättning övriga helgdagar, 523 kronor per dygn
- Ersättning under sommaren, från vecka 27- 32, 2 614 kronor per vecka
- Vid uttryckning (fysisk) under icke kontorstid, 261 kronor per tillfälle

Bilaga 8 Motioner

Det finns 15 motioner som behandlas kommunstyrelsens utskott och därefter ska hanteras inom ärendet om mål och budget i kommunfullmäktige.

Kostnadsfri pedagogisk skollunch för personal inom välfärd skola

Motionen har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 30 maj 2023.

Socialdemokraterna föreslår i sin motion att Nacka kommun inför kostnadsfri pedagogisk lunch för medarbetare inom Välfärd skola då den pedagogiska måltiden inte går att likställas med en lunchrast samt eftersom det kan göra kommunen till en mer attraktiv arbetsgivare.

Av utredningen av motionen framgår att medarbetare inom Välfärd skola har möjlighet att äta en subventionerad lunch som en skattefri förmån tillsammans med eleverna i skolrestaurangen. Att delta vid måltiden är en del av medarbetarnas arbetstid. Medarbetare har även en schemalagd lunchrast, oavsett om de väljer att äta pedagogisk lunch eller sin medhavda lunch. Nackas kommunala skolor strävar efter att skolrestaurangen ska vara en trivsamt plats för elever och medarbetare och erbjuder en buffé med välagade varmrätter, salladsbuffé, knäckebröd, margarin och mjölk varje dag. Välfärd skola arbetar även på flera sätt för att vara en attraktiv arbetsgivare, inklusive strategisk kompetensutveckling för medarbetarna. Att införa kostnadsfria pedagogiska måltider skulle innebära kostnader för Välfärd skola på cirka 3,1 miljoner. Mot bakgrund av att medarbetare redan erbjuds subventionerade pedagogiska måltider samt har möjlighet att äta sin medhavda lunch vid sådana måltider och utöver det har schemalagda lunchraster, avslås förslaget om att införa kostnadsfria pedagogiska måltider inom Välfärd skolas grundskolor.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att införa kostnadsfria pedagogiska måltider inom Välfärd skolas grundskolor.

Kommunfullmäktige noterar att den pedagogiska måltiden ingår i skolpersonalens arbetstid och erbjuds

subventionerat som en skattefri förmån för de som vill äta den, och att skolpersonalen har en schemalagd lunchrast, samt att summan för pedagogisk lunch bedöms som skälig. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Kommunstödd bastuflotte och bastuförening i Fisksätra

Motionen har beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott den 30 maj 2023. Sverigedemokraternas förslag i motionen innebär konkret ett anläggande av en bastuflotte på lämplig plats vid gamla Ångbåtsbryggan i Fisksätra. Kommunen ska äga bastun men den ska skötas av en tilltänkt förening. Samordnaren för Framgång Fisksätra föreslås ansvara för att ta fram ett förslag till genomförande av projektet.

Kommunstyrelsen i Nacka kommun har nyligen behandlat ett medborgarförslag gällande bastu på samma plats som föreslås i denna motion. Kommunstyrelsen beslutade i det ärendet att notera att det inte ingår i det kommunala uppdraget att bygga en flytbrygga med bastuflotte intill Fisksätra IP. I det tidigare ärendet framgår det att följande gällande den föreslagna platsen för bastufloften i detta ärende. På den före detta ångbåtsbryggan finns en badstege som installerades av Nacka kommun för knappt två år sedan för att underlätta bad. Platsen är enligt detaljplanen avsedd att användas som vattenområde som inte får utfyllas eller överbyggas.

Det ingår inte i det kommunala kärnuppdraget att äga en bastuflotte. Av denna anledning är det inte heller aktuellt att involvera ett sådant uppdrag inom ramen för projektet Framgång Fisksätra på så sätt som föreslås i motionen. Om en fristående aktör (exempelvis en förening) däremot önskar initiera iordningsställande av en bastuflotte och bilda en bastuförening i Fisksätra finns möjlighet att ansöka om bygglov och strandskyddsdispens hos kommunen. För det fall en förening bildas kan det även i vissa fall finnas möjlighet att ansöka om föreningsbidrag utifrån kommunens riktlinjer för föreningsbidrag. Förslaget från motionärerna innebär kostnader för kommunen.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen. Det ingår inte i det kommunala kärnuppdraget att tillhandahålla bastuflotte i kommunal regi.

Kommunfullmäktige noterar att om en fristående aktör önskar initiera iordningsställande av en bastuflotte och bilda en bastuförening i Fisksätra finns möjlighet att ansöka om bygglov och strandsskyddsdispens hos kommunen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Inför valbarhet mellan friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för medarbetare inom Nacka kommun

Motionen har beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott den 30 maj 2023. I motionen föreslår Socialdemokraterna att anställa i Nacka kommun ska få möjlighet att välja mellan friskvårdsbidrag på 3 000 kronor per år eller en friskvårdstimme per vecka.

Nackas medarbetare har en friskvårdssubvention, som dubblerades 2023, till 3 000 kronor per år.

Stadsledningskontoret har konsulterat experter inom Skatteverket för att utreda om det är möjligt att erbjuda valbarhet mellan en friskvårdstimme per vecka och friskvårdsbidrag som är det som Socialdemokraterna föreslagit i motionen. Det är inte förenligt med skattelagstiftningen att erbjuda valbarhet mellan en friskvårdstimme per vecka och friskvårdsbidrag. För att friskvårdsbidrag ska omfattas av reglerna om skattefrihet krävs att samma belopp och villkor gäller för hela personalen, enligt Skatteverket ska denna skrivning tillämpas strikt.

De ekonomiska konsekvenserna av att erbjuda en friskvårdstimme per vecka skulle bli betydande. Kostnaden skulle uppskattningsvis uppgå till ca 40 miljoner kronor per år.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen då det inte är förenligt med skattelagstiftningen att erbjuda valbarhet mellan friskvårdsbidraget och en friskvårdstimme per vecka. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Problem med snöröjning av bussgator och gångbanors säkerhet

Motionen har beretts av natur- och trafiknämnden den 20 juni 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 29 augusti 2023. I motionen från Christina Ståldal (-) föreslås att ett förbättringsförslag genomförs för programmet för röjning av bussgator som innebär att en samtidig röjning av intilliggande trottoar/gångbana genomförs.

Bedömningen är att kommunen redan arbetar i enlighet med förslaget i motionen och att det till hösten kommer att kunna göras ännu mer riktade insatser mot gångbanorna i och med nytt snöröjningsavtal. Denna åtgärd bedöms inte innebära några ökade kostnader för kommunen, då den är inräknad i befintlig budget för snöröjning.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att kommunen redan arbetar i enlighet med förslaget i motionen och att det till hösten kommer att kunna göras ännu mer riktade insatser mot gångbanorna i och med nytt snöröjningsavtal. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Kostnadsfri frukost till Nackas elever i grundskola och gymnasium

Motionen har beretts av utbildningsnämnden den 8 juni 2023, kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 29 augusti samt kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I motionen föreslår Vänsterpartiet i korthet att alla elever i Nacka kommuns grundskolor och gymnasieskolor ska få kommunalt finansierad frukost och att Nacka kommun ska förmedla till staten att man välkomnar inrättandet av statligt finansierad kostnadsfri frukost för alla landets skolelever.

Den skolpeng som skickas med elever till andra kommuners grundskolor är densamma som Nacka ersätter kommunens egna skolor och fristående skolor med. När det gäller gymnasieskolan är ersättningen fastställd per program genom samverkansavtal med Stockholms läns kommuner.

Framför allt Nackas gymnasieskolor, men även övriga gymnasieskolor, har en stor andel elever från andra kommuner, för vilka Nacka inte har någon skyldighet att ekonomiskt sörja för. Det finns inte lagstöd för att

Nacka skulle kunna kräva ersättning för skolfrukost av dessa elevers hemkommuner. Enligt skollagen har en skolkommun rätt till ersättning från en elevs hemkommun för elevens utbildning och det inkluderar näringsriktiga måltider som definieras som lunch. Det är inte heller rimligt att en skola ska exkludera elever från andra kommuner om skolfrukost för Nackaelever skulle införas. Det är med stor säkerhet inte önskvärt för mottagande skola att anordna frukost för enbart Nackaelever. I och med att en kommun inte har rätt att villkora hur skolor ska använda skolpengen, skulle en frukostpeng kunna användas till annat.

För övriga grundskolor med elever i de högre årskurserna och för gymnasieskolorna kommer ett införande av skolfrukost innebära att de måste anställa personal som tillagar och serverar frukost, eller avtala med en entreprenör att leverera frukost. Flera gymnasieskolor har inte egna bespisningar utan ger eleverna lunchkort. Det blir svårt att definiera ett frukostkort som bara kan användas till frukost hos de företag som säljer frukost.

Motionärerna anser vidare att Nacka kommun ska förmedla till staten att det ska införas statligt finansierad frukost till elever i grund- och gymnasieskolan. Stadsledningskontoret anser inte att det är en statlig angelägenhet att tillhandahålla frukost för elever i grund- och gymnasieskolan. Det ingår i föräldraansvaret att tillse att barnen får en god start på skoldagen med en fullvärdig frukost, oavsett vilka skälen är för att barnen inte äter frukost (ekonomi, tidsbrist etcetera).

Vidare har rektor har enligt 2 kap. 10 § skollagen möjlighet att fördela resurserna inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov, exempelvis till avgiftsfria frukostar. Det är rektor vid varje skolenhet som beslutar om införandet av avgiftsfria frukostar, och inte kommunfullmäktige.

Utifrån utbildningsenhetens beräkningar är årskostnaden för frukostpeng till Nackas folkbokförda elever 45,8 miljoner kronor.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om avgiftsfri skolfrukost till Nackas elever.

Kommunfullmäktige noterar att det ligger inom

rektors ansvar att besluta om resursfördelningen på respektive skola (exempelvis avgiftsfria frukostar). Kommunfullmäktige noterar vidare att det ingår i vårdnadshavarnas ansvar att se till att elever får en näringsriktig frukost. Det finns således inte något behov av att påtala behovet av en statligt finansierad kostnadsfri frukost för alla landets skolelever. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Hitta nya ytor till idrott i centrala Nacka

Motionen har beretts av fritidsnämnden den 14 juni 2023, natur- och trafiknämnden den 20 juni 2023 och kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 19 september 2023. I motionen från Miljöpartiet föreslås att Nacka kommun verkar för att planerna på en Östlig förbindelse läggs ner och markreservaten för denna upphävs samt att kommunen tar fram en ny utredning över möjliga idrottsytor på Sicklaön som inkluderar privat mark.

Bedömningen är att Östlig förbindelse är riksintresse för kommunikation och att beslut om att ändra detta inte möjligt att göra på kommunal nivå. Det pågår redan ett arbete med att tillskapa nya idrottsytor på Sicklaön som motsvarar intentionen i motionen. Mot bakgrund av det är motionen färdigbehandlad.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att Östlig förbindelse är riksintresse för kommunikation och att beslut om att ändra detta inte är möjligt att göra på kommunal nivå. Kommunfullmäktige noterar även att det redan pågår ett arbete med att tillskapa nya idrottsytor på Sicklaön som motsvarar intentionen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Inför ett lånecykelsystem i Nacka

Motionen har av beretts av natur- och trafiknämnden den 29 augusti 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I motionen från Socialdemokraterna yrkas att kommunen utreder möjligheten att införa ett lånecykelsystem i Nacka och att kommunen utreder ett eventuellt samarbete med grannkommunerna för att möjliggöra resor över kommungränserna med samma cykel.

Bedömningen är att kommunens trafikenhet har i sitt uppdrag att arbeta för att ett lånecykelsystem ska

kunna införas i Nacka och att det redan pågår arbete och samarbete med grannkommuner och Region Stockholm i syfte att resor med låncyklar ska kunna ske över kommungränserna. För att ett låncykelsystem ska kunna införas i Nacka behöver finansieringsmodellen utredas vidare i det fortsatta arbetet.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att natur- och trafiknämnden redan har i sitt uppdrag att arbeta för att ett låncykelsystem ska kunna införas i Nacka kommun och att det pågår arbete och samarbete med grannkommunerna och Region Stockholm i syfte att resor med låncyklar ska kunna ske över kommungränserna. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Inrätta och bilda ett kommunalt fastighetsbolag

Motionen har av beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023.

Socialdemokraterna har lämnat en motion till kommunfullmäktige med förslag om att kommunen ska införa ett kommunalt fastighetsbolag för bostäder och lokaler.

Kommunen möjliggör bostadsbyggande av hyresrätter på annat sätt än genom att kommunen själv ska förvalta, bygga och förvärva hyresrätter. Stadsledningskontoret underlag visar att det kommer att öka kostnaderna för fastighetsförvaltningen och därmed kommer hyrorna för lokaler att bli högre med ett kommunalt bostadsbolag. Motionärernas förslag om att bilda ett kommunalt bostadsföretag för att få hyresbostäder förutsätter en ekonomisk omprioritering som inte står i rimlig proportion till nyttan för kommunen.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen då kommunen möjliggör bostadsbyggande av hyresrätter på annat sätt än genom att bilda ett kommunalt bostadsföretag som förvaltar, bygger och förvärvar hyresrätter samt kostnaderna inte står i relation till nyttan.

Kostnadsfria mensskydd i Nackas kommunala skolor

Motionen har av beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 26 september 2023. Socialdemokraterna har lämnat en motion till kommunfullmäktige om avgiftsfria mensskydd till elever i Nackas kommunala grundskolor.

Välfärd skola konstaterar att det redan finns avgiftsfria mensskydd hos skolsköterskan vid behov på varje skola samt att det inte finns någon rättslig reglering av elevers rätt till avgiftsfria mensskydd. Det är fritt för varje skolhuvudman att disponera det grundbelopp som kommunen enligt 10 kap. 38 § skollagen betalar till skolhuvudmannen för varje elev. Grundbeloppet ska avse ersättning för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader. Därefter har rektor enligt 2 kap. 10 § skollagen möjlighet att fördela resurserna inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov, exempelvis till avgiftsfria mensskydd. Det är därmed rektor vid varje skolenhet som beslutar om införandet av avgiftsfria mensskydd, och inte kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att idag det redan finns tillgång till och möjlighet att hämta kostnadsfria mensskydd vid behov hos skolsköterskorna i Nackas kommunala skolor. Med denna notering anses motionen färdigbehandlad.

Medlemskap i klimatkommunerna

Motionen har av beretts av kommunstyrelsens miljöutskott den 23 augusti 2023. I motionen från Socialdemokraterna förslås att Nacka ansöker om medlemskap i nätverket Klimatkommunerna.

Klimatkommunernas övergripande syfte är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige genom erfarenhetsutbyte, påverkansarbete och spridning av goda exempel. Klimatkommunerna är en förening för kommuner och regioner som jobbar aktivt med lokalt klimatarbete. Idag är över 50 kommuner med i nätverket. Innan ett medlemskap medges görs ett utvärderingstest där man tittar på det totala klimatarbetet i kommunorganisationen. Testresultatet ligger till grund för ett eventuellt erbjudande om medlemskap.

Nacka har idag en ökad ambition inom klimat- och hållbarhetsområdet och är idag bland annat med i Viable Cities satsning Klimatneutrala städer. Ett framtida medlemskap i Klimatkommunerna skulle kunna bidra till att koppla samman och stärka det arbete som bedrivs i Nacka, inom bland annat Viable Cities satsning Klimatneutrala städer.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen och ansöker om medlemskap för Nacka kommun i nätverket Klimatkommunerna under 2023.

Ta hand om och bevara kulturhistoriska byggnader i Nacka

Motionen har av beretts av kulturnämnden den 19 september, miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 20 september 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I motionen från Socialdemokraterna lyfter motionärerna fram problemet att ägare av kulturhistoriskt värdefulla byggnader i Nacka låter sina byggnader förfalla för att sedan kunna riva och bygga nytt. Motionärerna vill därför att kommunen tar fram underlag och dokumentation på byggnader som är värdefulla ur ett kulturhistoriskt perspektiv, tar fram underlag på de fastigheter i kommunen som inte tas om hand eller är i dåligt skick samt verkar för att byggnader inom kommunen förhindras från att förfalla med de verktyg och resurser som finns tillhanda.

Bedömningen är att kommunen redan idag har ett pågående arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Genom uppdatering och komplettering av kulturmiljöprogrammet som en del av en digital översiktsplan samt nya kulturmiljöutredningar som görs i samband med framtagning av detaljplaner blir kommunens arbete med att skydda och hantera kulturvärden mer träffsäkert och effektivt. Kommunens bygglovenhet arbetar även i tidiga skeden, proaktivt, med rådgivning, information samt vägledning genom stadsbyggnadsservice.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Avgiftsfri skolfrukost

Motionen har av beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 29 augusti 2023. I en motion från Socialdemokraterna föreslås att Nacka kommun utreder möjligheten att införa avgiftsfri skolfrukost på utvalda kommunala skolor för att sedan utvärdera och se över möjligheten att gradvis införa det på fler av Nackas kommunala skolor.

Välfärd skola håller med motionärerna om att en bra frukost är viktig för att barn ska kunna tillgodogöra sig sin utbildning. Välfärd skola konstaterar att det inte finns någon rättslig reglering av elevers rätt till avgiftsfri skolfrukost. Det är fritt för varje skolhuvudman att disponera det grundbelopp som kommunen enligt 10 kap. 38 § skollagen betalar till skolhuvudmannen för varje elev. Grundbeloppet ska avse ersättning för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader. Skolhuvudmannen är vidare skyldig enligt 10 kap. 10 § skollagen erbjuda elever avgiftsfria näringsriktiga skolmåltider, det vill säga avgiftsfria luncher. Därefter har rektor enligt 2 kap. 10 § skollagen möjlighet att fördela resurserna inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov, exempelvis till avgiftsfria frukostar. Det är därmed rektor vid varje skolenhet som beslutar om införandet av avgiftsfria frukostar, och inte kommunfullmäktige. Välfärd skola konstaterar även att det ingår i vårdnadshavarnas ansvar att tillse att elever får en näringsriktig frukost.

Utifrån välfärds skolans beräkningar är årskostnaden 24,1 miljoner kronor för att införa en kostnadsfri frukost i Nackas kommunala skolor.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar avslå motionens förslag att införa avgiftsfria skolfrukostar i Nackas kommunala skolor, eftersom frågor som rör resursfördelningen på en skola (exempelvis avgiftsfria frukostar) beslutas av respektive rektor och inte av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige noterar även att det ingår i vårdnadshavarnas ansvar att tillse att elever får en näringsriktig frukost. Motionen anses därmed färdigbehandlad.

Villa Kaprifol som föreningslokal

Motionen har av beretts av fritidsnämnden den 20 september 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I motionen föreslår Socialdemokraterna att Villa Kaprifol stannar i kommunal ägo, renoveras av kommunen och hyrs ut till ideella föreningar.

Fastighetsenheten har sedan våren 2022 i uppdrag att hitta en lämplig aktör för utveckling av Villa Kaprifol och därmed pågår det ett arbete med att utreda olika långsiktiga lösningar för Villa Kaprifol. Diskussion har förts med både företag och föreningar utan att det nått i mål. Byggnaden behöver genomgå en hel del renoveringar för att vara i gott skick för uthyrning, kostnader som bedöms svåra att få kostnadstäckning för. Villa Kaprifol är i dagsläget uthyrd som projektkontor åtminstone till och med december 2024, vilket ger kommunen tid att vidare utreda olika möjligheter för en framtida och mer långsiktig lösning för Villa Kaprifol.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att arbete pågår med att utreda olika möjligheter för en framtida och mer långsiktig lösning som är lämplig för Villa Kaprifol. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Hyr föreningslokaler i Henriksdal, Saltsjöqvarn eller Kvarnholmen

Motionen har av beretts av kulturnämnden den 19 september 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I en motion från Nackalistan föreslås att ett ge kulturnämnden i uppdrag att utreda om kommunen har möjlighet att hyra enstaka föreningslokaler.

Kulturnämndens reglemente gör gällande att nämnden har ett ansvar att bevaka behovet av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. De kulturlokaler som kommunen tillhandahåller för medborgarna är kommunens kulturhus samt Nacka aula och Stavsborgsskolan i Älta. De kulturlokaler som finns inom kommunen är öppna för alla att boka men konst- och kulturverksamheter som bidrar till att uppfylla kommunens kulturpolitiska programförklaring har företräde. Taxorna för att hyra har olika subventionsgrader.

Kommunen stöttar utöver subventionerade taxor i kulturlokaler även kulturstöd som kan sökas av föreningar, organisationer och företagare. Det kan sökas för mindre och större projekt och för verksamhet inom exempelvis litteratur, teater, musik, dans, sång, konst, film, utställningsverksamhet samt nya uttrycksformer och nya verksamheter i kulturlivet. Kulturstödet täcker kostnader i samband med projektet eller verksamheten, exempelvis kostnaden för lokal.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om att utreda om kommunen har möjlighet att hyra enstaka föreningslokaler. Nacka kommun erbjuder kulturstöd som kan sökas av föreningar, organisationer och företagare för att bland annat täcka kostnader för lokalhyra.

Utred regelbundet trafiksituationen på Kvarnholmsvägen och identifiera åtgärder

Motionen har av beretts av natur- och trafiknämnden den 19 september 2023 och kommunstyrelsens arbetsutskott den 26 september 2023. I en motion från Nackalistan föreslås att Nacka kommun ska utreda trafiksituationen på Kvarnholmsvägen i takt med att nya lägenheter byggs på Kvarnholmen, Gäddviken, Finnberget, Finnboda och Henriksdal. Vidare föreslås att kommunen ska identifiera och sätta in åtgärder för att förhindra trafikstockningar och fortkörning men även för att begränsa trafikbuller och för att öka trafiksäkerheten vid skolor och övergångsställen, gärna i dialog med byggbolagen för att inte behöva vänta tills kommunen tar över vägar från dessa.

I utredningen av motionen konstateras att det redan påbörjats ett arbete i syfte genomföra en övergripande trafikutredning längs med Kvarnholmsvägen med inriktning att utreda trafiken ur ett strategiskt perspektiv i takt med stadsutvecklingen, kopplat till två pågående planprocesser och samordnat mellan enheterna vid miljö- och stadsbyggnadsnämnden och natur- och trafiknämnden. Utifrån natur- och trafiknämndens ansvarsområde och trafikenhetens uppdrag pågår ett systematiskt arbete för att säkerställa god trafiksäkerhet och minimera trafikbuller. Verksamheten har resurser och rutiner

för att kunna arbeta med förbättringar av framkomligheten, att identifiera och sätta in åtgärder för att förhindra trafikstockning, fortkörning, begränsa trafikbuller och öka trafiksäkerheten, då särskilt intill skolor och korsningar och där busstrafiken blir drabbad, åtgärder som uppfyller behoven som beskrivs i motionen.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete i syfte att utreda trafiksituationen längs Kvarnholmsvägen (en områdesutredning kopplat till

pågående stadsutveckling), vilket ligger i linje med intentionen i motionen.

Kommunfullmäktige noterar även att det pågår ett systematiskt arbete i kommunen för att identifiera, prioritera och sätta in åtgärder i syfte att förhindra trafikstockning och fortkörning, begränsa trafikbuller och öka trafiksäkerheten vid skolor och övergångsställen, vilket ligger i linje med intentionen i motionen.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Bilaga 9. Alliansens politiska inriktning 2022–2026

Nacka 2026: en trygg och grön kommun full av framtidstro och växtkraft

Alliansen tar ansvar

Vi fyra Allianspartier har beslutat att samverka för att fortsätta leda Nacka. Vi ska föra en tydlig borgerlig politik för hela Nacka och med alla Nackabors bästa för ögonen. Samtidigt ska vi eftersträva breda lösningar och samförstånd med andra partier i olika sakfrågor.

Vårt mål är att göra Nacka grönare och tryggare och att kommunen ska sprudla av framtidstro och växtkraft. Nackaborna ska trivas och känna stolthet över att bo i Nacka. Nacka ska vara kommunen där man kan förverkliga sina drömmar. Här är livskvaliteten hög.

Vi är stolta över att Nacka ofta hamnar i toppskiktet i olika jämförelser. 2022 utsågs Nacka till *”Årets Kvalitetskommun”* på Kvalitetsmässan och teknikonsultföretaget WSP utsåg Nacka till *”Sveriges mest robusta kommun”* både 2021 och 2022. Tidningen Fokus utsåg Nacka till *”Bästa kommun att bo i”*. Utvecklingen har inte varit självklar, utan är resultatet av hårt arbetande nackabors idéer och ansträngningar samt av den politik som Alliansen drivit under många år som prioriterar hög kvalitet i kommunens kärnuppgifter och aldrig äventyrar kommunens ekonomi.

Vi vill att Nacka ska fortsätta ligga i topp och vi vill förbättra redan bra resultat – för Nackabornas skull. Vi ska inte slå oss till ro och vila på gamla lagrar, utan tar nya initiativ för att lösa de problem och utmaningar som finns idag och som vi ser framför oss. De övergripande mål och styrprinciper som vi tidigare slagit fast ska fortsätta gälla. Vi ska koncentrera oss på att lösa faktiska problem i såväl medborgarnas vardag som större samhällsproblem och arbeta med tydligt fokus på att nå resultat.

Om det går bra för Nacka och Sverige – om fler jobbar, klarar sin egen försörjning och betalar skatt – så ökar skatteintäkterna i Nacka. Den inriktningen har gjort det möjligt att sänka skatten de senaste åren och samtidigt satsa mer på skolan och omsorgen. Hög

prioritet måste därför ges åt att öka tillväxten, så att det skapas nya resurser till välfärden. När ekonomiskt utrymme finns vill vi prioritera fortsatta satsningar på att skapa världens bästa skola, att säkra kvaliteten i omsorgen samt åtgärder för att nå de lokala miljömålen och öka tryggheten.

Ordning och reda i ekonomin är grunden för en ansvarsfull politik. De ambitioner vi uttrycker i detta majoritetsprogram måste alltid ställas mot det ekonomiska utrymmet. Den ekonomiska politiken ska föras med långsiktigt perspektiv och så att skatten kan fortsätta vara låg, så att medborgarna får behålla mer av sina inkomster själv.

Alliansens värderingar är utgångspunkt för den politiska inriktningen

Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på respekt för individen och människors lika värde. Utgångspunkten när vi formar samhället är en tro på varje människa och på människans förmåga och vilja att ta ansvar för sig själv, sina nära och för samhället. Vi vill att människor ska ha större makt över sin egen vardag och livssituation. Vi sätter individen och familjen i centrum.

Vi vill se ett Nacka där alla får möjlighet att växa. Varje människa ska komma till sin rätt och kunna förverkliga just sina idéer om hur man vill leva sitt liv i Nacka. Nya människor och företag ska välkomnas.

Vi vill se en stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt i Nacka. Tillväxt är en nödvändig förutsättning för att kunna bryta arbetslöshet och utanförskap och samtidigt förbättra miljön. Tillväxt ger de nya jobb som behövs, vilket i sin tur ger ekonomiskt utrymme för både individer och samhälle.

En förutsättning för ett medmänniskt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Vi vill stärka civilsamhället och enskildas engagemang. Nacka kommun ska inte ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Tvärtom, vi är övertygade om att samhället blir bättre när enskilda människor, samfund, föreningar och näringsliv finns med i det viktiga arbetet med att förbättra vår kommun. Vår politik bygger på insikten om att samhället är större än staten (det offentliga) och att

Nacka och Sverige blir bättre om människor, företag, organisationer och civilsamhället får större utrymme.

Alliansen står för ett tolerant och öppet samhälle där vi tror att alla människor behövs och kan bidra. Vi accepterar ingen form av diskriminering, utan vill aktivt motverka nedvärdering av människor på grund av deras kön, ålder, religion, etnicitet, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning eller social problematik. Att människor är olika är en tillgång som berikar vårt samhälle.

Nacka ska vara en jämställd kommun där män och kvinnor har samma möjligheter – i skolan, i föreningslivet och arbetslivet. Kommunen ska arbeta med att skapa tryggare miljöer och motarbeta våld i nära relationer, hedersförtryck och vara ett föredöme som arbetsgivare i att motverka trakasserier och mobbning.

Vi vill värna om det lokala utrymmet att finna egna lösningar på stora och små samhällsproblem. Vi vill hitta lösningar som vi tror bäst passar Nacka. Vi ska verka för att öka det kommunala självstyret, och agera mot klåfingrigt detaljstyre från EU och staten.

Orolig omvärld tränger sig på

De senaste åren har präglats av stor osäkerhet och oförutsedda händelser. Pandemin lamslog en hel värld och påverkade både människors hälsa, frihet och liv och hela världsekonomin. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har fått påtagliga konsekvenser också i Sverige. Vi ser nu skenande elpriser, rekordhög inflation, snabbt stigande livsmedelspriser och räntor och stora svårigheter med leveranser av bl a byggmaterial. Till detta finns i Sverige dessutom en underliggande hög långtidsarbetslöshet och låg tillväxt.

Dessa händelser påverkar också Nacka, nackaborna och Nackaföretag. Vi ser en snabb ekonomisk nedgång som drabbar både kommuner och hushåll. Vi vill bidra till att skapa stabilitet i en instabil värld och därmed goda förutsättningar för alla i Nacka. Vi vill arbeta tillsammans med staten, regionen och andra aktörer för att mildra effekterna.

Nacka har en stark ekonomi med högsta möjliga ekonomiska rating, stora överskott och fyllda reserver. Nu gäller det att manövrera försiktigt och inte bara

öppna kranarna. Vi behöver fokusera på kärnverksamheterna än mer och se till att skattepengarna används med förnuft och försiktighet. Det gäller att ha ett långsiktigt perspektiv och kunna vara uthållig om lågkonjunkturen blir lång och djup.

Även om Nacka är en robust – framtidssäkrad – kommun, så behöver vi skaffa oss större beredskap för att klara det oväntade.

Fyra fokusområden 2022-2026

Vi ser fyra prioriterade huvuduppgifter för mandatperioden 2022-2026. Det är områden som berör och involverar hela kommunen, områden där alla delar av kommunens organisation kan och måste bidra för att vi ska kunna förverkliga målen.

Tryggare Nacka

Vi vill öka insatserna för att Nacka ska vara tryggt. Även om brottsligheten i Nacka är relativt låg och Nackaborna känner sig tämligen trygga, så går utvecklingen åt fel håll. Det finns tecken på att den grova och organiserade brottsligheten breder ut sig och att gängkriminella försöker få fotfäste i Nacka.

2023 inrättar vi ett särskilt trygghetsutskott under kommunstyrelsen. Utskottet ska få i uppdrag att samordna det brottsförebyggande arbetet i kommunen för att få mer effekt och slagkraft för att öka tryggheten i vardagen för alla Nackabor. Kommunen ska inte och kan inte ta över statens brottsförebyggande eller rättsvårdande uppgifter, men kan bidra utifrån sitt eget ansvar för bl a bra skolor, närvarande socialtjänst, ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter mm. När vi bygger nytt eller bygger om, vare sig det gäller stadsbyggnad, infrastruktur eller samhällsbygge, så måste tryggheten vara i fokus. Utskottet ska arbeta nära civilsamhället, polisen, skolor och socialtjänst. BRÅ läggs med detta ned och verksamheten inordnas i det nya utskottet, men de lokala TRÅ-råden behålls.

Kommunen ska medverka till att minska nyrekryteringen till kriminella gäng och öka insatserna för personer som vill hoppa av. Allt detta för att gängerna inte ska etablera sig och växa i Nacka.

Ett tydligt uppdrag blir att följa upp insatserna som beslutats inom ramen för Framgång Fisksätra,

Alliansens program från februari 2022 för att lyfta Fisksätra. Kommunens insatser ska bidra till att Fisksätra tas bort från polisens lista över utsatta områden i Sverige.

Särskilt uppmärksamhet ska också ägnas åt våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck.

Välfärdsbrottslighet och bedrägerier har uppmärksamats alltmer. Den statliga *Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdsystemen* har konstaterat att drygt 5 procent av de totala utgifterna från välfärdssystemen inte går till välfärd utan till fusk på nationell nivå. Sådant förekommer även på kommunal nivå. Vi vill att Nackaborna ska kunna känna sig trygga i att deras skattepengar verkligen går till dem som har behov av och rätt till dem, därför ska större insatser göra kring detta.

Såväl pandemin som kriget i Ukraina har aktualiserat samhällets förmåga att klara kriser och krig. Vi ska tillsätta en särskild beredning för beredskapsfrågor under kommunstyrelsen. Syftet är att stärka kommunens möjligheter att klara kortare eller längre kriser eller katastrofer, allt från 100-årsregn och stora oljeutsläpp till terrorangrepp och krig.

Miljö- och klimatsmarta Nacka

Världen, Europa, Sverige och Nacka står inför stora utmaningar inom miljö- och klimatområdet.

Klimatförändringarna kommer att påverka oss och Nacka kommun ska intensifiera arbetet för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön.

Med forskning, teknikutveckling och smarta lösningar i kombination med medborgare som gör medvetna och hållbara val, kan utvecklingen vändas.

Kommunen kan bidra genom höga ambitioner och tuffa miljökrav i stadsbyggande, energiförsörjning, trafik och upphandlingar. Men det helt avgörande är att underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag.

Vi har under de senaste åren sett till att kommunen startat företagarnätverket Klimatneutrala Nacka, gått med i Viable Cities och Stockholm Green Innovation District för att tillsammans med näringslivet öka insatserna för klimatomställningen. Vi har tagit fram en koldioxidbudget och reviderat miljöprogrammet.

Nu ska fokus läggas på att nå de mål vi satt upp genom konkreta insatser.

Tillsammans med Miljöpartiet har vi kommit överens om 25 punkter för bättre miljö och klimat som ska genomföras under perioden och de var också en naturlig följd av våra ambitioner att få mer genomslag för vår miljöpolitik. Bland insatserna finns bl a utbyggnad av solceller och publika laddstationer, att övergå till helt fossilfri fordonsflotta i kommunen, byte till energisnålare gatubelysning, ökad energirådgivning till nackahushållen, få fler bilpooler att etablera sig, öka ambitionen att fler ska kunna cykla helt eller delvis till sitt jobb.

Även den stadsutveckling som sker i Nacka ska vara en hävstång för övergång till ett mer klimatsmart samhälle. Tunnelbanan, som gör stadsutvecklingen möjlig, är vår största klimatinvestering genom tiderna. Vi vill ställa krav på gröna värden, beakta värdefulla ekosystemtjänster och tillämpa grönytefaktorn i markanvisningar och detaljplaner. En särskild markanvisning ska göras där lägst klimatavtryck blir avgörande. Dagvattenlösningar ska planeras för att tåla mycket nederbörd på kort tid. Förorenade mark- och vattenområden ska saneras, till fördel för oss alla. När man bygger nytt finns möjligheten att tänka in smarta lösningar från början – den möjligheten ska vi ta.

Kommunstyrelsens miljöutskott ska få ett tydligare uppdrag att leda, samordna och driva på kommunens strategiska och långsiktiga miljö- och klimatarbete och bidra till att målen i våra styrdokument uppnås.

Nackas läge mellan Stockholm och skärgården, med närhet till stora naturområden och vatten, är en anledning till att många väljer att flytta hit och att människor trivs. Naturen är en viktig del av Nackas skönhet och ”själ”. Vi vill värna naturen och utveckla möjligheterna för människor att vistas i skog och mark och vid våra sjöar och kuster. Vår ambition är att halva Nacka ska förbli grönt, trots omfattande byggande, och att ingen ska ha längre än 300 meter till närmaste park eller grönområde. Träd ska planteras längs centrala gator, både för att det tillför kvaliteter i stadsrummet och för att det är en del av naturens egen rening av vatten och luft. Vi vill försöka skydda mer natur och göra den tillgänglig för våra invånare, ta

fram en naturvårdsplan för både biologisk mångfald och friluftslivet, iordningställa eller återskapa våtmarker och rena våra sjöar så att de återtar sin naturliga del av ekosystemet.

Ett annat viktigt miljömål är att barnen möter en giftfri vardag i skolan och förskolan. Vi vill se fortsatta satsningar på att se över skol- och förskolegårdar för att byta ut gamla miljöfarliga gummimattor, lekredskap, bildäck osv men också göra dem mer inbjudande till lek och rörelse. Vi vill att en större aktivitets- och rörelsepark anläggs.

En av de viktigaste åtgärderna för att nå målen i miljöprogrammet är att göra resandet mer hållbart. Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka är ett tydligt steg i riktning för att öka det kollektiva resandet. Kommunen ska också öka satsningarna på cykling, med säkra cykelparkeringar, cykelbanor och hyrcykelsystem. Vi vill se till att bryggor finns för utökad båtpendling och laddstolpar för elfordon, både i bostaden och i den offentliga miljön.

Grön och blå stadsutveckling i ett växande Nacka

Trycket på Nacka att växa är stort. Detta är i grunden oerhört positivt, eftersom det bottnar i framtidstro och optimism och skapar nya värden. Vi kan bidra till att fler får en bostad och att fler kan jobba i Nacka i stället för att pendla. Alliansen bejakar denna utveckling, men ser självklart också de utmaningar detta medför, t ex när det gäller framkomlighet, tryck på naturen och viss osäkerhet om vad allt det nya innebär och för med sig. Men fördelarna överväger.

Vi har en genomtänkt strategi för hur vi vill utveckla Nacka och samtidigt bevara värdefulla miljöer och grönområden. De nya bostäderna och arbetsplatserna ska främst tillkomma genom förtätning på västra Sicklaön och vid lokala centrum i övriga kommundelar så att naturområden samtidigt kan bevaras. Förnyelseplaneringen ska slutföras. Varje kommundels karaktär och särart ska bevaras.

Under mandatperioden ska en ny översiktsplan tas fram, samhället och verkligheten har förändrats under de 10 år som gått sedan den förra antogs. Det är viktigt med bred dialog om denna och vi ska eftersträva brett samförstånd om innehållet. Även ett nytt grön- och blåstrukturprogram ska tas fram i syfte

att säkra de gröna och blåa sambanden, ekosystemtjänster och nackabornas närhet till naturen. De vattenområden som inte täcks av kustprogrammet ska lyftas in i detta arbete och vi vill särskilt vårda och utveckla tillgängligheten till vattnet, det är en tillgång som många uppskattar. Strandpromenader, fler badmöjligheter och dykning efter skräp längs kajer och stränder som inte är officiella badplatser är exempel på hur vi vill utveckla det blåa.

Vi eftersträvar ett brett politiskt samförstånd om byggandet. Det finns stor uppslutning bakom både översiktsplanen, tunnelbaneavtalet och överenskommelsen om modernisering av Saltsjöbanan, vilket förpliktar alla partier som röstat för dessa att nu fullfölja de åtaganden man gjort. Planeringen ska ske i samspel med medborgarna, dialog och förankring är viktigt. Kommunikationen måste vara både konkret om vad som händer i olika projekt men också handla om att levandegöra de övergripande visioner som finns och inkludera de värden vi ser att vi vinner på tillväxten.

Den långsiktiga planeringsstrategin ligger fast, både om gestaltning, innehåll och volymer, men utbyggnaden kommer att ske i lugnare takt, både för att tunnelbanan blivit försenad till 2030, för att marknaden bromsat in och för att Nackaborna ska hinna med i utvecklingen. Vi vill också understryka vikten av att det blir trevliga nya områden där inte bara bostäder finns, utan även arbetsplatser, nya idrottsanläggningar, affärer och parker. Vi ska inte bara bygga hus, utan skapa attraktiva miljöer och mötesplatser.

Särskilt angeläget är att komma vidare i planeringen av Järlahöjden. Inriktningsbesluten från 2017 och 2018 ska revideras med syfte att få till en bra helhet mellan bostäder, kontor, idrottsanläggningar och där nyckelaktörer knyts till projektet i ett tidigt skede för att säkra genomförandekraft. En ambition är att det ska bli mer idrott, bostäder och kontor i området och att man ska pröva nya lösningar för mobilitet.

Vi har höga krav på att det som byggs ska vara vackert och tilltalande och passa in i omgivande miljö. Det som passar runt Nacka Forum, passar inte alls i Saltsjöbaden eller Älta, eller tvärtom. Det finns goda exempel på hur nya bostäder tillfört nya kvaliteter i

gamla områden, t ex Järla Sjö och Finnboda Hamn. Vi vill lägga stort engagemang på gestaltning och arkitektur i detaljplaner och markanvisningar. Nacka har flera kulturhistoriskt värdefulla områden som man särskilt måste måna om och vara varsamma med och där nya byggnader måste anpassas till omgivningen.

Stadsbyggandet ska över tid vara självfinansierat, vilket fordrar fortsatta markförsäljningar. Vi behöver inget kommunalt bostadsbolag eftersom behoven bättre tillgodoses på andra sätt och hyresrätter numera byggs i privat regi på privat mark.

Nacka ska inte bara vara en kommun man bor och arbetar i – utan en där man trivs och där man vill vara. Därför måste vi ständigt arbeta med att höja trivseln i våra miljöer, trivsel går också hand i hand med trygghet och tillgänglighet – alla ska ha tillgång till våra gemensamma offentliga rum, och man ska självklart kunna röra sig tryggt i hela Nacka. Sol- och badbryggan i Kyrkviken är ett exempel som blev klart sommaren 2022, vi vill ha fler liknande projekt.

För att vardagen ska fungera måste det vara lätt och bekvämt att resa både i Nacka och till och från Nacka. Vi ska verka för ett Nacka som hänger ihop genom hållbara kommunikationer, vägar och kollektivtrafik så att Nackaborna kan få vardagspusslet att gå ihop utan köer och trängsel. Det är angeläget med satsningar på trafiken för att vi ska klara tillväxten och bostadsbyggandet. Nacka ska vara pådrivande för att Östlig förbindelse kommer till stånd så snart som möjligt.

Om Östlig förbindelse och tunnelbanan är lösningar på några års sikt måste ännu mer kraft läggas att lösa problem med framkomlighet här och nu, t ex genom sprinklers och andra trimningsåtgärder på Södra länken. Fler infartsparkeringar, mer insatser för att främja gång och cykling, tätare turer på båtar och bussar från Nacka och fler målpunkter i Stockholm än Slussen är också nödvändiga för att klara Nackas expansion.

Under 2023 ska Värmdövägen och Saltsjöbanan byggas om. Det är angelägna åtgärder som långsiktigt stärker framkomligheten och kapaciteten, men som samtidigt kommer att leda till ökat stök under byggtiden. Störningarna ska minimeras så långt det går.

Maximalt värde för skattepengarna

Vi har lagt grunden för att Nacka har en stark och stabil ekonomi. De senaste årens ekonomiska resultat har varit mycket positiva. Nacka har nu högsta ekonomiska rating (AAA), fyllda reserver, låg skuldsättning och stora överskott. Det ger kraft för framtiden.

Nacka befinner sig nu i ett läge med stark expansion. I ett långsiktigt perspektiv är detta ekonomiskt fördelaktigt. Vi blir fler invånare och fler skattebetalare som delar på gemensamma kostnader. Samtidigt medför tillväxten behov av stora investeringar i infrastrukturen innan alla de nya medborgarna flyttat in. De som är aktuella denna mandatperiod är utbyggnaden av tunnelbanan, ombyggnation av Värmdövägen, ny bussterminal vid Forum och upphöjningen av Saltsjöbanan vid Sickla.

För att klara investeringarna i dessa stora stadsutvecklingsprojekt och i nya skolor och idrottsanläggningar kommer låneskulden att behöva öka, men samarbetet med externa partners måste också förstärkas. Och investeringarna förutsätter fortsatta markförsäljningar för bostadsbyggande, annars blir låneskulden för hög och räntekostnaderna riskerar att äta upp resurserna i skolan och omsorgen.

Nacka ska fortsätta ha låg skatt. Det främjar tillväxten, men är framför allt viktigt för att ge medborgare med små marginaler större ekonomisk frihet. Det ska alltid löna sig att jobba. Vi har sänkt skatten fyra gånger de senaste sex åren och vill fortsätta på den vägen om möjlighet finns, samtidigt som man säkrar kvaliteten i skola och omsorg.

Vi vill att kommunens verksamheter ska ha kundens intresse i centrum. Allt kommunen gör ska handla om att skapa värde för medborgarna. Det handlar om vad medborgarna och kunderna tycker är viktigt och om bemötande och inställning från kommunens sida.

Varje skattekrona ska användas effektivt och ändamålsenligt. Det kräver kontinuerliga insatser för att mäta effektiviteten i kommunens verksamheter i jämförelse med andra kommuners och vidta åtgärder så att Nacka tillhör de mest effektiva. Det kräver också ständiga prioriteringar såväl av vad som är kommunala kärnuppgifter som i verksamheterna.

Nacka ska ha en tydlig, enkel och konsekvent styrning som hänger ihop och som underlättar för medborgarna och medarbetarna att fatta kloka beslut och för att verksamheterna ska utvecklas och förbättras. De interna styrprinciperna ska syfta till att kommunens verksamheter går åt samma håll, samtidigt.

Nacka ska vara en smart, öppen och enkel kommun. Servicen till och bemötande av medborgare och företag ska vara snabb och korrekt. Vi vill se fortsatt stark digitalisering med fler e-tjänster där man kan följa sina ärenden på nätet. Digitaliseringen ska ta sin utgångspunkt i att underlätta för medborgarna att ha kontakt med kommunen på det sätt och på de tider som passar medborgarna bäst. Digitaliseringen ska också leda till en effektivare administration.

Jobb och företagande är grunden för vår välfärd och för att människor ska känna sig delaktiga i samhället. Vi vill att alla som kan jobba ska ha ett jobb att gå till. Möjligheten till egen försörjning är en fråga om trygghet, frihet och delaktighet i samhället. Det är en egen lön och det är arbetskamrater, semester och nya utmaningar. Det är också den snabbaste vägen att som nyanländ komma in i samhället. Utan arbete och utan människor som arbetar finns ingen välfärd. Jobb ska alltid löna sig bättre än att leva på bidrag.

Ju fler vi är som arbetar, desto större blir resurserna till det gemensamma. Det arbetet börjar lokalt, genom att skapa goda förutsättningar för företag och jobbskapande. Nacka ska ha ett av landets bästa klimat att starta och driva företag i. Vi vill betona vikten av gott bemötande, snabbhet och begriplighet i myndighetsutövning och stadsbyggandet, förståelse för företagens villkor samt om mer mark för etablering av företag.

Politisk inriktning för de tre stora verksamhetsområdena

Kommunen har en avgörande roll för att människors vardag ska fungera. Vi vill att de välfärdstjänster som kommunen finansierar ska hålla hög kvalitet och bidra till att både människor och samhället utvecklas. Våra invånare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna välja anordnare och påverka servicen. Vi ska uppmuntra ökad mångfald av aktörer för att ännu bättre möta människors olika behov.

Den politiska inriktningen för kommunens stora verksamheter – skolan och förskolan, omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, stöd till dem som har problem samt kultur- och idrottsinsatser – är en fortsättning på den inslagna vägen.

Frågan om barns och ungdomars uppväxtvillkor är central i ett välfärdssamhälle. Vi vill att alla som växer upp i Nacka ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Trygga familjer, en bra skola och rika möjligheter till kultur och idrott skapar bra möjligheter för det.

1. Utbildning

Världens bästa skola – för varje elev – varje dag. Så sammanfattas vår höga ambition för Nackas skolor. Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och elever varje dag, där lärarna får fokusera på undervisning och kunskap står i centrum. Skolan ska se varje individ och ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande.

Nackas elever ligger kontinuerligt i den absoluta toppen i landet och Nacka rankas som en av de allra bästa skolkommunerna. Där ska vi fortsätta ligga. Samtidigt finns mer att göra för att alla elever, oavsett bakgrund, ska nå målen, få utrymme att växa och rustas för framtiden. Vi ska särskilt stärka likvärdighetsresursen och strukturtillägget, dvs de resurser som finns vid sidan av skolpengen för elever med behov av särskilt stöd. Minst en resursskola ska starta och NPF-kompetensens stärkas.

Alla elever är individer med olika behov och talanger och för att alla ska få sina behov tillgodosedda behöver vi även fortsättningsvis förskolor och skolor med olika pedagogiska inriktningar, profiler och driftformer. Även små förskolor och skolor efterfrågas av många och det ska vara en självklar del av utbudet i Nacka.

En framgångsfaktor, som vi vill slå vakt om, är de fria och självständiga skolorna där rektorerna kan styra över resurser, organisation och inriktningar. Nackas rektorer och skolchefer har helhetsansvar och därmed frihet att förverkliga sina idéer, vilket breddar Nackas utbud och ökar kvalitén. På så vis ökar valfriheten.

Lärarna är helt avgörande för skolans kvalitet. Vi vill att det ska vara attraktivt att vara lärare i Nacka.

Därför är det viktigt att lärarna ska få fokusera på undervisning och ha tillräckliga verktyg för att skapa arbetsro. Det ska finnas karriärtjänster och möjligheter till fortbildning och utveckling. Skickliga lärare ska ha bra betalt, den position Nacka har som löneledande för lärarna ska vi behålla. Andelen förskollärare i förskolan ska öka.

Lärandemiljön ska vara stimulerande, trygg och i klassrummen ska det vara lugn och ro. Vi har nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning i och kring skolan och vi ställer krav på att skolan aktivt förebygger sådant samt tar fullt ansvar om något allvarligt inträffar.

Psykisk och fysisk ohälsa bland unga har blivit ett växande samhällsproblem. Vi vill vända den trenden och satsa särskilt för att stärka elevernas hälsa.

2. Social omsorg och stöd

Alla människor har rätt till ett tryggt och självständigt liv. De flesta av oss behöver hjälp och stöd under vissa skeden i livet, vissa mer än andra. Den vård och omsorg som kommunen finansierar för personer som behöver hjälp i sin vardag ska hålla hög kvalitet.

Valfrihet är ett centralt begrepp för oss. Man ska inte bli omyndigförklarad bara för att man behöver hjälp när man blir gammal eller för att man har funktionsvariationer. Tvärtom, behovet av självbestämmande kanske är som störst just då. Med stor valfrihet ökar både möjligheten att påverka sin vardag och känslan av trygghet.

Valfriheten kan ta sig olika uttryck. En del är att få bestämma mer över sina beviljade insatser i hemtjänsten. En annan är att själv få göra avvägningen mellan att bo hemma med stöd av hemtjänsten eller på ett särskild boende. En tredje är att bestämma hur man ska bo, t ex i trygghetsboende med gemensamhetsytor eller i en seniorlägenhet. En fjärde är att välja vem man vill få stöd och hjälp av. Därför behövs en mångfald av aktörer och en mångfald av boendeformer. Vi vill också att äldre fritt ska kunna söka sig till de boenden de önskar i hela länet.

Ofrivillig ensamhet är ett växande samhällsproblem och det kan leda till social isolering och hälsoproblem. I Nacka skapar vi nu fler träffpunkter

och mötesplatser för att bryta detta. Föreningslivet spelar också en viktig roll, och vi ska öka samarbetet mellan kommunen och alla de fantastiska frivilliga krafter som finns för att utveckla det fritidsutbud som finns.

Samtidigt som Nacka är en kommun som generellt ger utrymme för goda uppväxtvillkor, finns barn och unga som mår dåligt och far illa. Det kan handla om psykisk ohälsa, missbruk och socialt utanförskap eller utnyttjande. Kommunen har, tillsammans med Regionen, en central roll för att motverka detta. Vi vill att de ska erbjudas rätt stöd och hjälp utan långa väntetider.

Barn i riskzon ska få stöd i ett tidigt skede och förebyggande insatser ska prioriteras. Samtidigt är det viktigt att de insatser man vidtar är resultatutvecklande. Att bara ”göra något” räcker inte, insatserna ska bygga på evidens och beprövad erfarenhet men ska också ge utrymme för att utveckla nya lösningar.

Nacka ska vara öppet för alla, även för människor som söker sig hit undan krig, förföljelse och fattigdom. De senaste åren har Nacka tagit emot över tusen nyanlända personer som fått uppehållstillstånd samt därutöver några hundra ensamkommande ungdomar som söker asyl. Till detta kommer en stor anhöriginvandring. Vi ska även fortsatt stå för ett varmt och välkomnande flyktingmottagande, men det ska inte vara kravlöst. Nacka ska lösa mottagandet med småskaliga lösningar och involvera Nackaborna. Vi erbjuder genomgångsbostäder i två år.

3. Kultur och fritid

Nacka ska ha ett rikt och brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för alla åldrar och av hög kvalitet. Kultur, idrott och motion bidrar till livskvalitet och främjar hälsan. Det ideella engagemanget har en helt avgörande betydelse. Kommunen har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga, oavsett familjeförhållanden och funktionsvariation, kan få möjlighet att uppleva och utöva kulturverksamhet och ha en meningsfull fritid. Därför vill vi att Nackas satsningar även framgent ska inrikta sig i huvudsak på barn och unga upp till 19 år, men även äldres möjligheter till motion och kulturupplevelser ska uppmärksammas.

Vi vill se en bredd i utbudet av idrott. Vi ska ha moderna och tillgängliga anläggningar. Många nya idrottsanläggningar byggs nu och fler ska tillkomma. Vi ska göra miljardinvesteringar i idrotten kommande år. Det kommer att öka kapaciteten väsentligt. Bland de som ska vara klara under mandatperioden är nya sporthallarna vid Boo gårds skola, Sigfrigsborgsskolan och Stavsborgsskolan, nya Näckenbadet, ny simhall vid Myrsjöskolan, multisporthallen i Fisksätra, en ny sporthall vid Ektorps skolan, en ny ridanläggning i Velamsund och flera nya fotbollsplaner. Planeringen för Järlahöjden med ny större simhall, ishallar, fotbollsplaner och sporthallar ska återstarta.

Vårt tidigare besked, om att inga befintliga anläggningar ska bort före nya anlagts (ersättningsytor osv), kvarstår.

Det är också viktigt att det finns goda lek- och idrottsmöjligheter för barn och att utrymmet för sk spontanidrott är gott. Vi vill att en ny större aktivitets- och rörelsepark anläggs i Nacka.

Den nya kulturskolan med kundval, som omfattar i princip all kulturverksamhet som riktar sig till barn och unga, är uppskattad och har lett till ett brett utbud

av olika aktörer. Kulturskolorna ska ha goda förutsättningar att verka.

Drift av övriga kultur- och fritidsverksamheter ska upphandlas i konkurrens, t ex fritidsgårdar, idrottsanläggningar och bibliotek. På detta sätt kan kommunen anlita dem som bäst och effektivast når upp till de ställda kraven. Vid sidan av detta ska kommunen ge bidrag för att enskilda utövare ska kunna driva verksamhet och kommunen ska välkomna småskaliga och föreningsdriva lösningar.

Biblioteken fyller en särskild roll som mötesplatser och ska utveckla sina verksamheter, hitta nya former och sätt att nå nackaborna. Biblioteken ska också arbeta enligt kommunens biblioteksstrategi för att nå olika målgrupper och för att öka läsandet.

Ett nytt kulturhus planeras i centrala Nacka, det ska få konkretare innehåll under perioden. Samtidigt utökas lokalerna för kultur i Älta i och med det nya biblioteket, nya Kulturknuten och att Stavsborgsskolan görs särskilt tillgänglig för kultur- och föreningslivet på kvällar och helger.

